A căzut o stea

Constantin VASILIU

Din cerul Neamului românesc s'a desprins o stea: steaua lui Zahu Pană - flacără vie nestinsă nici de furtuni, nici de vitregiile veacului, un luptător dârz, neînfricat, credincios lui Dumnezeu, devotat Adevărului şi Dreptăţii Neamului.

Copil, a purtat bătul să se apere de câinii satului dobrogean.

Adolescent, s'a încadrat în Frăţiile de Cruce şi în Legiunea Arhanghelul Mihail, Şcoala lui Corneliu Codreanu, căruia i-a rămas devotat până la ultima suflare a vieţii.

Soldat, a purtat puşca să apere pământul strămoşesc râvnit de un vecin lacom şi hain.

Matur, Zahu Pană a purtat condeiul, şi-a ridicat glasul să apere dreptatea, demnitatea şi onoarea Neamului.

Pe frontul Moldovei, după ordinul regal de încetare a luptelor, 90.000 de ostaşi români au fost luaţi prizonieri de Ruşi. Printre ei şi Zahu Pană, dar el nu era născut, nici crescut să fie prizonier la Ruşi. A organizat evadarea din coloana *"Pohod na Sibir"*. Aliat le-a fost un lan de porumb. S'a prezentat la *"Partea sedentară"* a regimentului, dar curând i s'a mutat domiciliul în închisorile comuniste, spaţiu locativ rece, strâmt şi întunecat pentru încarcerarea şi exterminarea elitei României.

Eliberat în 1964 din temniţa Aiud, şi-a continuat şi terminat studiile universitare.

În 1965 s'a căsătorit cu Maria Caramihai - Marica - o zână care i-a luminat 30 de ani viaţa, credinţa, lupta.

În 1976, folosind o fereastră temporar deschisă, a ajuns la New York. Nu pentru o viaţă comodă, nu pentru un *"Dolce farniente"*.

N'a avut copii, dar a lăsat generaţiilor tinere, două fete mândre - două cărţi:

1. *"Poezii din închisori"* (1982) - o antologie masivă de poezii ale detenţiei cu un motto definitoriu:

"N'am fost rapsozi la curţi domneşti,
nici curtezani ai fetelor morgane;
ci prin furtuni şi în prigoane,
am plâns cu Ţara din poveşti".

2. *"Cu acul pe săpun"* (1989), un volum personal. Poezii născute din Credinţă, Suferinţă şi Speranţă, perle ce împodobesc coroana culturii româneşti, mărturie a martirajului unei generaţii eroice, pildă şi îndemn pentru toţi cei ce sunt şi vor fi.

Zahu iubea florile şi le-a îngrijit cu drag, pentru frumuseţea lor, pentru Marica, pentru bucuria oamenilor.

A iubit cântecul şi a căutat bucuria şi durerile Neamului şi *"Fraţilor lui de Cântec"* le-a închinat un imn:

"Şi ajunşi târziu la poarta vieţii
peste moarte şi blesteme şi vânzări
celei mai iubite dintre ţări
i-am jertfit toţi anii tinereţii".

Timp de 24 de ani, Zahu Pană a fost o voce în exilul românesc, prezent şi activ în orice manifestare românească.

Multilateral, elocvent, cu o memorie impresionantă, discursul lui era o încântare şi regretul că s'a sfârşit.

A avut prieteni şi adversari. Prieteni mulţi, adversari puţini. A primit lovituri nedrepte, lovituri sub centură, dar a câştigat toate meciurile. Toate, afară de ultimul: meciul cu *"Monstrul Cancer"*.

Lupta - ultima lui luptă - a durat 251 zile şi s'a încheiat în miezul zilei de 11 Martie, când Zahu Pană a părăsit o lume ce l-a iubit, un neam căruia i-a închinat gândul, voinţa, fapta, viaţa toată.

Zahule, tu ne-ai părăsit într'o lume pe care o voiai şi bună şi dreaptă.

Te-ai dus să te întâlneşti cu Marica.

Te-ai dus să te întâlneşti în *"Câmpiile Elizee"* cu eroii, martirii neamului, să le duci mesajul copiilor Patriei, tălmăcit de Aspasia Oţel Petrescu:

- "Fiţi liniştiţi şi dormiţi în pace. Nu sunteţi singuri, noi suntem sarea acestui pământ românesc pe care l-aţi iubit şi pentru care aţi murit.

Continuare în pagina 4

ISSN 0705-8365

Preţul unui abonament anual: 40 $ / 60 DM

CUVÂNTUL ROMÂNESC

THE ROMANIAN VOICE

THE LARGEST ROMANIAN NEWSPAPER IN THE FREE WORLD

ANUL 27 Nr. 291 - APRILIE 2001 PUBLICAŢIE LUNARĂ EDITOR: GEORGE BĂLAŞU

CIRCULAŢIE ÎN AFARA CANADEI: AFRICA, ARGENTINA, ANGLIA, AUSTRIA, BRAZILIA, BELGIA, CHILE, DANEMARCA, GERMANIA, GRECIA, FRANŢA, ISRAEL, ITALIA, IUGOSLAVIA, OLANDA, ROMÂNIA, SPANIA, S.U.A., SUEDIA, TURCIA, UNGARIA, NOUA ZELANDĂ

DE PAŞTI

Eugen BÂRSAN

Suntem în zilele Sărbătoarei Sărbătorilor. Sfintele Paşti. Şi ce bine ar fi să fie Paşti în fiecare zi. Pentru simplul motiv că atunci epigonii politici şi nepolitici, ai relelor din ţară, nu s'ar mai putea simţi chiar în apele lor. Şi aşa oamenii-Români ar mai putea răsufla (bieţii) ceva mai uşor.

Se întâmplă un contrast izbitor. Căci este în esenţa spirituală a Paştilor să se depăşească umanul, cu cât actualitatea sa se înfăţişează mai dezgustătoare. Paştile radiază un duh de mai multă înţelepciune şi de mai multă temperanţă. Un duh de împreunare ori de apropiere a conştiinţelor spre mai bine. Un lucru care alungă, cel puţin pentru moment, umbrele demagogice şi reale ale răului din oameni.

Românii au nevoie, mai mult decât oricând, de balsamul Paştilor. Ei găsindu-se într'o situaţie în care, practic vorbind, nu mai există mult respect pentru spirit, pentru creaţie şi pentru jertfă. După cum, la fel, nu mai există respect nici pentru lege şi nici pentru muncă. Iar când dispreţuieşti legea fiindcă te afli deasupra ei şi când dispreţuieşti munca fiindcă n'ai muncit niciodată, nu poţi fi nimic altceva decât (scuzaţi, acum, de Paşti, cuvântul) comunist. Adică, un factor de stricare a omului şi de creare a unei societăţi care să nu aibă coloană vertebrală. Şi, implicit, care să nu aibă Paşti, într'un sens real şi adevărat.

Iată-ne, deci, că, chiar şi de Paşti, reluăm în vorbă ceea ce se întâmplă şi este în fond prea bine cunoscut. Suntem obsedaţi de ceea ce se întâmplă? Poate că suntem. Dar în pofida celor puse în vorbă, a celor cotidiene cu gust de lapte acru devenit amar, vedem şi simţim în Sfintele Paşti o manifestare a iubirii, un semn al biruinţei dragostei. Şi ne salutăm şi salutăm cu vestea învierii Domnului. Cu Hristos a înviat!

Învierea este un fapt istoric. Acceptând o condamnare nedreaptă şi suportând torturile Răstignirii la care a fost supus, Iisus a împins până la extrem dragostea pe care a închinat-o oamenilor din dorinţa de a le da mântuirea şi fericirea. Astfel Paştile sunt centrul istoriei mântuirii, centrul şi fundamentul credinţei Bisericii, al credinţei noastre.

Continuare în pagina 3

"ŞI A ÎNVIAT A TREIA ZI"

Pr.Dr. Petre POPESCU

"Şi a înviat a treia zi după Scripturi" - este textul articolului al V-lea din Simbolul Credinţei. Precizia şi concluzia cu care este formulat, este o capodoperă de prudenţă istorică şi de vastă înţelegere teologică. Biserica a întărit această supremă afirmaţie a revelaţiei creştine cu stâlpi puternici de susţinere. Sfintele Paşti sunt însăşi inima întregei credinţe creştine.

În acest eveniment se vede dacă Dumnezeu s'a descoperit în Domnul Hristos, şi dacă Domnul Iisus este ultimul cuvânt al lui Dumnezeu către lume. Fără Sfintele Paşti, Biserica ar fi devenit o asociaţie în numele lui Iisus, aşa cum avem o Societate Goethe, Luther, Homer etc.

Pavel scrie către comunitatea din Corint: *"Dacă n'a înviat, deşartă este atunci predica noastră, deşartă este şi credinţa voastră"*. **(I Cor.15.14)**. Credinţa în înviere se întemeiază pe adevărul real, concret, tangibil, unanim recunoscut de credincioşi. Hristos prezisese cu mult înainte că va fi omorît, dar că a treia zi va învia **(Matei 12,23)**. Sau şi o altă mărturie şi mai precisă: *"Iar când mergea la Ierusalim, Iisus a luat la o parte pe cei doisprezece ucenici şi le-a spus pe cale: <Iată, ne suim la Ierusalim şi Fiul Omului va fi dat în mâna Arhiereilor şi al cărturarilor şi-L vor osândi la moarte; şi îl vor da în mâna păgânilor ca să-L batjocorească şi să-L biciuiască şi să-L răstignească, dar a treia zi va învia>"* **(Matei 20, 18-19)**.

Insistenţa cu care Domnul Iisus revine asupra viitoarelor Sale patimi este impresionantă.

Continuare în pag. 4

editorial

ASPECTE INDESCIFRABILE

Ca orice oameni de bine, îngrijoraţi de soarta neamului nostru, ne dăm seama că lucrurile pe plaiurile Dâmboviţei nu prea merg bine. Au trecut deja trei luni şi noi cei de aici, din afara hotarelor ţării, nu putem observa nici un fel de îmbunătăţire, sau vreo realizare, în standardul de trai al oamenilor. Nu mai vorbim de mult trâmbiţatele promisiuni făcute în timpul campaniei electorale. În faţa actualului guvern stau dificultăţi incomensurabile şi nu vedem că actuala echipă a Executivului are capacitatea de a le rezolva.

S'au prezentat în Parlament câteva legi, la care amendamentele opoziţiei nu au fost luate în considerare de către PDSR şi au fost votate dictatorial, împotriva tuturor obiecţiilor, folosind Ordonanţele de urgenţă. Opoziţia parlamentară este ineficientă. Legate printr'un protocol, cele trei partide intrate în Parlament, sunt nişte manechine ale grupului politic aflat la putere.

România de azi trece printr'o mare criză generală, dar mai cu seamă, se poate spune că trece printr'o puternică criză morală. Puterea pedesesistă nu dispune de oameni cu calităţi şi virtuţi morale şi profesionale, şi nici de cum cu o conştinţă naţională, necesară unor lideri politici, pentru a treçe la o asanare naţională.

Marele păcat al PDSR este că nu a făcut nici un efort să evolueze dela principiile marxiste, dela metehnele comuniste. Cu această mentalitate lucrurile nu merg bine de loc.

Actuala guvernare se află într'o poziţie foarte incomodă. Pe de o parte ei sunt obligaţi să arate Occidentului că merg pe un drum conform cerinţelor organismelor financiare, iar pe de altă parte sunt obligaţi să-şi respecte angajamentele faţă de electoratul care i-a votat. Bălăcăreala de până acum a guvernului Năstase nu a arătat Occidentului că s'a schimbat ceva în România.

Şi o chestiune gravă pentru România o prezintă integrarea în structurile NATO şi ale Uniunii Europene, pentru care guvernanţii de astăzi nu se ostenesc prea mult, din motive care, la ora actuală, nu pot fi descifrabile...

Tratativele cu Fondul Monetar Internaţional au fost din nou amânate, ceea ce indică un eşec temporar. Fără îndeplinirea obligaţiilor cerute de către forurile bancare superioare, nu avem nici o şansă, nici o perspectivă de viitor într'o Europă democratică, occidentală. Calea spre extinderea Uniunii Europene a celor 12 state, printre care şi România, depinde de seriozitatea noastră.

Guvernul român însă dansează pe loc şi nu a întreprins nici o reformă fermă, care să asigure comunitatea de buna noastră credinţă. Fără ajutorul Băncii Mondiale şi al Fondului Mondial Internaţional, nu vom putea fi integraţi în Uniunea Europeană.

Cele o sută de zile au trecut şi lucrurile merg din rău în mai rău. Naivitatea pedeseriştilor că vor putea duce cu preşul forurile internaţionale, trăgând de timp, nu a prins. Occidentul a văzut că guvernul Năstase a vorbit mult despre reformă şi privatizare, dar nimic nu s'a întâmplat. Dimpotrivă, putem spune că statul îşi continuă drumul *"mersului pe sârmă"* fără a realiza nimic din soluţiile preconizate (*"reforme în context democratic"*, *"asigurarea dreptăţii sociale"*, *"garantarea proprietăţii private"*, *"o demnă integrare euro-atlantică"*).

Noi am fi printre primii care am saluta cu satisfacţie marile schimbări pe care le aşteaptă Naţiunea sub raportul îmbunătăţirii substanţiale a standardului de viaţă materială şi spirituală. Evident, cu afirmarea primatului eticului în relaţia cu economicul şi politicul.

Dar, analizând situaţia actuală, după trei luni de guvernare, ne dăm seama că nu putem avea nici o încredere în valoarea declaraţiilor oficiale, care sunt confuze şi fără nici o acoperire documentară, ori o evidenţă care să arate că se merge într'o direcţie bună şi sănătoasă.

Bugetul ţării, care este în chinurile facerii, este un buget de austeritate, de altfel, nici un fel de noutate pentru societatea românească, în ciuda promisiunilor insistente ale PDSR, în campania electorală.

Scumpirile copleşesc pe oameni în toate sectoarele şi nimeni nu vede nici o ieşire din incurcătură. Escalarea instabilităţii şi ineficienţa guvernului demonstrează semne indescifrabile pentru noi, cât şi pentru fraţii din ţară, care nu mai au nici cea mai mică certitudine despre viitor. Cu oameni dubioşi, cu proiecte de legi dubioase, cu direcţii din care nu se poate discerne o linie luminoasă, nu putem ieşi din această situaţie fără echivoc.

Liniştea de până acum a guvernării Năstase nu este altceva decât o periculoasă stare de stagnare a procesului guvernamental. Proces, care duce la o stare permanentă de tensiune în viaţa cotidiană internă, şi care se prelungeşte din cauza impotenţei de articulare a unor realizări guvernamentale.

Perspectivele sunt sumbre, iar starea tensionată este crescândă şi, asta, mai târziu sau mai devreme va duce la tulburări, căci nu se poate trăi într'o societate fără transparenţe, care să dea oamenilor linişte.

George BĂLAŞU

AMOR NEBUN

Mihai CREANGĂ

Într'un recent Barometru de Opinie (realizat de INSOMAR), PDSR, actualul partid de guvernământ, adună un munte de adeziuni: 68,3% dintre subiecţi l-ar vota chiar mâine! Nici măcar FSN - din care se trage - n'a obţinut atât la alegerile din Duminica Orbului, în 1990! Doamne fereşte, dar ce s'a întâmplat? A început să curgă lapte şi miere pe râurile României? Aş! Tot cianuri, tot sulfuri, tot amoniac sau nitraţi... Păi ce să fi făcut Guvernul condus de Adrian Năstase în cele nici trei luni de când s'a instalat, ce minuni să fi realizat PDSR în cele patru luni de când a câştigat alegerile, încât să smulgă atâta admiraţie, atâta încredere din partea cetăţenilor români recunoscători?!

Excluzând o manipulare grosolană (din respect pentru institutul care a realizat sondajul), nu găsim altă explicaţie a acestui masiv suport popular acordat PDSR decât în uşurinţa cu care Românii îşi reinvestesc speranţele în fiecare (re)început. Ceea ce înseamnă că ei tot speră ceva *"de sus"*, în loc să-şi mobilizeze resursele şi îndemnurile personale.

Dar să ne întoarcem la obiectul acestei pasiuni de ultima oră a Românilor. Este clar că echipa lui Adrian Năstase vrea să emită alte semnale decât trupa lui Nicolae Văcăroiu şi - dacă este ceva cu adevărat lăudabil la actualul guvern pedeserist - este modul în care, până acum, au ştiut *"să-şi vândă marfa"*, chiar şi atunci când aceasta era sau expirată, sau... nu era deloc! Un exemplu recent: la Timişoara, poliţistul Saşa Disici, care a urmărit (cu maşina personală!) un Mercedes furat, ajungându-i pe infractori, a fost ciuruit de către aceştia cu un pistol-mitralieră după ce el îşi terminase încărcătorul din nenorocitul de pistol *"Carpaţi"* (cu care este *"dotată"* Poliţia Română)... Imediat, Primul ministru Adrian Năstase a declarat că *"toţi hoţii de maşini vor răspunde pentru această crimă"*. Spus cu simţire, ca un Rambo al legii... Rezultatul? Furtul maşinilor continuă în draci! Tot cu acelaşi prilej, ministrul de Interne a dat ordin ca toţi poliţiştii care sunt *"în stradă"* să fie imediat dotaţi cu pistoale-mitralieră. Numai să nu păţească, din întâmplare, ceva... Căci, lunar, la antrenamente, fiecare poliţist are dreptul să tragă numai 3 (trei!) cartuşe. De pistol. *"Carpaţi"*, fireşte...

În sfârşit, se pare că a fost găsit unul dintre ucigaşii tânărului poliţist timişorean... Se pare. Fireşte că am vrea să fie stopate jafurile de orice natură, am vrea ca toţi oamenii legii să fie cinstiţi şi să se afle în siguranţă, pentru ca şi noi, cetăţenii obişnuiţi, să ne simţim în siguranţă. Ei bine, privind în urmă, la toate acţiunile guvernului PDSR, vom observa cam acest tip de reacţie: rapiditate şi fermitate în declaraţii, dar cu o stranie *"ruptură"* când e vorba de fapte.

Pe de altă parte, chiar dacă Adrian Năstase şi (unii dintre) miniştrii săi vor să ne impună ideea că ei sunt, calitativ, deosebiţi de miniştrii precedentului guvern pedeserist, că sunt mai *"europeni"*, mai *"democraţi"*, în practică - acţionează ca şi colegii de acum patru ani ai lui Nicolae Văcăroiu. O face Mircea Geoană *"figură bună"* în conversaţii particulare, la cocktailuri şi chiar în cabinete diplomatice occidentale, dar rapiditatea cu care a rechemat unii ambasadori cu mari merite doar pentrucă au fost numiţi pe vremea lui Emil Constantinescu îi coboară statura politică reală la aceea a unui temător executant. Or critica actualii miniştri privatizările (poate nu toate limpezi, la vedere) făcute de fostul FPS condus de ţărănistul Radu Sârbu, dar iată-i că se întorc la tergiversările în materie ale guvernării Văcăroiu şi la metoda de a trece la datoria publică uriaşele pagube ale întreprinderilor de stat, pentrucă - altfel - nu le pot privatiza... Şi încă: actualul guvern a preluat proiectul Legii Secretului de Stat pe care guvernul Văcăroiu nu reuşise să-l treacă prin Parlament şi - pretinzând că ne-o cer organismele euro-atlantice - a trecut proiectul prin Legislativ *"ca rapidul prin Mizil"*.

În fapt, guvernul Adrian Năstase este, ca şi guvernul Nicolae Văcăroiu, un guvern PDSR. Chiar dacă, în locul echipei de *"old boys"*, acum e *"reprezentativa de tineret"*, esenţa e aceeaşi. Chiar dacă se vorbeşte mai mult şi mai corect engleza pe culoarele Puterii, principalii convorbitori vin din Rusia şi China, iar *"deplasările"* se fac în Irak. E ca pe vremea lui nea Nicu (Văcăroiu, nu cel la care v'aţi gândit!), doar că miroase a Chivas şi nu a sânziană. Sigur totul costă mai mult, dar ce nu face omul când iubeşte... Iar Românul, ca şi Ovidiu Grecea, iubeşte acum pe Adrian Năstase şi partidul domniei sale. Amor nebun, cine să-l explice?

CORUPŢIA ÎN ROMÂNIA

Dan BITU

Mai bine de 4 din 10 firme româneşti se declară afectate de influenţarea voturilor parlamentare în sprijinul unor interese private, fenomen pe care îl consideră cea mai importantă manifestare a corupţiei în mediul de afaceri, reiese dintr'o serie de sondaje diagnostic asupra corupţiei în România, difuzate de biroul din România al Băncii Mondiale şi reluate de *"Ziarul Financiar"*.

Pe următoarele locuri în ierarhia formelor de corupţie care afectează cu precădere climatul de afaceri se situează greşelile BNR (aproape 30% din firmele investigate), clientelismul la nivel înalt, reprezentat de oficialităţile publice care îşi angajează prieteni şi rude în posturi oficiale (25% din firmele investigate) şi contribuţiile grupurilor de interese private în favoarea partidelor politice (24%).

Urmează influenţarea deciziilor luate de instanţele de judecată în cazurile şi procesele civile (20%), mituirea funcţionarilor publici pentru a evita plata taxelor şi a impozitelor (19%) şi influenţarea deciziilor luate de curţile de arbitraj în favoarea uneia din părţi (13%).

Raportele *"Anticorupţia în tranziţie"* şi *"Sondaje diagnostic ale corupţiei în România"*, iniţiate la cererea Guvernului român, au fost realizate de Banca Mondială şi Management Systems International, partener al Agenţiei SUA pentru Dezvoltare Internaţională - USAID, pe baza unor anchete realizate în anul 2000 în colaborare cu Centrul de Sociologie Urbană şi Regională CURS.

Anchetele au fost structurate pe trei eşantioane - oficialităţi publice, întreprinderi şi gospodării - cu participarea a peste 1.700 subiecţi.

Din punct de vedere al experienţei privind corupţia, 38% din oficialităţile publice au declarat că li s'au oferit cadouri sau bani în precedentele 12 luni, iar 28% din întreprinderi şi 42% dintre gospodării au declarat că fie li s'a dat de înţeles că trebue să dea mită, fie au dat mită sau au oferit o *"atenţie"* către diverse persoane cu funcţii oficiale.

Mai bine de jumătate din participanţii la sondaje, din toate cele trei eşantioane, consideră că toate sau majoritatea oficialităţilor din Vamă şi Magistratură sunt corupte.

Fondul Proprietăţii de Stat, Parlamentul, sectorul sanitar şi Poliţia sunt percepute ca afectate în mare măsură de corupţie, în timp ce gradul cel mai scăzut de corupţie este indicat pentru Armată, serviciile de poştă şi telecomunicaţii şi mijloacele de informare în masă.

Pentru firme, instituţiile sau serviciile de stat unde s'au întâlnit cel mai frecvent cu situaţii de mită au fost oficiile vamale, serviciile de eliberare a licenţelor de import şi export, poliţia rutieră, serviciile de acordare a autorizaţiilor de construcţie, inspectorii financiari şi serviciile de control.

Companiile participante la sondaje consideră că fenomenul corupţiei duce la un nivel mai scăzut al investiţiilor străine şi la o dezvoltare mai lentă a sectorului privat, apreciind că, în ultimă instanţă, corupţia reprezintă un impozit mascat plătit de firme.

Ca atare, jumătate din întreprinderile investigate s'au declarat dispuse să plătească pentru eliminarea corupţiei din mediul de afaceri, sumele angajate ajungând până la 5% din veniturile firmei.

V'aţi plătit abonamentul la "CUVÂNTUL ROMÂNESC"?

CĂTRE CORESPONDENŢI

Rugăm pe toţi corespondenţii noştri să trimită articolele spre publicare până la data de 15 a lunii precedente editării ziarului. Redacţia ziarului nu asigură publicarea articolelor nesosite la sediu până la această dată.

CĂTRE CITITORI

SPRE CUNOŞTINŢĂ: Ţinem să facem cunoscut că Redacţia acestui ziar nu împărtăşeşte întotdeauna ideile şi punctele de vedere ale colaboratorilor din articolele semnate.

PRESA DIN EXIL

Mihaela MOISIN

S'a scurs un sfert de veac dela apariţia primului număr al publicaţiei *"Cuvântul Românesc"*, cuvântul exilului românesc, care striga ceea ce mass-media din România nu putea să facă.

Acest ziar a adunat dea lungul anilor aşa-numita *artilerie grea a Exilului*, cu nume răsunătoare dela Mircea Eliade, Horia Stamatu, Vintilă Horia, Mihai Fotin Enescu şi lista este lungă a celor dispăruţi trecând în lumea dreptilor. Iar de curând ne-au părăsit şi George Donev şi Zahu Pană, din colegiul de redacţie.

Prin aceste voci, ca şi prin cele ale altor publicaţii anticomuniste din exil, prin posturile de radio *Vocea Americii* şi *Europa Liberă*, toate ororile comunismului au fost aduse la cunostinţa cancelariilor occidentale, dar şi la urechile şi ochii ţinuţi în întuneric în România, prin metode însă foarte dificile. Acestea au făcut parte din lupta anticomunistă a exilului românesc.

În perioada ceauşistă de tristă amintire, ziarele subordonate total partidului comunist din România publicau de pe prima până pe ultima pagină a ziarelor, numai vizitele lui Ceauşescu în diferite pieţe ale Capitalei, arătând abundenţa de produse la dispoziţia consumatorului, când de fapt populaţia era ştiinţific înfometată, sau primirea de preşedinţi ai ţării lumii a treia. Nume ca Lumumba, Katabubu sau Mobutu Sese Seko... ne îngrozeau săptămânal, când trebuia să mergem la şosea să-i aşteptăm ore întregi.

A venit revoluţia din Decembrie '89 şi presa a explodat în România printr'o abundenţă de ziare, unele transformate din cele mai vechi existente, alte de-abia înfiripate. În primii ani, ne-am întrebat de multe ori, dacă presa din România este liberă să combată regimul neocomunist cu o faţă democrată, care este atunci rolul presei din exil, dacă aceasta ar mai avea un rol.

Unii chiar, au declarat imediat în 1996, când Convenţia Democrată a câştigat alegerile, că nu mai există exil, având în ţară un regim democrat, fiind momentul să se treacă la termenul general de diasporă. Au crezut că, prin alegerea lui Emil Constantinescu ca preşedinte al României şi a Convenţiei Democrate la conducerea ţării, va fi zdrobit complet comunismul, că noii conducători democraţi vor lupta mai întâi pentru reîntregirea teritorială şi mai apoi spre o îndreptare către structurile euroatlantice.

Alţii am fost mai întâi suspicioşi, apoi siguri, că lupta Exilului nicidecum nu s'a terminat, iar rolul mass-mediei Exilului este la fel de necesar ca şi înainte de 1996. Suspiciunile noastre s'au adeverit imediat prin ceea ce a urmat, începând cu neaplicarea Punctului 8 al Proclamaţiei dela Timişoara, renunţarea la procesul comunismului, dosarele Securităţii, tergiversarea reformelor necesare unei ţări democrate, ieşirea la suprafaţă a tuturor infiltraţiilor Securităţii ce au avut loc din Decembrie '89 în toate partidele istorice, încheierea tratatelor nedrepte Ucraina, şi cu Federaţia rusă, precum şi îndepărtarea dela conducerea guvernului a tuturor celor ce voiau să stârpească Corupţia.

A fost o perioadă în care presa din România, mult mai bine informată decât cea din exil, dezvăluia zilnic corupţia ce a ruinat ţara chiar din primele zile ale instalării FSN-ului, dosarele kaghebiste ale nomenclaturiştilor în continuare la putere, dând dovadă de o luptă anticomunistă în ţară. Am apreciat curajul şi corectitudinea anumitor ziare care păreau că-şi dedică munca unei lupte necesare restabilirii ordinei şi moralei în România.

Toate nerealizările promisiunilor făcute de Convenţia Democrată pe de o parte, precum şi propaganda plătită cu bani grei de pe spinarea bietului popor român a dus la aducerea la guvernare din nou în anul 2000 a fostului FSN - despărţit azi în partide atât la guvernare cât şi în opoziţie. Dar ce s'a întâmplat cu presa din România? Mai întâi, încă din perioada pregătirii alegerilor din Noembrie 2000, a început să înmoaie tonul combativ, anticomunist, antikaghebist, ca mai apoi să-şi schimbe chiar direcţia, unele transformându-se chiar în adevărate tabloide.

Peste schimbarea de atitudine a majorităţii presei, se suprapune de astă dată şi noua lege draconică a secretul de stat, referitoare la informaţie, lege ce dă mână liberă fostei Securităţi, astăzi SRI să decidă care informaţie este secretă, care ziarist a călcat legea şi de ce pedepasă se face pasibil.

Nu este în intenţia acestui articol de a afla care sunt motivele acestor ziare de a renunţa la lupta lor anticomunistă. Este doar de a sublinia că, din nou, atunci când presa din România încetează de a mai fi combativă, rostul presei din exil este de a informa cititorii din şi din afara ţării despre situaţia din România.

În această situaţie, azi, mai mult ca oricând, continuarea vocii exilului este necesară, prin luare de atitudine, iar nu prin concilieri şi reconcilieri între toţi Românii, între victime şi călăi, trecând cu buretele peste numele celui care a fost comunist, securist; şi nu prin încercări de a da o imagine frumoasă a ororilor care au loc în continuare în România, lucruri care îi creează idiosincrasie lui Adrian Năstase şi nu numai.

DE PAŞTI

Urmare din pagina 1

Evangheliile din Liturghiile duminicale nu sunt decât o trăire a misterului învierii. *"Cerurile după cuviinţă să se veselească şi pământul să se bucure; şi să sărbătorească toată lumea cea văzută şi cea nevăzută că a înviat Hristos. Bucuria cea veşnică."*

Paştile lui Hristos au devenit Paştile noastre. Căci Misterul învierii, prin care am fost mântuiţi de condamnarea păcatului originar, este temeiul prin care am redevenit *"fiii lui Dumnezeu"*. Şi care ne dă voie să-i spunem lui Dumnezeu *"Tatăl nostru"*.

Scriind despre înviere, Luceafărul gândirii româneşti, Mihai Eminescu, ne spune: *"De două mii de ani biografia Fiului lui Dumnezeu e cartea după care creşte omenirea... Nimic n'a ridicat atât pe om ca Evanghelia, această simplă şi populară biografie a blândului nazarinean, a cărui inimă a fost străpunsă de cele mai mari dureri morale şi fizice, şi nu pentru El, ci pentru binele şi mântuirea altora"*. În concluzie, Eminescu relevă că *"învierea (cu care se identifică Paştile) ne zideşte viaţa sufletului"*.

În lucrarea de zidire de care avem lipsă, când răul ne dă târcoale, e nevoie de crucificarea lui. Cum să-l crucificăm? Angajându-ne crucea vieţii personale în simfonia de cruci a vieţii celorlalţi. Pentru a înflori spiritual, prin adevăr, prin bine şi frumos, materialul lumii româneşti în special şi al celei pământeşti în general.

Iisus, care s'a sacrificat pe Sine pentru semenii Săi, nu din mândrie, nu din sentiment de datorie civică, ci din iubire, a rămas cea mai înaltă formă a existenţei umane. În fond, El e sâmburele de adevăr care dizolvă adâncile dezarmonii. Creşterea lumii noi se datoreşte prototipului omului moral, Iisus Hristos.

Bucuria Paştilor este bucuria dreptilor. Dar gândindu-ne de Paşti şi la nedreptăţile care asfixiază România, ne izbim de realitatea destinului ei. Dacă România a răbdat 50 de ani de comunism, ea este sortită să dăruiască şi pe mai departe răbdare, căci numai dăruind va dobândi ceea ce aşteaptă. Astfel, la mitul său de *"popor blând"*, Românul adaugă şi mitul de *"popor răbdător"*, ca piatră de încredere în izbânda căutată.

Eugen BÂRSAN

Lupa pe săptămâna politică

FABULA SECRETULUI DE STAT

Roland Cătălin PENA

Tradus în româneşte, articolul 27 din Legea privind protecţia informaţiilor clasificate, pe stil nou, sau Legea privind apărarea secretului de stat şi a secretului de serviciu - pe stil vechi, votată dintr'un foc, Miercuri, 7 Martie, de Parlament, ar putea aglomera puşcăriile cu câţiva buni Români, cam aşa: Un sepepist îi povesteşte, să zicem la un spriţ, unui prieten ce minunate BMW-uri blindate, încărcate cu demnitari, va conduce el de atunci încolo. Prietenul bea şi el, peste câteva zile, o bere-două cu un văr de-al doilea care, nu se ştie de ce, este ziarist. Nici unul, nici altul habar n'au că achiziţionarea BMW-urilor a fost clasificată ca secret de stat. Ziaristul mai se uită prin gardul SPP-ului, mai dă câteva telefoane, şi-i dă drumul la ştire. Nea Caisă, cititor înfocat de gazete, rămâne mască în faţa capacităţii de apărare a demnitarului român şi împrăştie cu bucurie informaţia despre realizările SPP la câţiva vecini.

Să n'o mai lungim, vecinilor, prinşi cu problema câinilor comunitari şi ştiindu-l pe nea Caisă bun de gură, le trece chestiunea pe lângă ureche, dar le rămâne în subconştient. Cum, însă, n'au memorat articolul 32 - *"Deţinerea secretelor de stat în afara îndatoririlor de serviciu se pedepseşte cu închisoare dela 1 la 5 ani"* - pot să dea oricând de dracu'. Şi se pot considera fericiţi, pentrucă ceilalţi, dela sepepist la nea Caisă, or să se aleagă cu câte trei ani, pe puţin, dacă i se pune pata SRI-ului pe ei.

Întrebarea este: dacă SPP-ul a cumpărat blindatele la un preţ umflat, de comisino nu de altceva, fapta constituie *"o infracţiune mai gravă"*, potrivit articolului 27? Fiindcă atunci, dela sepepist la cititor, pedeapsa creşte, şi nu uşor.

Morala: nu mai beţi cu sepepiştii.

GENERALUL PAVEL ABRAHAM, TORŢIONARUL ŞEF DIN IUNIE 1990, UNS SECRETAR DE STAT LA INTERNE

Ileana NICA

Actualul adjunct al Ministerului de Interne, generalul Pavel Abraham este una din persoanele care au coordonat represiunea din 13-15 Iunie 1990, în calitatea de şef al lagărului de represiune Băneasa, unde acesta a activat în perioada 1990-1992. Există dovezi foarte clare care atestă că acesta este vinovat de maltratarea la Băneasa a celor arestaţi în acea perioadă, unii dintre ei decedând apoi şi fiind înmormântaţi în cimitirul necunoscuţilor dela Străulesti, la marginea Capitalei.

După ce a părăsit în 1992 funcţia de locţiitor al comandantului Academiei de Poliţie Băneasa, Pavel Abraham a lucrat timp de un an ca redactor şef al revistei Poliţiei *"955"*, iar în 1993 a fost numit şeful Corpului de Control al Inspectoratului General al Poliţiei (I.G.P.), iar apoi între 1995-1997 a fost şeful Direcţiei Cercetări penale din I.G.P., iar în 1997 timp de şase luni a fost şeful inspectoratului de Poliţie. în 1999 este avansat la propunerea ministrului dela acea vreme, Constantin Dudu Ionescu, la funcţia de general şi numit şeful Serviciului Independent de Analiză, Strategii şi Gestionarea Resurselor din Ministerul de Interne. La începutul acestui an a fost numit secretar de stat în Ministerul de Interne, locţiitor al ministrului de interne, pedeseristul Ioan Rus.

În privinţa lui Abraham există numeroase dovezi privind implicarea sa în afaceri necurate, iar la Parchet există un dosar voluminos, care însă nu este dat publicităţii.

LEGEA SECRETULUI DE STAT

Prin adoptarea acestei legi SRI devine stat în stat

Andrei BĂDIN

Proiectul de lege privind securitatea informaţiilor secrete de stat şi a informaţiilor secrete de serviciu, botezată de presă pe scurt *"legea secretului de stat"*, se află în Parlament dinainte de 1996, iniţiatorul proiectului fiind parlamentarul PDSR, Radu Timofte. Având la bază proiectul lui Timofte, cu unele modificări şi cu o contribuţie importantă a liberalului Valeriu Stoica, noua versiune intrase în dezbaterea parlamentară, dar fusese contestată ca *"o lege proastă şi păcătoasă"*. Când PDSR a ajuns la putere, a considerat necesar să modifice din nou proiectul şi a fost trecut pe ordinea de zi ca o prioritate a actualei sesiuni.

Fiind sigur că proiectul va fi respins, Guvernul condus de Năstase a inaugurat la începutul lui Martie o nouă modalitate de promovare a unui act normativ, prin intermediul căreia să-şi impună punctul de vedere. Cabinetul său nu s'a folosit de Ordonanţa de Urgenţă sau de depunerea la Parlament a unei iniţiative legislative, ci pur şi simplu a amendat un proiect de lege, fără ca propunerile să treacă prin Comisii. Astfel, Camera Deputaţilor şi a Senatului, reunite în şedinţă comună, au adoptat proiectul ***"Legii privind protecţia informaţiilor clasificate"***, proiect al cărui titlu era *"Legea privind securitatea informaţiilor secrete şi de stat"*. Prin această lege, orice cetăţean de bună credinţă poate fi anchetat, târât în tribunale sau condamnat. Orice ziarist poate fi aruncat după gratii pentru dezvăluirea unor acţiuni murdare ascunse sub aripa secretului de stat, sau pentru publicarea unor informaţii, fără să ştie că ştirea este secretă, ziaristul este pasibil de pedeapsă, ca şi cel care a divulgat ştirea... Legea obligă, practic, la turnătorie şi SRI îşi poate băga nasul oriunde şi oricând, sub pretextul protejării secretului.

De notat că Executivul a introdus în proiect o terminologie nouă - *"informaţiile clasificate"*, înţelegând prin aceasta informaţiile pentru care se cere protecţie împotriva dezvăluirii neautorizate şi, care, sunt astfel desemnate prin încadrarea în clasele şi nivelurile de securitate. Clasele de securitate sunt definite ca: secret de stat şi secret de serviciu, iar Guvernul este cel care încadrează informaţiile secrete de stat, măsurile de securitate ale acestora fiind stabilite de Parlament, Preşedinte, Guvern, CSAT, alături de SRI, care asigură asistenţa de specialitate.

Prevederile Legii nu diferenţiază, pedepsind cu închisoare dela 3 la 10 ani *"divulgarea, difuzarea, publicarea, folosirea sau transmiterea sub orice formă a informaţiilor secrete de stat"*. Aceasta în condiţiile în care Legea definește, totuşi, la modul general ce se înţelege prin informaţii secrete de stat, iar Guvernul încadrează aceste informaţii.

Un întreg capitol al Legii cuprinde obligaţiile SRI privind protecţia informaţiilor de stat

De asemenea, protecţia informaţiilor secrete de stat, prevede Legea, este o obligaţie a tuturor celor care intră în posesia informaţiei care constituie secret de stat, *"indiferent de împrejurările în care aceasta a avut loc"*. Potrivit legii, cei care au cunoştinţă de încălcări în unitatea în care îşi desfăşoară activitatea, *"sunt obligaţi să informeze, de îndată, pe conducătorul acesteia"*.

Serviciul Român de Informaţii are, prin această Lege, dreptul de a şti absolut tot ce mişcă, deciziile administraţiei publice şi ale instituţiilor statului fiind trecute prin filtrul acestui serviciu. SRI are, la modul general datoria de a coordona controlul măsurilor de securitate a informaţiilor secrete de stat, dar şi de a verifica procedurile utilizate pentru protecţia acestor informaţii. Listele publice, cuprinzând categoriile de informaţii secrete de stat, sunt aprobate de Guvern şi comunicate SRI.

SRI verifică modul în care autorităţile şi instituţiile asigură securitatea informaţiilor secrete de stat; avizează programele de combatere a scurgerilor de informaţii, dar şi persoanele desemnate să asigure protecţia acestor informaţii; verifică persoanele numite în funcţii cu acces la informaţii secrete de stat; ajută autorităţile, instituţiile publice şi agenţii economici să îşi stabilească obiectivele şi locurile ce au importanţă pentru securitatea informaţiior secrete de stat. Nu în ultimul rând, SRI se ocupă de întocmirea actelor de constatare privind neprotejarea informaţiilor secrete de stat, aplică sancţiuni contravenţionale şi sesizează organele de urmărire penală şi, de asemenea, organizează şi răspunde de colectarea, transmiterea şi distribuirea corespondenţei cu caracter de secret de stat şi al corespondenţei oficiale cu caracter de secret de serviciu.

Atribuţiile de mai sus, care au fost oferite SRI, au fost criticate de mai multe organizaţii care militează pentru dreptul la informare

O importantă organizaţie non-guvernamentală din Marea Britanie *ARTICLE 19*, denumită după articolul cu acest nume din Declaraţia Universală a Dreptului Omului, protestează public faţă de adoptarea Legii secretului de stat. Organizaţia care apără libertatea de expresie la nivel internaţional şi care are parteneri în 30 de ţări, a cerut Guvernului britanic să arate că este nemulţumit de faptul că Parlamentul României a aprobat această Lege a secretului de stat.

"Marea Britanie nu face nici o favoare României menţinând tăcerea asupra unei legislaţii care ar putea diminua şansele acesteia de accedere la UE. Dar este încă timp pentru a opri această lege, deoarece Curtea Constituţională şi preşedintele trebue să o aprobe pentru a intra în vigoare", a declarat Fiona Harrison, responsabil pentru Programe Europene în cadrul organizaţiei *ARTICLE 19*.

Această Lege a secretului de stat este contrară Articolului 19 din *Declaraţia Universală a Drepturilor Omului* şi este total contra-productivă, a mai spus Fiona Harrison.

Pentru elucidare, publicăm Articolul 19 din D.U.D.O. şi Articolul 27 din Legea secretului de stat.

Articolul 19 din Declaraţia Universală a Drepturilor Omului, adoptată şi proclamată de Adunarea Generală a Naţiunilor Unite prin rezoluţia 217 SA (III) din 10 Decembrie 1948:

"Oricine are dreptul la libertatea de opinie şi expresie; acest drept include libertatea de a susţine opinii fără nici o interferenţă şi de a căuta, primi şi împărţi informaţii şi idei prin orice medie şi indiferent de frontiere".

Articolul 27 din Legea secretului de stat:

"Divulgarea, difuzarea, publicarea, precum şi folosirea ori tansmiterea fără drept, sub orice formă, a informaţiilor secrete de stat, dacă fapta nu constituie o infracţiune mai gravă, se pedepseşte cu închisoare dela 3 la 10 ani şi interzicerea unor drepturi".

Premierul Adrian Năstase, pus în încurcătură de propriile declaraţii

Premierul Năstase a declarat că modificările la Legea secretului de stat *"implinesc"* cerinţele NATO şi UE.

Delegata Comisiei Europene dela Bucureşti a dezmințit declarațiile Premierului Năstase, conform căreia legea secretului de stat ar fi fost cerută de Uniunea Europeană. Însărcinatul cu afaceri al Comisiei la Bucureşti, Andre Lys, a declarat la BBC că această lege nu face parte din legislaţia europeană ce trebue aprobată de România şi, prin urmare, Uniunea Europeană nu avea nici un drept să ceară aprobarea ei. În schimb, a adăugat domnul Lys, Uniunea Europeană a cerut României să aprobe o lege a accesului la informaţie, de care depinde şi rezolvarea problemei vizelor.

Legea secretului de stat va spori bugetele SRI

Cea mai mare îngrijorare care se manifestă acum la Bucureşti este legată de posibilitatea ca noua administraţie şi serviciile secrete să profite de o lege care în aparenţă instituie un embargou informaţional asupra unor domenii de interes public. Dar în legea adoptată recent, informaţiile cu caracter secret sunt definite vag. Se deschide astfel o poartă largă către o extindere nemăsurată a domeniului secretului de stat. Presa românească a luat pur şi simplu foc.

Ziariştii se simt primii vizaţi de sancţiunile prevăzute în lege şi din această cauză documentul este privit ca un instrument insidios prin care administraţia ar dori să se pună la adăpost de ochii opiniei publice. Nu mai vorbesc de faptul că numai atunci când se aude cuvântul *"secret"*, orice ziarist devine extrem de bănuitor.

Legea aceasta a secretului de stat vine de fapt mai ales în întâmpinarea serviciilor secrete. Ele dobândesc atribuţii mult sporite în multe domenii şi de bună seamă vor cere bani mai mulţi dela buget. SRI, de pildă, va fi curierul corespondenţei secrete, dar practica instituită de multă vreme arată că o parte din corespondenţa transportată de agenţii SRI nu este deloc secretă şi că unele din ele au ajuns pur şi simplu informaţii publice. Este doar un exemplu de extensiune abuzivă a atribuţiilor SRI în domeniu care, are, se pare, probleme în a-şi justifica bugetele.

Un analist al domeniului a formulat recent ipoteza că serviciile secrete româneşti ar fi de fapt nişte *găuri negre*, la fel ca fabricile falimentare, ar fi adică nişte structuri birocratice supradimensionate care înghit mulţi bani dela buget. Dacă lucrurile nu stau aşa în prezent, graţie acestei legi, ele vor putea deveni în curând.

"ŞI A ÎNVIAT A TREIA ZI"

Urmare din pag.1

Sfinţii evanghe[illegible]ti menţionează aceste preziceri de mai multe ori: **(Matei 17,23; 20,19; Marcu 8,31; 9,31; 10,34; Luca 9,22; 18,32-33)**. Domnul Iisus ştia că va fi nevoie de aceste proorociri. Ele zugrăvesc cu trăsături însângerate, întregul convoi al Sfintelor patimi, al răstignirii, al morţii şi al învierii.

Domnul Iisus Hristos a voit ca moartea Sa să fie bine cunoscută, bine dovedită, să nu lase nici o urmă de îndoială, pentru ca adevărul învierii să se impună ca o evidenţă absolută, conform articolului V din Simbolul Credinţei.

Opera Sa mântuitoare, pecetluită pe Cruce, nu putea să înfăţişeze, divina Sa iubire într'un mod mai puternic, într'un contrast mai ireductibil, ca oura răstignitorilor Săi. Pe Cruce se întâlnesc, se *"încrucişează"* cea mai pură iubire pentru oameni cu cea mai otrăvitoare şi mai neagră ură pe care poate s'o producă păcatul.

Peste inconsistenţa ipotezelor raţionaliste despre *"mormântul gol"* şi despre sincopă sau o letargie pe Cruce, cele patru Evanghelii afirmă şi înfăţişează realitatea morţii ca un fapt absolut sigur **(Matei 27,57-61; Marcu 15,42-47; Luca 23, 50-56; Ioan 10,38-42**. La fel şi în **Faptele Apostolilor (2,25-32; 13,26)**, sau la **Sfântul Apostol Pavel (I Cor.15, 3-5; Colos.2, 11-12)** întâlnim atestări ale morţii Domnului.

Sfinţii Părinţi au ţinut să întărească adevărul despre moartea Domnului arătând că acest eveniment s'a întâmplat în vremea lui Pilat din Pont. Iar Sfinţii Părinţi, voind să ocolească orice echivoc, au precizat că Domnul *"a pătimit"* ca om, numai cu trupul omenesc, nu şi cu dumnezeirea care nu putea să pătimească. Domnul Iisus Hristos a venit în lume să restaureze fiinţa umană, prin răstignirea Sa pe Cruce fără nici un cuvânt de împotrivire. Ultimul Său cuvânt este o supranaturală acceptare: *"Săvârşitu-s'a"* (Ioan 19,28-30), adică s'a împlinit voia Tatălui şi s'au împlinit *"Scripturile"*.

Duminică de dimineaţă se împlineşte marea aşteptare a lumii. Noaptea veacurilor trecute se luminează de mărirea învierii. Este momentul cel mai frumos din viaţa lumii, este *"evenimentul central din Istorie"*. (Bossuet) Ne-am putea închipui o limpede dimineaţă de Aprilie, plină de acea curăţie feciorelnică pe care primăvara o dă orizonturilor palestiniene; la Răsărit, peste acoperişurile oraşului Ierusalim, orizontul alb ca laptele, se colorează cu nuanţe de perle, în timp ce la Apus, noaptea încă mai târăşte, peste dealuri şi coline, marginea violetă cu ciucuri a vălului său cenuşiu. *"Zorile pe care o lăudase Virgil, aurora cu degete de trandafir"*, dragă bătrânului Homer, se părea că întreaga fire se umple de o făgăduinţă negrăită.

"Dogma învierii" este astfel o lumină nouă. **Iisus Hristos se arată acum că El este, Lumina lumii.**

Învierea Domnului este cheia de boltă a învierii morţilor. Hristos este cel dintâi care a deschis cale spre tenebrele morţii şi pe această potecă de lumină şi de viaţă mergem toţi cei ce credem în El. Ne vom ridica din morminte şi ne vom smulge din legăturile morţii.

Domnul a înviat, biruind moartea. Astfel biruinţa asupra păcatului şi asupra puterilor întunericului, este salt spre împărăţia cerurilor. Această luptă vitejească dusă contra păcatului ne duce şi pe noi la mântuire, la viaţă veşnică.

După înviere Mântuitorul a început a doua viaţă, laolaltă cu ucenicii Săi, pe care El o trăieşte 40 de zile împreună cu ucenicii Săi. A fost o atmosferă de realitate supranaturală în care credinţa lor s'a întărit iar statura lor spirituală şi morală a căpătat forţa invincibilă.

Entuziasmul lor s'a prefăcut în foc nestins, în eroism neîntâlnit până la vremea aceea. Nimic nu i-a mai înspăimântat. Ei care erau temători şi îndoielnici în convingerile lor, au devenit eroi şi sfinţi, iar în sufletele lor s'a instalat, bucuria eternului adevăr. Iată ţinta la care trebue să ajungem noi cei ce nădăjduim în El şi în marea Lui bunătate.

Cu entuziasm să păşim spre eterna biruinţă şi spre eterna bucurie în viaţa fericită, în viaţa veşnică.

Pr. Dr. P. POPESCU

A căzut o stea

Urmare din pagina 1

- Fiţi liniştiţi şi dormiţi în pace, noi suntem steluţele ce s'au aprins pe cerul vostru întunecat de gratii şi de moarte. Noi vom umple din nou toate izvoarele vieţii, căci noi suntem viitorul.

- Fiţi liniştiţi şi dormiţi în pace, noi suntem florile vii, înflorite la căpătâiul vostru şi vom îmbălsăma cu parfum de mireasmă duhovnicească toate cărările vieţii pe care voi le-aţi deschis prin jertfă şi moarte.

- Fiţi liniştiţi şi dormiţi în pace, noi suntem cei ce, printr'o divină revelaţie, am rostit teribilul vostru colind:

"Vom muri şi vom fi liberi".

Zahu Pană e dus, dar a rămas şi printre noi, în amintiri şi în regrete.

Pe pământ - un OM mai puţin.

În cer - un ambasador al unui neam necăjit de veacuri, trudit şi încercat.

Constantin VASILIU

Biserica şi Securitatea

Ion ZUBAŞCU

Nici n'a apucat bine CNSAS să solicite dela serviciile noastre secrete dosarele de Securitate ale primilor cincizeci de lideri religioşi ai cultelor din România, şi Premierul Adrian Năstase iese pe principalele posturi teve, la orele de maximă audienţă ale ştirilor, şi dă o declaraţie iresponsabilă, care acuză cu claritate Biserica de colaborare cu Securitatea, răpindu-i cel mai elementar drept la prezumţia de nevinovăţie, până la proba contrarie (concluziile CNSAS). Ce vreţi, s'a răstit Adrian Năstase la *"lingătorii de dosare"* şi *"dezgropătorii de morminte"* ai CNSAS, ca Românii să-şi piardă încrederea şi în cea mai credibilă instituţie a ţării, în ultima instituţie din România care mai are credibilitate? Asta vreţi?

Lăsând la o parte faptul că e în tradiţia noastră ortodoxă ca la un număr de ani morţii să fie deshumaţi, pentru a li se face noi slujbe de purificare şi eliberare de păcat, până şi osemintelor ce-au mai rămas din fiinţa trecătoare a omului, după ce ţărâna şi-a luat ce era al ei, mărturisirea lui Adrian Năstase e atât de clară, încât strădania arhivarilor dela CNSAS de a *"dezgropa"* dosarele eclesiale e cu desăvârşire inutilă. Ce a înţeles tot cetăţeanul (care a scris măcar o reclamaţie la viaţa lui) din mânia ce-l aprinse pe Premierul Năstase? Decodarea e la mintea ultimului Român cu toate ale sale acasă; dacă cei cincizeci de lideri ai cultelor, pe care voia să-i cerceteze CNSAS, per.tru început, erau cuşer, de ce să-şi piardă Românii încrederea în Biserică? Abia cercetarea CNSAS ar fi fost cel mai potrivit prilej ca Biserica să-şi sporească prestigiul, dacă n'are nimic de ascuns sub patrafirele ei!

După uriaşa gafă a lui Adrian Năstase, care a-runca fără nici o dovadă umbre groase de suspiciune asupra Bisericii, cultele înseşi (toate cele 15 legal admise, în clipa de faţă, în România) ar trebui, în mod normal, să se simtă ofensate şi să ceară ele însele CNSAS să facă igienizarea firească la intrarea într'o nouă primăvară morală (pe care credincioşii o practică în ogrăzile şi grădinile lor, an de an, de Buna Vestire!), atât de necesară unei instituţii *"divino-umane"*, a cărei menire principală e să câştige sufletele oamenilor pentru Dumnezeu, nu să le corupă pentru însalubrele subsoluri cu dosare atât de primejdioase, încât l-au putut scoate din fire până şi pe un premier echilibrat, inteligent şi atât de stăpân pe sine! Sfintele Scripturi ale lui Cristos, pe jertfa căruia se întemeiază creştinismul, au un mesaj clar, în această privinţă, în afara căruia orice Biserică se năruie: numai rostirea adevărului întreg eliberează sufletele împovărate. În afara acestei fundamentale dogme creştine, practica însăşi a spovedaniei n'ar avea nici un sens curativ şi mântuitor! Prin ieşirea nestăpânită împotriva CNSAS, Premierul Năstase s'a comportat ca un duşman ateu al Bisericii creştine, sau cel puţin ca unul care nu cunoaşte temeiurile constitutive ale creştinismului: *"Aşa şi aceştia stau împotriva adevărului, oameni stricaţi la minte şi netrebnici prin credinţă"* (II Timotei: 3,8).

Împotriva celor stricaţi la minte şi, mai ales, netrebnici pentru credinţa cea curată şi adevărată, întreaga Evanghelie a lui Cristos, împreună cu Biserica luptătoare a celor două mii de ani de creştinism ai umanităţii, sunt un strigăt dumnezeiesc de afirmare a adevărului: *"Sfinţeşte-i pe ei întru adevărul Tău; cuvântul Tău este adevărul"* (Ioan: 17,17); *"Dacă veţi rămâne în cuvântul Meu, sunteţi cu adevărat ucenici ai Mei; şi veţi cunoaşte adevărul iar adevărul vă va face liberi"* (Ioan: 8, 31-32); *"Căci împotriva adevărului nu avem nici o putere; avem putere pentru adevăr"* (II, Corinteni: 13,8)!

Iar dacă însuşi Cristos, Mântuitorul lumii, şi Apostolul Pavel, primul doctrinar al Bisericii lui Cristos, au rostit aceste cuvinte, ca adevăruri revelate ale Tatălui Nostru ceresc, crede trecătorul ministru PDSR că se poate pune împotriva lui Dumnezeu, a Fiului său jertfit pe cruce şi a două mii de ani de creştinism, întemeiat - în esenţă - tocmai pe aceste revelaţii fundamentale cu privire la mântuirea sufletului prin rostirea eliberatoare a adevărului?

CALVARUL

De secole L-au aşteptat profeţii
Să mântuie păcate ancestrale,
Dar n'au văzut că El este Mesia
Sosit din constelaţii siderale.

Împărăţia Lui era cerească,
La depărtări de mii de ani lumină,
Venise să instaureze Legea
În lumea lor coruptă şi meschină.

Mişeii L-au primit cu osanale,
Dar după ce l-au înţeles menirea,
L-au judecat alături cu tâlharii
Deşi diseminase'n jur iubirea.

Când a căzut sub greutatea crucii
L-au suduit şi-au proferat sudalme,
Cu bâte L-au lovit înspre Golgota
Şi L-au condus pe drum în pumni şi palme.

L-au tras de păr şi L-au scuipat în faţă,
L-au îmbrâncit şi L-au bătut cu ură,
Cu duşmănie l-au lovit obrazul
Încât toţi dinţii l-au sărit din gură.

Au jubilat când L-au bătut în cuie
Şi a gemut de-atâta suferinţă,
Dar a răbdat cu multă demnitate
Şi n'a fost copleşit de umilinţă.

Dar L-a'ntristat icoana Maicii Sale
Care-l privea supliciu'ndurerată
Şi'n timp ce se cutremura pământul,
El a pornit înspre Cerescu-I Tată.

George GEORGESCU

AŞTEPTÂND ISTORIA

Radu DUNĂREANU

La sfârşitul cărţii sale, *Ciuma*, Albert Camus trage un semnal de alarmă care, deşi se referea atunci la fascism, se potriveşte cel mai bine, mai ales în România, la comunism.

Camus spune că bacilul ciumei (în cazul nostru comunismul) niciodată nu dispare pentru totdeauna, ci aşteaptă ascuns ca într'o zi să-şi trimită şobolanii ca să moară în cetatea inocentă, împrăştiind boala fatală.

Tot el spune undeva, în esenţă, foarte potrivit pentru ţara noastră, că o perioadă de 50 de ani de desrădăcinare umană, de sclavie modernă, de masacre justificate de ideologii ce voiau să creeze un om nou, evident că trebue condamnată. Dar mai înainte de toate, această perioadă trebue înţeleasă şi vinovăţia asumată.

Este un adevăr primordial acela că suferinţa inocenţilor din timpul comunismului a fost creată de propriii noştri confraţi. Iar dacă suntem înclinaţi să iertăm, pentrucă justiţia neocomunistă este total nefuncţională, faptul nu înseamnă că putem lăsa ca injustiţia să domine din nou. Dar pentru asta trebue să înţelegem fenomenul tragic din ultimii 50 de ani şi, poate, chiar mai dinainte.

De aceea aştept ca intelectualii din ţară, ce se ridică acum, deşi şi ei educaţi tot în comunism ca şi mine, să cerceteze fenomenul terorii şi al crimei, să-l demonteze în bucăţele, să-l dezgolească de toată vorbăria pretins filosofică, acel amalgam de lozinci semidocte şi teorii economice emise de intelectualii refulaţi şi plini de ură împotriva celor ce au ştiut să creeze ceva pentru ei şi pentru cei din jur.

Ca să împiedicăm crima de a se repeta, nu trebue să simplificăm totul la vina securistului care a torturat şi ucis, sau a cutărui mare conducător, ci trebue să analizăm şi contribuţia intelectualilor vânduţi ocupantului care au teoretizat şi justificat crima. Şi vorbesc aici de tot felul de profesori de filosofie, de critici sau scriitori care au otrăvit cu ierele generaţiilor timp de 50 de ani. Şi, din nefericire, încă o mai fac.

Dacă, spre exemplu, unul dintre noi cei din exil, care am trăit prin lagăre şi închisori, am scrie o carte disecând anatomia crimei comunismului, am putea fi acuzaţi că nu suntem obiectivi. De aceea aştept ca istoria acestor sângeroşi 50 de ani - care încă nu s'au terminat să fie scrisă în Ţară, pentru cei din ţară.

Nu am pretenţia de a citi tot ce se publică în România, încerc să selecţionez numai lucrurile serioase, care sunt foarte puţine, piaţa e inundată de maculatură de tot felul, dar observ că, în tradiţia cunoscută a intelectualilor de stânga şi a pecereului de a fi obsedaţi de Mişcarea Legionară, se scrie cu intenţii istorice aparent serioase despre *legionarism*.

Că se scrie nu e rău, e parte din istoria noastră. Ceea ce mă întristează e nu că se scrie, ca atare, istoric, ci că se interpretează, se emit numai calificative, adjective, fără a se căuta cauzele şi esenţa naţionalismului român interbelic.

Sunt ciudate aserţiuni nebazate pe documente, în care se stipulează (nu citez) că inabilitatea democraţiei interbelice de a aplica legea, a permis legionarilor să comită acte de violenţă prin care şi-au justificat dreptul de a fi partid politic.

O singură frază care întruneşte, în esenţă, toată propaganda de stânga contra mişcării naţionaliste. Se uită faptul că în România nu am avut democraţie, ne place sau nu adevărul.

Actele de violenţă nu au fost comise de legionari, ca entitate. E ca şi cum ai spune că poporul german, în totalitatea lui, e vinovat de persecuţia Evreilor. Legionarismul, ca atare, nu a fost un partid politic, nu a avut ca platformă violenţa. Mişcarea, prin directivele venite dela conducătorul ei, a căutat să se apere contra atacurilor furibunde din partea aşaziselor partide democratice, total subordonate unui rege paranoic, bolnav mintal, probabil sifilitic, sanguin, cu apucături de satrap asirobabilonian.

În momentul în care represiunea contra Mişcării a luat forme inchizitoriale medievale, Mişcarea s'a autodesfiinţat. Rezistenţa ei a fost după aceea pasivă, ca aceea a lui Gandhi, contra colonialismului englez.

Comuniştii au făcut mare caz de execuţia lui Duca, Armand Călinescu, Stelescu, Iorga. Faptele sunt fapte, nu le putem falsifica. În cazul lui Iorga, istoria nu e încă total clarificată, dar se ştie sigur că asasinarea lui nu a fost rezultatul unui ordin venit dela o conducere abstractă legionară, care la ora aceea nu mai exista ci, în cel mai demonstrabil caz, a fost rezultatul acţiunii individuale a unor membri ai acelei mişcări. Şi acesta nu e un aspect doar semantic. Dacă la ora aceea ar fi existat un sistem de lege care să lucreze efectiv, execuţia primilor trei nu ar fi avut loc. Deci, violenţa unor

Continuare în pag. 7

Vicepreşedintele PRM Corneliu Ciontu locuieşte în ceea ce ar trebui să fie Muzeul Oprescu

Adrian BUCIOACĂ

Fostul Muzeu *"George Oprescu"*, care adăpostea cândva una dintre cele mai importante colecţii particulare de artă din România, serveşte astăzi drept reşedinţa familiei vicepreşedintelui P.R.M., Corneliu Ciontu, unul din oamenii falsului tribun Corneliu Vadim Tudor, scrie ziarul *"Adevărul"*. În acest timp, colecţia zace, în mare parte, prin depozitele Muzeului Colecţiilor de Artă, unde a fost trimisă *"în surghiun"* de comuniştii.

Construcţie veche şi cu probleme, aflată în lucrări nesfârşite de renovare şi consolidare, Muzeul Colecţiilor de Artă are deschise numai jumătate din sălile de care dispune, în două dintre acestea fiind expusă doar un sfert din celebra colecţie Oprescu. Deşi au trecut peste zece ani dela Revoluţie, lucrurile nu par să-şi reia cursul firesc, astfel încât colecţia să ajungă din nou în locul său de drept, imobilul de pe strada Dr. Cluné nr. 16. Profesorul George Oprescu, celebru critic şi istoric de artă, şi-a donat în 1962 întreaga colecţie Academiei Române, cu condiţia ca ea să rămână în totalitatea ei sub numele de Muzeul *"George Oprescu"*, care să funcţioneze în casa profesorului, relatează sursa citată.

Puţină lume îşi mai aminteşte astăzi de marele colecţionar de artă, academicianul George Oprescu. După studii universitare în ţară, acesta a făcut o specializare în străinătate, în 1929, fiind numit secretar al Comisiei de Cooperaţie Intelectuală a Ligii Naţiunilor. Aici a avut ocazia să lucreze alături de mari personalităţi, printre care Bergson, Einstein, Marie Curie, Galsworthy, dar şi Paul Valéry, de a cărui prietenie s'a bucurat. De-a lungul întregii sale vieţi, pasiunea sa pentru artă s'a materializat în achiziţionarea de opere de artă, opere care constituie azi valoroasa colecţie Oprescu.

În acest timp, casa academicianului este ocupată în condiţii neclare din punct de vedere legal de familia unui parlamentar şi nu unul de rând, ci însuşi Corneliu Ciontu, vicepreşedintele P.R.M.

"După ce în 1977, la cutremur, toate lucrurile au fost cărate val-vârtej de acolo, casa a fost destinată de către P.C.R. Corpului Diplomatic. Timp de vreo doi-trei ani a stat neocupată, fiindcă Academia, căreia îi fusese donată de fostul proprietar, nu mai avea autoritate asupra ei. Clădirea ajunsese într'o situaţie critică: acoperişul era spart, ploua înăuntru. Atunci a apărut o solicitare din partea Sectorului de Partid Bucureşti ca să fie inchiriată. Cel care se instala acolo urma să repare casa, să i se fixeze o chirie, care era foarte mică" menţionează Radu Ionescu. Aşa a ajuns să locuiască în această casă Ciontu, cel pe care anii de după Revoluţie l-au adus într'o funcţie de decizie a P.R.M. în Ianuarie 1990, acesta a intrat în conflict cu Academia, care voia casa înapoi.

RECONCILIEREA ŞI NINA CASSIAN

MOTTO

"Urâta cu ochii verzi": NINA CASSIAN

"Atât de urâtă / dar atât de - încât / când s'a uitat / în oglindă / cristalul / a întrebat speriat: / de ce? / şi s'a spart."

Ştefan Baciu - din volumul "Proletari din toate ţările uniţi-vă!", 1971

Aurel Sergiu MARINESCU

Aplicând cu zel *"politica reconcilierii"* lansată de fostul secretar PCR cu propaganda la Facultatea de Geologie, cu scopul de a fi pentru totdeauna egale victimele cu exponenţii tiraniei, Dl. Coriolan Babeţi, directorul Centrului Cultural din New York, 200 E-38th St., Manhattan şi D-na directoare de programe Carmen Firan demonstrează zi de zi adeziunea lor la această idee a *"reconcilierii"*. De aceea, este întâlnită, printre alţi colaboraţionişti şi mâncători de sarmale gratis la fiecare sărbătoare politică sau literară, încă de pe vremea lui Ceauşescu, consecvenţi cu prezenţa lor şi pe vremea lui Iliescu şi a lui Constantinescu şi *"celebra"* Nina Cassian, căreia gazdele condescendente îi acordă o atenţie şi un respect special.

Noi credem că locul acestei doamne era în România sau URSS, nicidecum în Statele Unite, şi mai ales, la sediul Centrului Cultural, care se vrea reprezentant al unei Românii noi. Dacă distinşii organizatori de mese rotunde, lansări de carte, cafenele literare, seri de poezie care nu pierd ocazia de a o invita pe această relicvă a stalinismului literar numit literatură realist socialistă, deci dacă ei nu cunosc sau au fost păliţi de amnezie, îi putem informa că *"distinsa"* lor invitată a contribuit din plin la otrăvirea gândirii unei generaţii, a contribuit la genocidul cultural din ţara românească.

Cum de nu a rămas în raiul socialist - pe care l-a slăvit în versurile sale - şi cu neobrăzare a apărut în Statele Unite şi mai ales într'un mediu românesc? Pentru cunoaşterea sau împrospătarea memoriei, reamintim că în timp ce mulţi bănăţeni din Oraviţa se aflau deportaţi în Bărăgan, Nina Cassian scria poezia ***"ŢARA NOASTRĂ-N SĂRBĂTOARE"***: *"Ţara noastră-n sărbătoare / Freamătă, răsună / Glasuri tari de muncitori / Cântă împreună. / Roşii mari de bucurie / Ne-au crescut în cale / Şi în mine a pătruns / Slava zilei tale. / **STALIN, ţara te slăveşte / Marele tău nume / Străluceşte neînvins** / Soare peste lume. / **Dârz ostaşul sovietic / ne-a adus lumină** / Azi muncesc cu drag şi spor / Câmpuri şi uzină. / Ţara noastră'n sărbătoare / Steaguri mari desface / **Ţie ţi le dăruim / STALIN, steag de pace.**"*

Nina Cassian, piesă grea în literatura realist-socialistă, poeziile sale fiind învăţate de copiii români în şcoli şi licee, adulată de corifeii comunişti din epoca dejistă, ea care a filoxerat prin poeziile sale de propagandă comunistă în versuri minţile tinerilor adolescenţi, ea, Nina Cassian, azi stă alături de cei care cu ani în urmă au fost nevoiţi să ia calea exilului datorită persecuţiilor din raiul cântat de ea în versuri. Încă un paradox de gândire zisă democrată.

Din poeziile invitatei de onoare a conducerii Centrului Cultural Român din New York, 200 East, 38th Street: *"Nimeni nu are dreptul / Să ne sfâşie existenţa, lăsându-ne însângeraţi / **pe somptuoasa sordidă tejghea a capitalismului / Suntem întregi şi liberi** / Aur şi vânt... începe toamna. **Lozinca noastră e: putem cunoaşte / această lume, şi-o putem schimba!**"*

Ce a spus în versuri Nina Cassian în poezia ***"LA DESCHIDEREA CONGRESULUI XXII"***:

*"Un detaşament de pionieri / şi-un detaşament de porumbei / s-au aliniat în piaţa Lenin / Porumbeii mai de multă vreme / învăţaţi cu zborul, s-au desprins / şi-au plutit spre mâinile statuii / Tot atunci zburară şi copiii / în perechi de voci fâlfâitoare. / **LENIN sta învăluit în păsări / şi în cântec - şi în dimineaţa tânără, numită COMUNISM**".*

Şi pentrucă aleşii conducători culturali ai Centrului au fost prezenţi alături de M.S. Regele Mihai la ziua României pe Wall Street, cât şi la banchetul ce a avut loc, le reproducem părţi din poezia Ninei Cassian ***"DIN MUZEUL DE ANTICHITĂŢI", "COROANA"***: *"Acest pocal cu fundul spart, în care / mai sângeră rubinul ca o rană / nu e de fel o ţandărăoarecare./ Purtată pe urechi sau pe-o sprânceană // sau dată către ceafă - dreaptă, strâmbă / această-aureolă pământeană // **sfinţea o ţeastă mai de grabă tâmpă** // **o ţeastă-a unui rigă oarecare.... Măria Sa / sub chivăra de aur asuda / şi pe balcoane, sus, ieşea-nadins / de gloată să nu poată fi atins. / Din oasele vestitului satrap** / de mult sealese prafu'n ţintirim / Dar pentru ca în veci să ne-amintim / şade'n muzeu coroana fără cap / Nepreţuitul hârb cu nestimate / ţinut în mână, cântărea uşor // dar greutatea lui trecea'n popor / şi apăsa cumplit, necruţător // **purtând în fiecare din carate / aurul vechi al holdelor furate.** / Şi'n lacrima enormelor opale / Sclipiri de-oţel, tăişuri de răscoale".*

Transformând vechile realităţi în minciuni, Nina Cassian a scris în poezia ***"GÂRBACIUL" : "Stăpânii împletiră un gârbaci!*** / *cu vârfuri plumbuite dinadins / să nu se şteargă sângele aprins / de pe spinarea celor săraci / Stăpânii împletiră un gârbaci."*

Oare aşa se petreceau lucrurile înainte de comunism?

"PLUS-VALOAREA":

*"Cândva, într'un veac de mult apus / **ultimii proletari din lume au spus** / către ultimul patron: **"Uzina ne aparţinel"** // **şi s'au făcut stăpâni.** / **Şi-au stăpânit-o bine.** // Tabloul mai păstrează amprentele valorii / Priviţi urmaşi, sfârşitul plus-valorii!"*

Oare mai marii centrului cultural au crezut cu adevărat că fabrica a aparţinut muncitorilor sau statului-patron? Şi când s'a sfârşit plus-valoarea ce au privit oare dânşii: cozile la pâine? magazinele goale? lipsa căldurii, a apei calde? sau reţeaua gulagului românesc? Poate că dela ferestrele Fundaţiei Culturale Române se vedea tot fericirea poporului român, pe care o vedea şi poeta Nina Cassian care în ***"CÂNTEC"*** declară: ***"Aparţin comunismului cu tot ce am mai bun / cu cele mai tinere idei ale mele / cu dragostea mea cea mai întemeiată... / / Şi toate mâinile pe care le-am atins înseamnă "SOLIDARITATE" / şi toate stelele pe care le-am stimat înseamnă STEAUA".***

Desigur că veneau şi recompensele pe care le ghicim: tot din poeziile sale căci pe vremea aceea, când pentru un om era o mare problemă să viziteze oraşul Ruse (Bulgaria), Nina Cassian ne descrie în poeziile sale excursiile turistice pe care le făcea: ***"PICTURA"***: *"Imens şi albastru-ntre crestele roze-ale munţilor, m-a-ntâmpinat ochiul adânc al Armeniei. / Stăm la o masă cu păstrăvi / Păstrăvul roşu / zăpada - sclipind violet peste lacul albastru / întreaga pictură-ntr-o singură, amplă culoare / dragoste fără uitare pentru Armenia.*

Sau ***"INSCRIPŢII PE O MASA DE LUCRU"***: *"În odăile lui Lenin / fiecare detaliu i-a fost necesar Revoluţiei... / A plecat cineva din aceste odăi? / **Nu. Niciodată. Lenin e locatarul statornic al încăperilor vremii / Lenin nu poate fi niciodată absent.**"* Sau: ***"PE AHUN"***: *"În dreapta mea - bătrânul Caucaz / în stânga - marea: un imens topaz..."* sau în poezia ***"UN PUNCT DE VEDERE NEŞTIINŢIFIC"***: ***"Aveam cu noi un botanist / un om tăcut cu capul trist / care, la Yalta şi Suhumi / a rupt din frumuseţea lumii / câte-o corolă, câte-un fir... să fii înţesat în reci infolii / petala fragedei magnolii..."***

"CASA LUI CEHOV": *"Eram la Yalta / Beam un filtru rar / Mă ameţeau în seară chiparoşii..."*

Nina Cassian, pe toţi oportuniştii, lichelele, drojdia mahalalelor, pleşcarii interesaţi în fel de fel de interese personale, îi vede diferit în poezia ***"PORTRET COMUNIST"***, idealizând pe comunistul fripturist, aşa cum de altfel au fost toţi membrii de partid: ***"Arzi, deci exişti! Ce vâlvătăi / ce foc superb sunt ochii tăi!*** / *Dac'ai pieri şi iar te-ai naşte / în acest semn te voi cunoaşte / **Trecut prin flăcări, pur subţire / Şi mistuit în OMENIRE...**"*

Ce ne mai cânta Nina Cassian?

*"Nu pot trăi fără să am un ideal, a spus / **Cel mai desăvârşit sistem etic e comunismul / Spre comunism am deschis ochii, în el vreau să-i închid**"* (a spus), dar azi îi va închide în citadela capitalismului, New York.

Şi atunci, de ce poeta a venit să închidă ochii în Brooklyn, New York?

Trecând în revistă o mică parte a *"maculaturii roşii"* a poetei Nina Cassian, orice om de bun simţ ar fi indignat de otrava comunistă ce ţâşneşte din fiecare vers al poetei, azi americană şi invitată de onoare a *"culturalnicilor"* dela Centrul Cultural.

Versuri, versuri, otravă, propagandă. Iată exemple:

"Ieri au împuşcat trei comunişti / Unul din ei era tatăl meu / Unul din ei era fratele meu. Cifre... Cifre... Cifre..." oare aşa chiar se împuşcau comuniştii? sau *"Ca să putem umbla azi, cu părul liber / fluturând în vânt / a trebuit să purtăm o cască încinsă de soare / în anul insurecţiei armate!"* Care insurecţie? Ce vrea Nina Cassian să dezinformeze? 23 August 1944 a fost rezultatul insurecţiei armate? A cui? A celor împuşcaţi câte 3 pe zi?

"Noi cei ce ştim să semănăm, noi cei / ce defilăm cu pumnul ridicat** / noi **muncitorii ridicaţi la treapta** / **filosofiei". Desigur au fost buni de defilat şi de filosofat marxist, dar cu semănatul, poporul român, tot în versuri ştia *"2 cu sapa, 5 cu mapa"*!

Şi ce ne mai spune Nina Cassian? *"Sufletul nostru nu mai cunoaşte brutala secţiune / dintre locul de muncă şi "acasă" / pentrucă locul muncii nu mai e un surghiun / **nu mai e locul vânzării puterii noastre de lucru**"...*

Am reprodus aceste puţine fragmente de poezii din *"opera"* vastă a poeziei comuniste a Ninei Cassian. Ea a transpus în fraze meşteşugite în poezii, ideologia şi frazeologia propagandistă a PCR - epoca Dej, pe care o regretă şi laudă şi azi şi chiar în Centrul Cultural dela New York. Nina Cassian a devenit *"disidentă"* contra lui Ceauşescu, nu a comunismului, când acesta a tăiat din avantajele şi beneficiile aşa-zişilor literaţi şi când o generaţie nouă de poeţi mai slugarnici s'au ridicat că, slavă Domnului, regimul comunist nu a dus lipsă de asemenea mâzgălitori de hârtie.

Azi, fără ruşine, cântăreaţa ***"celui mai desăvârşit sistem etic - comunismul***, de care a beneficiat premiata, onorată, turistă pe gratis în diferite ţări, locatară a *"caselor de creaţie"* la munte şi mare, cu ajutorul unei aşa pretinse *"elite literare"*, în spiritul reconcilierii, îşi freacă coatele de victimele regimului pe care l-a slăvit în cântecele sale. Ea este invitata de onoare la activităţile Centrului Cultural şi ale Consulatului din New York, printre acei inconştienţi, victime ale reformelor agrare, naţionalizări, reformă monetară, dislocări şi deportări de populaţii în Bărăgan sau, mai grav, chiriaşi ai temniţelor şi lagărelor sistemului concentraţionar de tip marxisto-leninist, toate operele comunismului cântat de Nina Cassian.

În timp ce crema intelectualităţii româneşti zăcea în temniţele comuniste sau era exterminată de regimul comunist-terorist al lui Dej, Nina Cassian zburda prin Armenia, Caucaz, Crimeia, Moscova şi alte locuri şi scria ***"aparţin comunismului cu tot ce am mai bun"*** şi ne întrebăm azi, dacă a fost sinceră, de ce nu a plecat să trăiască în Coreea de Nord sau Cuba, unde încă este comunism?

Nina Cassian a mai scris şi: ***"că totul e urgent în lume // urgent e să spulberi confuzia /să'nlături exploatarea omului de către om."*** Probabil că acesta este motivul prezenţei Ninei Cassian în Statele Unite ale Americii!

Pentru Nina Cassian, revoluţia înseamnă iubire, pentrucă au fost eliberate de regimul odios capitalist, că fiecare om s'a simţit liber, de teroare, de spaimă, de chin. Cu alte cuvinte, *"duba neagră"*, milioanele de Ruşi morţi în revoluţie, în lagărele Siberiei, morţi de foame în Ucraina pe timpul colectivizării cei ucişi în anchetele sălbatice ale GRU, CEKA, NKVD, KGB au fost făcute în numele iubirii, căci *"revoluţia asta înseamnă, iubire"* şi *"sacrificiul înseamnă iubire"*.

Indivizii care au construit socialismul, l-au glorificat prin scris şi apoi au plecat să trăiască în ţările capitaliste pe care înainte le condamnau, aparţin celei mai abjecte speţe de LICHELISM.

Din această categorie face parte Nina Cassian; cu ani în urmă scria: *"Lozinca noastră e: putem cunoaşte / această lume şi-o putem schimba... /... şi conştiinţa-n oameni şi grăbim / întinerirea lumii, mângâind-o / cu steaguri ca să-i netezim obrazul / de tragicele cute ale sclaviei."*

Reconciliere înseamnă împăcare între victime şi toţi cei ce au contribuit la construirea unui regim terorist care i-a persecutat. Reconciliere înseamnă amnezia uitării şi iertării victimelor. Au oare victimele aceste interese? Se pot ierta şi uita celula, anchetele, munca la stuf, Aiud, în minele de plumb?

Continuare în pag. 7

Maria Globe Tours Inc.

UNDE CĂLĂTORIA MULT VISATĂ DEVINE REALITATE

Servicii de turism

- Bilete de avion
- Vacanţe la soare
- Croaziere
- Închirieri de maşini
- Asigurări medicale pentru vizitatori
- Asigurări de călătorie
- Bilete de tren
- Rezervări de locuri la hoteluri

Servicii speciale

- Curier săptămânal spre România
- Invitaţii pentru vizitatori
- Comenzi de alimente pentru Bucureşti, distribuite la domiciliu
- Şampanie, flori şi tort pentru cei dragi la aniversări

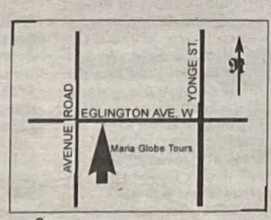

Luni - Vineri 10 am - 6 pm; Sâmbătă 10 am - 3 pm

261 EGLINGTON AVENUE WEST, TORONTO, ONTARIO M4R 1B1 Tel 416.481.2227 Fax 416.481.2067

mariagt@idirect.com

INTELIGENŢA ÎN DERIVĂ

Viorel PALTIN

Există, din nefericire la noi Românii, un soi de înfatuare, în virtutea unor merite sau însuşiri despre care presupunem că, spre deosebire de alte naţii, noi le-am avea într'o măsură covârşi-toare... că aceste însuşiri ar fi, chipurile, daruri ce neau fost date exclusiv nouă, şi graţie cărora am fi, prin definiţie, superinteligenţi, supertalentaţi... Este părera noastră bună despre noi, cam la fel cu cea pe care şi-o face bucureşteanul mediu sau mai bine zis mediocru despre ei înşuşi, în comparaţie cu ceilalţi Români. El e, în orice caz, mai cu moţ, mai *"pă fază"*, mai *"dăştept"*.

De altfel, despre *"inteligenţa românească"* s'a vorbit atât de mult încât ai avea chiar bănuiala că specialiştii noştri cunoscuţi sau anonimi au inventat cam tot ce este azi mai de soi în lumea ştiinţelor şi tehnicii, iar dacă nu ni se recunosc meritele este numai şi numai din cauza geloziei celorlate naţiuni care *"fură"* masiv din zestrea noastră.

Ieri am cumpărat cu 15 mii de lei, 10 cleme de rufe din plastic. Nu mi s'au părut scumpe, nici ieftine... Păreau solide şi chiar m'am gândit - uite un lucru fabricat în România, util, frumos prezentat şi bine făcut. Dar când să prind hainele pe sfoară, din 10 cleme au funcţionat doar 5, celorlalte sărindu-le arcurile, prin zăpadă... bine că a venit...

Cineva la capătul procesului producţiei - comercializare a ieşit păcălit... Cineva în cadrul procesului amintit se ocupa de înşelarea consumatorilor. Asta da, inteligenţă! Te faci că produci cleme pentru prins rufe, le dai aspect ca să arate la fel cu clemele adevărate, dar în realitate mimezi 5 cleme şi vinzi doar 5 bune, la preţ de 10... Sau, faci o şosea asfaltată în care bagi atâta inteligenţă românească, încât la curbe, în loc ca maşina să se lipească de asfalt, te centrifughează, aruncându-te în sectorul agricol... Nu ne mai încăpem în pepeni de cât suntem de deştepţi...

În ultima vreme am inventat pescuitul chimic. Este o adevărată artă... După ce am brevetat metoda în Nordul Transilvaniei, pe Tisa şi pe alte câteva ape curgătoare din zonă, am trecut la extinderea procesului pe Siret şi, în cele din urmă, pe Jiu... Şi... nu e neaparată nevoie de cianură, se poate şi cu alte chimicale...

În materie de politică, inteligenţa românească este, cum ştim, de-a dreptul foarte originală. S'a demonstrat şi se continuă a se arăta unei naţiuni întregi că democraţia este cel mai bun sistem politic, chiar în condiţiile în care populaţia suferă în proporţie de 70 la sută de subnutriţie - foame - sau de lipsa unei minime îngrijiri medicale. Lucrurile merg din rău în mai rău, scumpirile se ţin lanţ, traiul zilnic se degradează fără oprire, dar discursurile politice şi declaraţiile de bune intenţii democratice sunt mai sofisticate, mai prospere, mai inteligente ca oricând. Zău că ţi se face dor de nişică prostie, de oleacă de tâmpenie, că prea pute locul de atâta inteligenţă... Poate de aceea unora loviţi în cap de amnezie li s'a făcut nostaligie de geniul idioţeniei româneşti, care a fost alde Ceau...

După ce am citit în enciclopediile lumii tot ce a izvodit geniul românesc în beneficiul umanităţii - mi-am pus o singură întrebare: cum se face că suntem atât de deştepţi, că România este printre cele mai bogate... dar trăim mai rău decât cei mai proşti locuitori ai Europei? Nu am găsit decât un răspuns: ne hrănim cu o himeră despre noi înşine... Sugestia: să renunţăm la o cantitate de inteligenţă nativă imaginară, în favoarea unui trai concret mai îndestulat.

Pederizarea în cultură

Tiberiu HORJ

Aflăm cu stupoare că la Craiova Autoritatea pentru Privatizare şi Administrare a Participaţiilor Statului (APAPS), Sucursala Regională Sud - Oltenia, adică fostul FPS, a decis să devină autoritate şi în domeniul culturii. Astfel, la sugestia lui Adrian Păunescu, senator PDSR de Dolj, la Editura *"Scrisul Românesc"*, prestigioasa instituţie de cultură, devenită prin hotărire de guvern societate comercială, a fost propus ca director Nedelcea Tudor. El ar urma să-l înlocuiască, dacă se va face voia D-lui Adrian Păunescu, pe Marius Ghica, conferenţiar universitar dr. la Catedra de Limbi romanice a Facultăţii de Litere, Universitatea din Craiova, membru al Uniunii Scriitorilor din România, numit director al Editurii *"Scrisul Românesc"* prin ordinul Ministerului Culturii nr.520/ 21.11.1997.

Odată cu ieşirea Editurii *"Scrisul Românesc"* din subordinea Ministerului Culturii şi transformarea ei, prin H.G. nr.324 din 24 Iunie 1998, în societate comercială la care acţionar unic este statul român, Marius Ghica a devenit, prin concurs, şi administrator unic al Societăţii Comerciale Editura *"Scrisul Românesc"* S.A., încheind cu FPS-ul de atunci un contract de administrare (nr.425/30.11.1999) pentru patru ani.

Nu ştim foarte bine, deşi bănuim, cine este Dl. Nedelcea Tudor, dar ştim că nu este membru al Uniunii Scriitorilor din România.

S.C. Editura *"Scrisul Românesc"* S.A., condusă şi administrată de Marius Ghica, a reuşit să păstreze patrimoniul societăţii (imobilul în care îşi are sediul, care este proprietate publică a statului şi riscă să fie scos la licitaţie, fiind dorit de unii oameni de afaceri craioveni) şi a redevenit o prestigioasă instituţie de cultură.

În jurul *"Scrisului Românesc"* sunt astăzi, în calitate de coordonatori de colecţii sau colaboratori constanţi, câteva dintre cele mai prestigioase nume ale literelor româneşti contemporane: Mircea Dinescu, Mihai Sora, Adrian Marino, Irina Mavrodin, Nicolae Breban, Ioan Grosan, Ştefan Aug. Doinaş, Eugen Negrici, pentru a numi doar câţiva dintre iluştrii scriitori români de azi, legaţi de numele *"Scrisului românesc"*.

Aflăm totodată, cu aceeaşi stupoare, că APAPS intenţionează nu numai să schimbe conducerea editurii craiovene, dar este şi împotriva alegerii, în Consiliul de Administraţie al acestei societăţi, a unor personalităţi ale literelor noastre de azi, preferând, în schimb, să numească unele persoane care nu au nimic în comun cu cultura şi scrisul.

AŞTEPTÂND ISTORIA

Urmare din pag. 5

membri ai Mişcării, nu a mişcării în sine, a fost rezultatul impotenţei justiţiei dela acea dată şi nu invers. A justifica succesul politic al Mişcării prin violenţă este, ca să folosesc o expresie dragă marxiştilor, a aplica o dialectică cu capul în jos.

Un alt aspect foarte trâmbiţat de istoriografia procomunistă, este execuţia dela Jilava a celor vinovaţi de asasinarea lui Codreanu şi a celorlalţi 13. Se uită sau se falsifică cu bună ştiinţă două aspecte:

- Antonescu a folosit noţiunea de stat naţional legionar doar ca faţadă politică, datorită imensei popularităţi a Mişcări Legionare. Execuţia dela Jilava a avut ca subiect numai pe cei vinovaţi de asasinatul dela Tâncăbeşti. Membrii filialei române a cominternului, închişi la Jilava pentru crime de trădare contra patriei nu au fost atinşi.

Am stat în închisoare cu uul dintrei ei, Angheliu. Dacă legionarii erau nişte setoşi de sânge cum au fost prezentaţi, aşazişii comunişti dela Jilava ar fi fost prima lor ţintă. Dar nu a fost aşa şi faptul se mistifică.

- dacă Legea ar fi lucrat şi Consiliul de coroană, în frunte cu Iorga, aservit mai mult decât slugarnic lui Carol ultimul, nu ar fi aprobat asasinatul dela Tâncăbeşti şi celelalte execuţii la lumina zilei în fiecare judeţ, tot lanţul de evenimente tragice nu ar fi avut loc.

Nu e vorba aici de un punct de vedere ci de falsificarea voită a înţelesului istoriei.

O profesoară de istoria filosofiei, care admite că a fost educată în comunism şi nu o condamnăm pentru asta, susţine că a studiat mii de pagini referitoare la mişcarea de dreapta interbelică şi că paginile citite au *umplut-o de oroare*, gândindu-se că dacă ar fi trăit atunci ar fi putut fi şi ea molipsită de *greaua boală a străfundurilor româneşti*, legionarismul. De fapt, ea se referă la mişcarea naţionalistă şi asta o sperie ca şi cum ar fi fost vorba de *Ciuma* lui Camus. Şi emite fraze ciudate: *contactul cu răul tulburâ raţiunea* (parafrazându-l pe Goya) răul fiind aici, evident naţionalismul. M'a şocat şi altceva la această tânără intelectuală cu educaţie filosofică, anume fraza... *cred că cheia unor excese din epoca socialismului real se află în perioada interbelică şi'n excesele ei.*

Vrând să văd că se scrie o istorie reală sunt speriat de asemenea aberaţii: socialism real? Când a fost el, înainte sau după Dej? Adică aşa-zisul socialism (postbelic) a avut numai *unele excese*? Închisorile, lagărele, condamnările administrative, dispariţiile, asasinatele, distrugerea moralei şi a fibrei unei naţiuni sunt doar numai *unele excese*?

Un alt condeier, imediat după 1989, consideră că a descoperit piatra filosofică în explicarea a ceea ce numeşte el legionarism. Şi zice el... *legionarismul este produsul nostru naţional, revolta inconştientului nostru colectiv rău şi ranchiunos. Comunismul, în schimb nu e o creaţie românească, ci un produs de import... etc.*

Mă bucură aserţiunea că acel comunism a fost importat. Dar că legionarismul e o revoltă a subconştientului nostru naţional, în afară de faptul că sună frumos, echilibrat verbal, nu e o bază de cercetare istorică, dacă vrem să o facem şi nu vrem să producem vorbe frumoase.

Mişcarea naţionalistă, dela începutul ei a fost ca o reacţie contra comunismului care, prin anumiţi reprezentanţi de nuanţă internaţională, intenţiona să sufoce, să distrugă naţiunea ce abia se înfiripa.

Istoricii interesaţi de prezentarea nudă a adevărului ar trebui să cerceteze un fapt extrem de evident: tot ce a avut România ca tezaur intelectual de mare valoare a aderat la Legionarism, iar tot ce cultura română a avut mai putred s'a vândut ocupantului, în frunte cu Sadoveanu. Scriitorul citat mai sus justifică decăderea intelectualilor din timpul socialismului real, ca fiind o aderare forţată. În unele cazuri a fost, e drept, dar în multe, în majoritatea cazurilor a fost o vânzare ieftină pe mai puţin decât un blid de linte şi doar câţiva arginţi. Cei mai distinşi şi mai valoroşi au murit în închisori, dar nu s'au vândut.

Tuţea a avut dreptate când a spus că în jur de 20 de ani mai toţi intelectualii sunt de stânga, dar dacă continui să fi tot aşa şi la 30 de ani, înseamnă că eşti tâmpit.

Singura forţă de care comunismului i-a fost frică a fost Mişcarea Legionară, nu pentru poziţia ei politică, ci pentru tăria ei morală. De aceea, mai mult decât distrugerea fizică, s'a căutat compromiterea ei în faţa noilor generaţii. Nu e de mirare că ani de zile, chiar şi acum, crimele dela Piteşti au fost prezentate ca *reeducarea legionară dela Piteşti*, insinuându-se că legionarii au făcut crimele ştiute. Dacă nu ar fi fost cartea regretatului Bacu, poate că şi azi adevărul ar fi fost ascuns.

De aceea aştept istoriografii serioşi şi imparţiali, nu influenţaţi de dialectica marxistă, să analizeze atât cauzele apariţiei legionarismului şi să demaşte în detaliu crimele celor 50 de ani de comunism, crime care îşi au nişte rădăcini în inepta şi inexistenta democraţie interbelică aservită unor interese evident neromâneşti.

Aştept istoria care încă stă izolată, ascunsă şi nu e scrisă corect.

R.DUNĂREANU

NINA CASSIAN

Urmare din pag. 6

Se pot ierta evacuările din propriile case în câteva ore, confiscarea pământului, epurările, naţionalizările, eliminările din facultăţi şi tot cortegiul de suferinţe?

D-na Cassian poate uita călătoriile şi magnoliile dela Yalta şi casa de creaţie dela Mogoşoaia, palatul Peleş sau Neptun. Şi, ca ea, toţi cei ce vor reconciliere, au de uitat asemenea amintiri.

Fostul preşedinte Emil Constantinescu doreşte reconciliere; toţi foştii securişti şi agenţii lor doresc reconciliere; toţi profitorii moral şi material de pe urma regimului comunist doresc reconciliere. Toţi cei care, cu ajutorul PCR au făcut cariere, doresc reconciliere.

Conducătorii Centrului Cultural din New York, dorind reconciliere, în care categorie se consideră de a fi făcut parte?

Pe Nina Cassian, clasică a literaturii socialiste, ne permitem să sugerăm conducerii Centrului să o păstreze pe mai departe pe lista invitaţilor de onoare; ba, mai mult, să-i facă un tablou şi un bust, care să rămână în Centrul Cultural pentru satisfacţia *"nostalgicilor"* după un regim cântat de Nina Cassian dar care, în realitate a creat un atât de mare ocean de suferinţe.

Notă: Cum nu frecventăm Centrul Cultural din motive de reconciliere, informaţiile despre prezenţa frecventă a Ninei Cassian - preoteasa amorului - la Centrul Cultural ne-au parvenit dela un cunoscut, împreună cu următoarele versuri: ODĂ - *"Tu relicvă comunistă / în New York ai poposit / Noi nu te vrem nici ca turistă / Căci pe Români i-ai otrăvit / Scriseseşi versuri zis creaţii / cu otrava ta din gură / Pentru zeci de generaţii /care azi îţi poartă ură. / Românii n'au crezut povestea / luminii dela Răsărit / ce tu o tot cântai adesea / şi practic nespunând nimic / Eşti o minciună comunistă / ce ea la bază are jaful / Puterea lor nu mai există / de voi toţi s'a ales praful. / Tu poate să te'ntorci în ţară / şi celor ce i-ai otrăvit / Plângând tu să le ceri iertare / Şi să le spui: "V'am păcălit!"*

P.S. Trebue să remarcăm că acum în poezia ei *"de amor"* lipseşte vechiul *"heiii-ruppp"* pe care îl folosea când Românii mureau la Canal.

Şi, de asemenea, trebue să subliniem că după reconciliere a început a doua fază, a Priboilor şi Timoftilor, când ei erau patrioţii care salvau ţara de noi, victimele lor, considerate duşmanii ţării, nu anticomunişti.

Aurel S. MARINESCU

MARC BOISSOUNNEAULT
BARRISTER AND SOLICITOR

Oferim următoarele servicii cu maximă seriozitate:

IMIGRAŢIE

DIVORŢ • CUSTODIA COPIILOR * ADOPŢII
PROCESE PENALE * TESTAMENTE * MOŞTENIRI
SPONSORIZĂRI * TRADUCERI * LEGALIZĂRI

Pentru informaţii şi consultaţii gratuite, în limba română, sunaţi la Rachel:
TEL: (416) 515 -0463; (416) 515 -1987 E-MAIL: (416) 925 -7930
Adresa: 480 University Ave. Suite 610, Toronto, Ont. M5G 1V2

LA TRECEREA ÎN VEŞNICIE A LUI ZAHU PANĂ

Ne-a părăsit şi Zahu Pană, aşa cum îi plăcea lui să se semneze, numele de botez fiind Zaharia. Ne-a părăsit în preajma începutului primăverii a celui de-al treilea mileniu creştin. S'a prăbuşit încă un brad verde din munţii înstrăinaţi ai Pindului, încă un luptător de elită al mişcării naţionaliste creştine române, încă un cruciat fără teamă şi prihană din oastea pământeană a Sf. Arhanghel Mihail, a cărei sacră misiune a fost şi rămâne permanent lupta crâncenă şi necontenită împotriva Duhului satanic din această lume. Vestea ultimelor lui clipe din această viaţă trecătoare ne-a îndurerat pe toţi cei care l-am cunoscut, l-am iubit şi l-am apreciat pentru talentul şi calităţile lui deosebite şi ne-a umbrit bucuria, seninătatea, liniştea şi pacea sfintelor sărbători ale învierii Domnului care se apropie. Dar nu ne pierdem firea, fiindcă avem adânc sădită în noi convingerea neclintită că, în ciuda tuturor zvârcolirilor satanice, locul tuturor celor căzuţi pe frontul creştin al Binelui va fi luat de alţi luptători neînfricaţi din sânul tineretului român.

Zahu Pană s'a născut la 20 August 1921 în comuna aromânească Beala de Sus din fosta Macedonie iugoslavă. Încă de mic copil a crescut şi a respirat în atmosfera de puritate morală a familiei aromâne compusă din duh creştin şi fervent naţionalism românesc. Duhul Marei Uniri a neamului românesc sufla puternic şi peste Macedonia sfâşiată de noile state balcanice. Tatăl său, Vasile Pană, împreună cu alţi consăteni şi conaţionali, a luptat în Primul Război Mondial, ca voluntar în armata română, la Mărăşeşti, Mărăşti şi Oituz pentru întregirea neamului românesc. Mama lui, Parascheva, împreună cu bunica şi restul familiei, a avut de îndurat rigorile aspre ale exilului forţat, fiind deportată de trupele bulgare ocupante într'un lagăr de lângă Adrianopol, din cauză că soţul ei lupta ca voluntar în armata română.

La sfârşitul războiului, după atâtea suferinţe îndurate, familia Pană, reunită s'a hotărît să părăsească locul natal al Macedoniei străvechi şi să ceară repatrierea în România Mare, Patria Mumă a Românilor de pretutindeni. Astfel, în 1925, familia a fost colonizată în Cadrilater, în comuna Cocina din judeţul Durostor, unde Zahu a urmat şcoala primară. În 1935, rămânând orfan de tată, Zahu urmează, cu întreruperi, şcoala comercială din Silistra, iar după refugiul din Cadrialater, în toamna lui 1940, la Bucureşti. Fiind şi el stăpânit de acelaşi spirit naţionalist şi creştin, ca cea mai mare parte a tineretului român, şi ca membru al Frăţiilor de Cruce cu puternice înclinaţii literare, vizita regulat redacţia revistei săptămânale *"Armatolii"*, care apărea la Bucureşti sub conducerea lui Constantin Papanace ca director şi a subsemnatului ca redactor şef. Harnic şi neobosit, împreună cu un alt coleg de-al lui, Iancu Papacostea, ajuta voluntar la treburile redacţionale, la expedierea şi difuzarea revistei. În revista *"Armatolii"* a avut bucuria să-şi vadă publicată în ultimul număr din Ianuarie 1941, poezia *"Cadrilater"*, scrisă în dialectul aromân, căci revista, redactată în limba literară avea la mijloc şi o foaie în grai aromân. Dar Zahu Pană a debutat în limba literară încă dela vârsta de 14 ani, când i-a apărut în revista liceului comercial din Silistra *"Lumina"*, poezia intitulă *"Vijelie"*. Titlu semnificativ pentru tânărul talent precoce, vijelios şi pur ca un izvor de munte dornic de lumină, de zări, de azur...

Dar dorul de lumină, de dreptate, de puritate, de adevăr se plăteşte greu în această lume plină de păcate şi de patimi oarbe pământeşti.

Încă de pe băncile liceului, în 1941, Zahu Pană este arestat şi condamnat la 8 ani muncă silnică pentru aşa-zisa *"activitate legionară subversivă"*. Pentru prima oară face cunoştinţă cu celebra închisoare Aiud, prin care va mai trece de două ori sub lungul şi sinistrul regim comunist. Abia acum începe calvarul lui Zahu Pană. Din ordinul mareşalului Antonescu, Zahu Pană împreună cu alţi tineri legionari condamnaţi, elevi şi studenţi, este trimis pentru aşa-zisa *"reabilitare"*, direct din puşcărie pe front, unde a luptat cu arma în mână împotriva bolşevismului cotropitor dela 22 Martie 1943 până la 23 August 1944. Dar n'a fost lăsat la vatră decât la sfârşitul celui de-al Doilea Război Mondial.

Neobosit, perseverent şi setos de învăţătură, trecând peste nenumărate greutăţi şi obstacole, a reuşit să-şi termine liceul comercial abia în 1945, iar în 1948 Academia Comercială din Bucureşti.

În iarna anului 1948 mi-a făcut o scurtă vizită la cabinetul meu medical din Constanţa, fiind preocupat de organizarea luptei de rezistenţă anticomunistă. Cu toate presiunile fizice şi morale la care a fost supus, după arestările masive din 15 Mai 1948, Zahu Pană a ştiut să păstreze acest secret şi în faţa călăilor anchetatori şi în faţa *"turnătorilor"* din închisori.

Inteligent, dârz şi neînfricat, sesiza imediat cursa întinsă de duşman şi o evita, preferând să sufere el decât să provoace suferinţa altor camarazi şi familii legionare. Arestat de două ori sub regim comunist, m'am reîntâlnit cu el o singură dată la o *"plimbare în cerc"* în curtea închisorii Aiud, în primăvara anului 1951, când mi-a comunicat veşti despre familia mea şi mi-a recitat pe furiş câteva poezii proprii. A trecut prin muncile extenuante din mina dela Cavnic şi a fost eliberat prin decretul de graţiere din vara anului 1964.

În Decembrie 1965, Zahu Pană se căsătoreşte cu Marica Caramihai, iar în 1976, cu spijinul moral şi material al unei rude apropiate a soţiei sale, Zahu Pană a reuşit să iasă de sub *"Cortina de fier"* şi să emigreze în SUA, stabilindu-se la New York.

În ajunul plecării din ţară, i-am făcut o vizită acasă împreună cu prietenul meu Tache Funda, convinşi că nu ne vom revedea curând. La plecarea din ţară, Zahu a făcut un popas în Italia unde, prin intermediul lui Nicu Bujin, s'a întâlnit cu Constantin Papanace şi cu George Ghiţea la reşedinţa lor dela Salo. Cu această ocazie, timp de câteva zile şi nopţi, i-a pus la curent cu tot ce s'a întâmplat şi se mai întâmplă sub Cortina de fier în România cotropită şi bolşevizată.

Ajuns în lumea liberă, Zahu Pană nu s'a pus pe trai bun şi pe huzur, după atâţia ani grei de chinuri şi de lipsuri. Considerând că suprema lui datorie este demascarea ororilor comuniste, şi continuarea luptei, el s'a încadrat imediat în rândul luptătorilor din exil, desfăşurând o vastă activitate pe plan practic şi cultural, în vederea lămuririi şi trezirii la realitate a lumii libere occidentale, precum şi pentru salvarea ţării de sub monstruosul regim comunist de esenţă satanică cum îl califica Constantin Papanace. Aşa a început colaborarea lui, lungă şi fructuoasă, la prestigioasa publicaţie lunară, *"Cuvântul Românesc"* din Canada unde, pe lângă rubrica proprie *"Efemeride"* scrisă cu talent, cu vigoare şi cu perspicacitate deosebită, îngrijea şi o pagină consacrată năpăstuitei ramuri aromâne, intitulată *"Fara Armâneascâ"*.

Poet pătimaş, înzestrat şi cu o memorie prodigioasă, Zahu Pană a fost primul care a cules cu pasiune şi interes, atât în închisoare, cât şi după aceea, aproape toată creaţia lirică a poeţilor români condamnaţi de infernalul regim comunist.

În 1982 el a publicat la Editura *"Cuvântul Românesc"* monumentala lucrare *"Poezii din închisori"*, o culegere antologică din opera lirică a peste 50 de poeţi cunoscuţi şi anonimi, prefaţată elogios şi cu smerenie de marele scriitor român din exil, Vintilă Horia. Tot la aceeaşi editură a publicat în 1989 cartea lui de poezii originale, *"Cu acul pe să-pun"*, în care zugrăveşte cu talent atmosfera sumbră a universului concentraţionar. Dar Zahu n'a scris numai în limba literară. El a cultivat şi graiul aromân, publicând poezii originale şi transpuneri în aromână din marii poeţi români, Eminescu, Iosif, Goga, Cerna, în revistele aromâne din străinătate şi din România, înainte şi după prăbuşirea regimurilor comuniste din Europa răsăriteană, afirmându-se ca un mare poet al *"Farei Armâneşti"*. Colindele şi baladele lui în grai aromân cu iz arhaic, colţuros dar şi cu suavităţi inedite, sunt de o rară frumuseţe. În 1996 i-a apărut la Bucureşti, la editura *"Dimândarea Pârinteascâ"* a D-lui Hristu Cândroveanu, cartea *"Avanghipsiri"* (Privelişti), la lansarea căreia, într'o şedinţă a Cenaclului literar *"George Murnu"*, a asistat şi a vorbit şi el frumos, căci Zahu Pană era înzestrat şi cu un deosebit dar oratoric, pe lângă toate celelalte daruri de ordin fizic, intelectual, moral şi spiritual. A avut o viaţă zbuciumată, plină de peripeţii dramatice, de chinuri, de lipsuri, de frământări şi de avânturi idealiste, cu înfrângeri şi ridicări, dar până la urmă triumfătoare şi pilduitoare, bogată în roade pe plan cultural şi spiritual.

Zahu Pană a fost un om de o mare noblete sufletească, un soţ ideal, care şi-a iubit şi îngrijit soţia bolnavă, cu un devotament desăvârşit. Zahu a fost un poet şi publicist de mare talent şi un luptător naţionalist dârz şi neînfricat până în ultimele lui clipe, când s'a dus dintre noi. El a decedat la 11 Martie anul acesta, lăsând în urma lui rudele şi prietenii, această familie, care nu-l va putea uita niciodată. Amintirea lui rămâne veşnică în sufletele celor care l-au cunoscut şi iubit.

Sărutându-i în gând bolta frunţii reci, ne închinăm rostind din toată inima:

Dumnezeu să-l odihnească în pace!

Ionel Zeana

S'A STINS UN SUFLET DE ROMÂN

Pe fatele Zahu Pană l-am cunoscut doar după sosirea lui la New York, dar după ce ne-am cunoscut prima oară şi am schimbat câteva amintiri, am simţit o frăţietate care părea că a existat din totdeauna. Erau amintirile din închisoare şi visurile pe care ni le făcusem pentru o Românie mare, liberă, frumoasă, prosperă, şi tolerantă. Nu am fost întotdeauna de acord. Nu toate idealurile noastre au corespuns. Dar dragostea lui pentru tot ce era românesc, cruntele suferinţe prin care trecuse, integritatea de care a dat dovadă toată viaţa, şi respectul pe care îl avea faţă de semeni, m'au făcut să-l admir cu toată sinceritatea.

Vor fi probabil mulţi cei care vor scrie despre Zahu. Sunt mulţi alţii care îi cunosc mult mai bine biografia, dar eu nu pot uita cu câtă profunzime şi-a trăit destinul şi exilul. Şi nu pot uita ceea ce a mărturisit odată unui grup restrâns de amici. *"Eu sunt exilat de două ori. Odată ca Macedo-Român din Macedonia în România, şi apoi ca Român din România în Statele Unite"*.

M'am gândit de multe ori la soarta acestor fraţi înstrăinaţi, din Peninsula Balcanică, din Basarabia, şi de dincolo de Nistru. Ce soartă tragică! Iar noi Românii din România nu am făcut mai nimic pentru ei. Şi totuşi, aceşti fraţi au ştiut să trăiască şi să moară ca Români.

Zahule, sper că dincolo de lume, unde te afli acum alături de frumoasa şi senina ta soţie Marica, îţi vei găsi liniştea şi împlinirea sufletească şi românească pentru care ai trăit toată viaţa şi pe care soarta ţi le-a respins pe pământ.

Dumnezeu să te binecuvinteze şi să te ducă în lăcaşurile lui.

Nicolae DIMA

TIPOGRAFUL ANTIM

- Lui Zahu Pană -

Prin crini ciopliţi în piatră e liniştе albastră
Ca ochiul de arhanghel privind spre Betleem.
E liniştе de rugă. Din gând îmi fac fereastră
Să-aud "lumina lină" când peste veac te chem.

Şi eşti atât de-aproape şi'ntreb: în ce chilie
Vreun pergament de capră despăturеşti din prag?
Chirilicele slove cu somn de plumb te'mbie;
Ţi-e obosită mâna sfinţite tipograf?

Dar trebue Carpaţii să cânte în vocală
Cu măreţi de piatră şi zboruri largi de cerbi.
Îţi ştergi cu palma ochii - moi pana în cerneală
Torcând fluidul negru în unduiri de ierbi.

Aşteaptă Ţara Sfântă şi însuşi Domnul bate
Cu braţele în poarta tiparniţei de păr.
Deschide-i cartea albă! Cuvinte minunate
Ca un colind să ningă cu flori de plumb şi măr.

D. ICHIM

In Memoriam

ZAHU PANĂ - OMUL UNEI SINGURE JERTFE

În ultimii ani, lucrul care mă deprimă cel mai mult este faptul că, fiind dintr'o generaţie ceva mai tânără am început să mă uit, cu sufletul strivit de tristeţi, spre cei care, cum se întreba Poetul...*unde sunt cei ce nu mai sunt...*

Şi aceştia sunt din ce în ce mai puţini, din care cauză din ce în ce mai des ajung să scriu rânduri ca acestea,*in memoriam...*

Au fost trei bărbaţi pentru care am avut un respect nelimitat şi fără rezerve, datorită atitudinii lor morale dela care am avut de învăţat şi cu care am împărţit spaţiul concentraţionar din spatele aceloraşi gratii şi sârme ghimpate, eu mai puţin - ei mai mult. Unul a murit anul trecut.

Prin dispariţia lui Zahu Pană, chemat în lumea celor drepţi rămân legat de România numai printr'un singur prieten care şi el are acum 78 de ani şi inuman de mulţi ani de închisori şi lagăre.

Veteran al Aiudului, Zahu Pană a ieşit şi el din închisoare, ca noi toţi, în 1964 şi - ca puţini norocoşi - dar şi brav, a izbutit să vină în lumea liberă.

Deosebirea dintre el şi atâţia care au imigrat în diferite ţări libere, din motive economice, este aceea că Zahu Pană a fost un EXILAT un om care a părăsit Ţara pentru a continua atitudinea lui dârză anticomunistă, pentru a continua lupta împotriva comunismului. Pentrucă prin moartea lui Zahu, Exilul Românesc anticomunist a pierdut un adevărat luptător, unul din puţinii supravieţuitori ai mişcării cu adevărat naţionaliste, sănătoase.

Echilibrat şi înţelept, a fost în centrul activităţilor româneşti ale Exilului, prin scrisul său cu adevărat profesionist dar şi prin alte aspecte organizatorice pentru care avea un talent deosebit. Nu ştiu cum ar fi decurs fără el Romfest-urile la care el a fost moderator, sau Câmpul Românesc dela Hamilton unde, an de an, s'a dăruit total.

Şi, cu sinceră tristeţe, trebue să admit că ziarul acesta, unde public acum aceste rânduri, nu va mai fi acelaşi fără multiplele articole şi eseuri semnate cu numele lui sau cu variate pseudonime.

O parte din jertfa sa pentru demascarea şi combaterea comunismului o constituie şi dăruirea pentru o altă cauză dreaptă, legată tot de naţionalismul său sănătos, cauza minorităţii aromâne, atât de oprimată în ţările unde Aromânii trăiesc ca sub ocupaţie, cât şi în ţara lor fireasca, România, unde au fost şi mai mult persecutaţi atât sub dictatura regală cât şi, mai ales, sub cea comunistă.

Zahu Pană, în toată viaţa lui a fost un exilat, atât ca Aromân cât şi ca naţionalist cinstit, dar niciodată nu a fost învins.

Venit în lumea liberă, a ştiut că e datoria lui să lase în urmă ceva esenţial pentru generaţiile de după noi, amintirea suferinţelor noastre nedrepte.

Cu trudă sisifică, bazat pe memoria lui excepţională şi pe colaborarea altora scăpaţi din funestul resere, a colectat scrierile create mintal în spatele gratiilor, dăruindu-ne în 1982, în editura acestui ziar, acel unic volum intitulat *POEZII DIN ÎNCHISORI* care cuprinde versurile de neegalat ale celor mai mari poeţi ai literaturii române.

Ştiu că mulţi nu vor fi de acord cu mine, dar timpul îmi va da dreptate: nu se va putea scrie o istorie cinstită a literaturii cu adevărat române fără acest volum de poezii colectate de Zahu Pană, volum care va fi piatra unghiulară a unei viitoare istorii corecte a literaturii române.

Ultimul său proiect al editurii *Cuvântul Românesc*, unde lucram împreună cu o parte din colaboratorii acestui ziar a fost volumul *Cartea de aur a Exilului*, gândit tot în ideea că, aporturile la cauza românească a acestui Exil nu trebuesc uitate. Din nenorocire acest volum va trebui finalizat fără nepreţuita supraveghere a lui Zahu Pană.

Este un paradox dureros, acela că cei care au suferit atât de mult în viaţă sunt sortiţi să nu aibă o trecere uşoară în lumea celor drepţi. La fel şi cu neuitatul Zahu Pană care, înainte de marea trecere a trebuit să îndure chinurile unei boli cumplite şi neiertătoare.

Noi toţi cei care l-am preţuit am fost tot timpul cu gândul şi rugăciunile noastre alături de el, în speranţa de a-i uşura consecinţele maladiei necruţătoare.

Mulţi gândesc că toate rândurile scrise în memoria celor de care am fost legaţi prin prietenie sau convingeri sunt în general laudative, pentrucă aşa e tradiţia.

Nimic mai fals în cazul lui Zahu.

Tot ce scriem acum despre el sunt doar copii palide ale calităţilor lui morale şi politice dela care generaţiile de după el vor avea de învăţat. Iar umilul semnatar al acestor rânduri consideră o mare onoare că este lăsat să vorbească despre acest bărbat cinstit şi integru care, aşa cum spune el într'una din poeziile sale...*rămân înfometat / dar nu not să jertfesc la doi stăpâni...*

Într'adevăr Zahu Pană a fost omul unei singure jertfe, închinându-şi viaţa în serviciul Ţării pe care o voia liberată de comunism şi regenerată moral aşa cum o visase cel ucis mişeleşte în noaptea tragică a Sf. Andrei.

Pentru mine, care deplâng trecerea lui prematură în lumea celor drepţi şi fără prihană, Zahu Pană este unul dintre cei căruia i se potrivesc perfect versurile zguduitor de tragice ale Poetului...*Pentru toate rănile mele nedrepte, / eu, Doamne, Te iert...*

Căci suferinţele sale au fost nemeritate, nedrepte şi a murit, sunt convins, cu durerea în suflet că şi-a văzut recent Ţara în pragul reîntoarcerii la comunism, în pragul nefiinţei.

Cu gândul la amintirea lui, care va trebui păstrată imaculată în istoria suferinţelor nedrepte ale unui popor rămas fără busolă morală, gândesc că lui Zahu i se potrivesc alte versuri ale Poetului:

...Nu plângem lacrima de sânge, / ci ne mândrim cu-atâţi eroi / Nu! Neamul nostru nu vă plânge, / ci se cumineca prin voi.

Zahu Pană a fost unul din aceşti eroi.

Radu DUNĂREANU

MOARTEA POEŢILOR

Noi nu plecăm,
ne trecem, doar, spre seară
în umbră de alun
sau de cireş
sau măr,

ne-apropiem
mai mult de Adevăr
cu întrebarea
şi nu mai urlă'n noi
şi nu mai rulă'n noi
cu urletul de fiară
şi nu mai urlă'n noi
cu urletul de fiară.

Noi nu plecăm
ne trecem,
doar,
în crini...

Florica BAŢU

S'A MUTAT DELA NOI UN VITEAZ

S'a mutat dela noi un luptător călit prin suferinţă, un suflet mare, un apărător vajnic a tot ce are mai drept, mai curat, mai sfânt, neamul nostru românesc.

S'a mutat dela noi un viteaz. Un viteaz al luptei pentru Neam, al biruinţei împotriva Răului, un viteaz care a trăit pentru cinste şi pentru dreptate şi care le-a strigat în faţa lumii întregi, din temniţă şi din libertate, din Ţară şi din cealaltă parte a lumii, prin cuvânt şi prin poezie.

Printr'o poezie unică în lume: *"Poezia concentraţionalistă"*, despre care Vintilă Horia scria, în prefaţa sa la volumul *"Poezii din închisori"*:

Aş fi vrut să scriu cu lacrimi aceste rânduri, pentru ca tot cu lacrimi să fie cetite, împreună cu poemele ce urmează. Pentrucă acest volum de versuri, culese de pe ogorul însângerat al închisorilor româneşti, dă socoteală de realitatea cea mai cumplită pe care fiinţa omenească a trăit-o vreodată. Nu am de gând să le comentez în vreun fel, ci numai, în primul rând, să sărut mâna celor care le-au scris, ca un fiu semerit, ca un urmaş nedumerit, ca un ucenic supus, cu inima încălzită de această patimă, însă cu carnea sufletului ruptă de lupii disperării".

S'a mutat dela noi un sfătuitor care dădea totdeauna o soluţie îndoielilor şi ezitărilor noastre, care ne deschidea ochii în spre angajamentul nostru pe viaţă, aşa cum l-a trăit el însuşi. Un mărturisitor şi un educator, un sfătuitor al tinerilor primitori ai ştafetei Neamului, aşa cum ne apare şi în poezia sa *"Ciuta"*:

"Au sfârtecat-o fiarele pădurii / şi-acum, pe ţancul âsta de granit, / vălătucind ninsori în colţul gurii, / îşi iroseşte zările'n zenit... N'o mai ajung nici colţii de mistreţi, / nici lupi cu ghiare nu-i mai dau năvală. / Departe Ciuta Sfintei Tinereţi / păşeşte în măreaţa vesperală! / Doar iezii munţilor, printre tulpini, / din muguri câmpeneşti sugând putere, / mai sprinteni izbucni-vor spre lumini, / în salturi, peste stâncile de fiere".

S'a mutat dela noi un camarad, care a rămas fidel crezului său, un camarad pe care suferinţa şi răutăţile lumii nu au reuşit să-l abată dela credinţa lui, n'au reuşit să-l facă să-şi calce jurământul său din tinereţe, jurământul său de credinţă neclintită, până la moarte.

S'a dus ca o lacrimă de sânge, picurată din ultimele rânduri ale generaţiei sale, lăsându-ne singuri, în vâltoarea acestei lumi nebune, de calomnii şi de mişelii.

Dormi în pace, dragă Zahule şi roagă-te pentru noi să avem tăria de a-ţi urma calea până la sfârşitul zilelor noastre.

Erast CĂLINESCU

Prof. N.Iliescu, Zahu Pană, Nicu Naum şi George Bălaşu la Câmpul Românesc

Ultima zi a lui Zahu la Câmpul Românesc din Hamilton
(dela stânga la dreapta: Alex. Mihalcea, A.S.Marineascu, Zahu Pană şi Iulia Scutariu

MY LALI

March 11, 2001, 11.:30 a.m. I hear my mother walking up the steps, and I think I hear tears. My heart sank as I knew what was about to be said. When she in fact told me: *"He's gone"*, there is no more devastating news. You try and prepare yourself for this moment, understanding that he is with my Teti. Yet at that moment I do not understand. A man I grew up with my whole life, the smartest man I knew, the most passionate man I knew, was no longer there to talk to, listen to, or just be with. He made me aware of the most important thing in life - Family. Family was everything to him, Everything. My parents, my brother, and I along with my Lali Zahu, My Teti, My Lali Naidi, and my Tanti Didina have lived in the same house since moving to America in 1976. Something as simple as my Lali and Teti returning from vacation and having the whole family run downstairs to welcome them back and ask them questions about their trip. After an hour he said, *"Asta e viaţa - familia"*. He made me culturally aware as well, making me realize there were other types of music, not just heavy metal. Beethoven, Mozart, and Bach could have been three people who owned a furniture store, before I started to comprehend the beauty of classical music. Dostoevsky and Tolstoy slowly started to replace the sport magazines. He also gave me an understanding of true emotion on opposite sides of the spectrum - Total Despair and Unconditional Love. The night my Teti passed, I slept downstairs on his living room couch, in support of my Lali, and it seemed the phone never stopped ringing. Each call was filled with his tears and sorrow. The one thing he said that still stays with me through the years is *"She left me"*. That was when I understood his love for my Teti. Through total despair I understood his unconditional love for his wife. For years as her health was failing, he took care of her and never ever complained. Just as his health was failing, his family took care of him never ever complaining, and he passed surrounded by his family. There is one more image I have of my Lali and my Teti. The two of them walking up our street, her arm through his, I feel better knowing they are reunited walking together. I love You, my Lali and Teti.

Theo CARAMIHAI

ULTIMA SCRISOARE DELA ZAHU PANĂ

Poetul Zahu Pană s'a strămutat în Câmpiile Elizee, acolo unde se duc cei bravi şi demni. Îndurerat şi trist l-am căutat în amintiri şi în corespondenţa pe care am purtat-o amândoi, după ce am constatat că împărtăşim aceleaşi convingeri şi avem idealuri comune. Plimbându-ne pe aleile umbrite ale acelei insule de frumuseţe, pace şi reculegere spirituală care este *"Câmpul Românesc"*, am avut prilejul să-l ascult şi să-i descopăr vastul orizont al cunoaşterii şi înţelegerii fenomenului poetic şi politic. Îl cunoscusem cu mult înainte ca drumurile noastre să se interfereze în acea oază spirituală de lângă Hamilton, citindu-i monografiile unor luptători din rezistenţa anticomunistă care luase calea eternităţii şi *"Efemeridele"* din *"Cuvântul Românesc"*, jurnal la care eram colegi de breaslă şi întâlnirea propriu zisă mi-a dat un sentiment de satisfacţie.

Reverberaţiile acelor clipe de neuitat au pătruns adânc în conştiinţa mea şi mărturisesc sincer că m'am simţit onorat de prietenia care ne-a legat, consfinţită prin încărcătura emoţională a despărţirilor în care au curs câteva lacrimi şi de corespondenţa noastră regulată, purtată până în ajunul celei de a doua internări a lui în spital. Îmi este greu, aproape imposibil, să îmi imaginez cum se va desfăşura de acum înainte *"Săptămâna Câmpului Românesc"* fără prezenţa sa. Conferinţele pe care le ţinea despre *"Poezia închisorilor"*, poezii pe care le adunase cu trudă şi migală şi pe care le şlefuise cu pasiunea unui bijutier pentru a le reda Tezaurului Naţional, penetrau adânc în conştiinţa ascultătorilor, care îl urmăreau captivaţi de vraja pe care o degaja în jurul persoanei sale, ca un catalizator al energiilor spirituale. Când lua microfonul în mână, în calitate de moderator, rămâneai fascinat ascultându-l, ca şi atunci când încerca să ne facă părtaşi ai cunoştinţelor şi erudiţiei sale. Cel mai îndrăgit subiect despre care ar fi vorbit ore în întregi, era însă *"poezia închisorilor"*, operă vastă la care contribuise din plin, publicând un excelent volum în a cărui prefaţă scriitorul Vintilă Horia a scris printre altele: *"Demonii din contra naturam s'au năpustit asupra noastră. Ne-au schingiuit, ne-au umilit, ne-au înfometat, ne-au stricat limba, ne-au băgat poeţii la închisoare, au muşcat din trupul Ţării, însă din toată această ţintuire pe cruce a ţâşnit sângele sfânt care a făcut posibilă poesia din acest nou Graal"*.

Poetul Zahu Pană este una dintre miile de victime care au trecut prin universul concentraţionar din România, unde şi-a risipit visele şi cei mai frumoşi ani ai tinereţii sale, suferinţele îndurate afectându-i sănătatea pe termen lung. Dotat cu o puternică personalitate, nu s'a lăsat supus sub vremuri ci şi-a păstrat nealterată personalitatea. Am în faţă ultima scrisoare primită dela el, scrisoare care poartă în ea conştiinţa apropierii deznodământului fatal, deşi încă nu i se diagnosticase cumplita boală al cărei germene îl rodea din interior. M'am gândit cu puţin timp în urmă să scriu câteva cuvinte sub forma unei *"Scrisori Deschise"* despre acest mare publicist al Exilului, poate cel mai mare, care a lăsat asupra soţiei şi a mea o puternică impresie. La întrebarea lui din ultima scrisoare: *"Dacă nu ne putem întâlni la <Câmpul Românesc>, atunci unde?*, i-am răspuns: *"Poate în Câmpiile Elizee, iubite D-le Zahu Pană"*. Trimiţându-i textul înainte de a-l da tiparului, m'a rugat să modific finalul cu *"Câmpiile Elizee"*. Să fi fost oare o presimţire a destinului implacabil care urma să se înfăptuiască din nefericire atât de curând? I-am respectat dorinţa şi am scris în finalul *"Scrisorii Deschise"* care a apărut într'o publicaţie de pe continentul american: *"Căile Domnului sunt necunoscute. Cei care vibrează pe aceeaşi lungime de undă este exclus să nu se întâlnească în labirintul vieţii"*.

Iubite Zahu Pană, nu ne vom mai întâlni niciodată pe acest pământ ce clocoteşte de pasiuni şi patimi şi nici în Parnas sau în Câmpiile Elizee, deoarece, aşa cum mi-ai răspuns în ultima scrisoare: *"fiecare se duce acolo unde îl proiectează propriile lui fapte"*. În noaptea înstelată în care ai plecat pe drumul spre Eternitate, visele îţi vor fi însoţite de acordurile tainice ale Poeziei, căreia i-ai închinat cea mai mare parte a vieţii. Drum bun, iubite Prinţ al Poeziei. Fără tine, viaţa va fi mai goală şi mai searbădă.

George GEORGESCU

ZAHU ŞI MARICA UNIŢI ÎN VIAŢĂ
DECEMBRIE,1965

DIN VOLUMUL DE POEZII

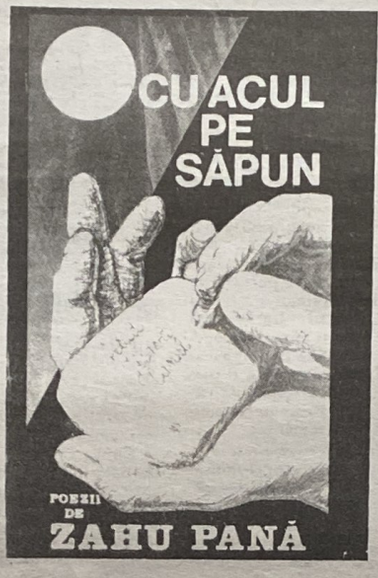

MESAJ

Nu's vorbe goale ce vă spun, nici cântec,
ci clocot viu ce'n inimă mă arde;
pentru cei slabi şi pentru cei cu pântec.
Câţi l-auziţi din patru miliarde?

Câţi l-ascultaţi la ora asta mare
şi câţi v'aţi uns urechile cu ceară?
Stăm pe-un vulcan, şi orice aşteptare
ar putea da în clocote afară!

Nu auziţi cum urlă sub pământ
atâţia morţi, cât nu credeţi că sunt?
Pe trupuri sfârtecate, muşchi de lască,
încă nu vrea carnea să putrezească.

Nu v'au oprit cu'ndoliate mâni
atâtea case fără de stăpâni,
din orice colţ pe golb, din orice ţară,
pe unde-au fost tancuri de fier şi pară?

Nu auziţi cum geme Europa?
Cu tot pârjolul, n'a trecut sincopa!
Iar Asia şi Africa frământă
aprinse doruri de o viaţă sfântă.

De-or străluci'n America toţi sorii,
vor creşte încă-odată zgârie-norii,
dar cine va putea să spele crima
infernului zvârlit pe Hiroşima?

...Iar voi savanţi, din orice parte-a lumii
- netrebnici şi becisnici fii ai lumii -
care-aţi adus pârjol din cer şi ape
şi capul vostru trebue să crape!

Ori sunteţi cu cei mulţi, dar slabi şi goi,
ori ne lipsim în viaţă şi de voi!

Daţi drumul sufletului să rodească
rod nou şi bun de dragoste lumească,
şi înfrăţiţi în marea voastră trudă
cu braţele şi fruntea ce asudă,
zvârliţi din steluri şi din adâncimi,
gonaci de foc după întunecimi...

Sculaţi-vă făuritori de lume
şi spuneţi lucrurilor tare şi pe nume!
Ţineţi-vă de cheetura mânii,
zvârliţi în patru zări pe toţi hapsânii
şi izbucniţi din crunta carapace:
- Credinţă vrem şi dragoste şi pace!

INSCRIPŢIE PE PERETE

Când soarta crud de noi îşi râde
târîndu-ne pe drumuri grele,
ne plânge luna'n temniţi hâde
şi soarele printre zăbrele...

CU ACUL PE SĂPUN

Cuvinte reci, voi gânduri de'nchisoare,
voi răni deschise, urme de cătuşe
şi voi obloane'nchise pentru soare,
tu ochi spion clipind viclean prin uşe.

Anchetatori şi gardieni, voi brute,
voi furi de libertate şi credinţe
ce-aţi semănat orori necunoscute,
vătafi de chinuri şi de suferinţe.

Voi zile înşirate ca pe aţă
şi viaţa noastră, palidă-arătare,
voi ani trăiţi în noapte şi în ceaţă,
zbătuţi în chinuită sugrumare,

V'am încrustat ca mărturii sub astre
şi v'am dorit tăriile din oase,
dar m'am spălat cu literele voastre
şi din săpun, nimic nu mai rămase...

Acum vă chem din marea risipire
să vă îmbrac în cea mai nouă haină
şi rând cu rând, venind din amintire,
strângeţi-vă la ceasul meu de taină.

NOAPTEA ARESTĂRILOR

Noaptea arestărilor e neagră
ca o inimă de securist, mârşavă.
Pe sub cerul bolnav de pelagră,
aerul împrăştie otravă...

Noaptea arestărilor e rece
ca un vârf impus de baionetă.
Un coşmar ce vine şi nu trece,
gâtul strâns de-o mână-analfabetă.

Noaptea arestărilor e moartea
libertăţii prea nepreţuită.
Cu această noapte'ncepe cartea
despre o nevastă'n muri zidită....

ANCHETA

În timpul anchetei, studentul Tcaciuc a murit aruncându-se pe fereastră.

Ancheta se lungea pe luni de-a rândul,
amarnice ca viaţa în infern
şi se părea că chinul e etern
clipită cu clipită măsurându-l.

Dar probele întârziau să vie!
Băieţii au tăcut sau n'au fost prinşi.
Foia oraşu'ntreg de-atâţia inşi
trimişi pe urme, calea să le-aţie.

...Şi instrumentele au fost din nou aduse;
frânghiile şi drugii s'au întins.
Era acelaşi mijloc de convins
ca să vorbească cel care tăcuse...

Prin geamul larg deschis, o mână-albastră
a fluturat spre cel închis, îndemn!
Şi a zburat clădirea, la un semn
făcut prin săritura pe fereastră!...

I s'a deschis văzduhu'n mii de arii
şi'n urma lui rămaşi cu graiul mut,
le-a tremurat fotoliul sub şezut
şi-au îngheţat de spaimă, comisarii...

Un anonim, erou sau stârpitură?
Toţi au tăcut cu sufletu'ncârcat.
Doar fraţii lui de cruce s'au rugat
să-l fie jertfa, cuminecătură.

Rămase văduvit de-un om etajul,
iar soarele de Mai, în asfinţit,
în violetul serii a zărit
doi oameni de serviciu... spălând pavajul!...

CRONICI

Literare-Artistice-Culturale

din exil şi din ţară

PREMIERĂ EDITORIALĂ

——Mihai Stere DERDENA——

Fundaţiile *"Buna Vestire"* şi *"Profesorul George Manu"* din Bucureşti ne-au oferit, în anul 2000, o surpriză dintre cele mai plăcute, anume, editarea, pentru întâia oară, a unei cărţi-dicţionar, cuprinzând membri şi simpatizanţi ai Mişcării Legionare, proveniţi din rândul intelectualilor de prestigiu. Dicţionarul insolit se intitulează *"Intelectualii şi Mişcarea Legionară. Mari conştiinţe româneşti"* şi constituie o premieră editorială absolută, pentru care merită felicitări summa cum laude atât autorii (vechi legionari, care din excesivă modestie, au preferat să semneze cu pseudonimele Nicolae Hristu, Octavian Daniel şi Alexandru Mircea), cât şi Editura Fundaţiei Culturale *"Buna-Vestire"*.

Sunt incluşi 460 de intelectuali marcanţi, cu studii superioare, dintre care mulţi fac parte din elita culturală a României din perioada dintre cele două conflagraţii mondiale.

Dintre cei prezenţi în carte îi vom menţiona doar pe intelectualii care s'au impus ca personalităţi de vârf încă din anii '30 ai veacului trecut: martirii Corneliu Codreanu (întemeietorul Legiunii Arhanghelul Mihail), Ion I. Moţa, Vasile Marin, Ion Banea, Alecu Cantacuzino, Gheorghe Clime, Traian Cotigă, Bănică Dobre, Gheorghe Furdui, Victor Gârcineanu, Ion Golea, Victor Dragomirescu (ars de viu în crematoriu, în 1939), Eugen Ionică, Gheorghe Istrate, Grigore Pihu, Mihail Polihroniade, Nicoleta Nicolescu, Nicolae Totu, Alexandru Tell şi foarte mulţi alţi mucenici; academicienii Ion Băncilă, Dimitrie Gerota, G.G. Longinescu, Simion Mehedinţi, George Murnu, Octav Onicescu, Sextil Puşcariu etc; actorii Fory Eterle şi Constantin Tănase; arhiereii Nicolae Bălan, Marin Firmilian, Nicolae Mladin, Nicolae Popoviciu, Visarion Puiu, Viorel (Valerian) Trifa; arhitecţii Nicolae Goga, Constantin Iotzu, Constantion Joja, Henriette (Riri) Delavrancea; aviatorul legendar Horia Agarici; cavalerii ordinului *"Mihai Viteazul"*, generalul legendar Gheorghe (Zizi) Cantacuzino (Grănicerul) şi coloneii Constantin Luca, Constantin Sandovici şi Ştefan Zăvoianu; călugărul Arsenie Boca; cântăreţii de operă Mihai Arnăutu, Viorel Chicideanu, Dinu Bădescu, Nicolae Secăreanu, Alexandru Racolţa, Valentina Creţoiu-Tassian, Şerban Tassian; diplomaţii Mihai Fotin Enescu, Radu Ghenea, Mihail Sturza; economiştii Mihail Manoilescu (a cărui operă rodeşte în America Latină, îndeosebi în Brazilia), Costin Murgescu; filosofii Dimitrie Amzăr, Vasile Bancilă, Emil Cioran, Nae Ionescu, Constantin Noica, Petre Ţuţea, George Uscătescu; celebrul fotbalist şi antrenor Ştefan Cârjan; generalii Gheorghe Avramescu, Platon Chirnoagă, Dumitru Coroamă, Mihai Ignat, Dumitru Mehedinţi, Ion Macridescu, George Moruzi, Constantin Petrovicescu, Mihail Racoviţă, Ion Tarnovschi; istoricii Vasile Christescu (martir) şi Petre P. Panaitescu; muzicienii Sergiu Celibidache, Paul Constantinescu, Dimitrie Cuclin, Cella Delavrancea, Ion Mânzatu; pictorii Alexandru Bassarab, Andronic Cantacuzino; sculptorii Oscar Han, Romul Ladea; poeţii Ion Barbu, Lucian Blaga, Dan Botta, Valeriu Cârdu (asasinat în 1939), Aron Cotruş, Nichifor Crainic, Constantin Goga (asasinat în 1939), Radu Gyr, Vasile Militaru; prozatorii Haig Acterian, Gabriel Bălănescu, Ion Al. Brătescu-Voineşti, Radu Budişteanu, Alexandru Constant, Nicolae Crevedia, Pavel Costin Deleanu, Mircea Eliade, Constantin Fântâneru, Constantin Gane, Constantin Virgil Gheorghiu, Vintilă Horia, Gib Mihăescu, Vasile Posteucă, Dragoş Protopopescu, Horia Stamatu, Mircea Streinul, Horia Lovinescu, Vasile Lovinescu, Ion Mării; criticii Ladmis Andreescu, Ion Cantacuzino, Ion Chinezu, Ion Frunzetti; publiciştii Grigore Manoilescu, Alexandru Gregorian; prinţii Alexandru (Alecu) Ghica (personalitate emblematică în cei 23 de ani de închisoare), Nicolae de Hohenzollern şi o pleiadă din familiile princiare Cantacuzino, Moruzi şi Sturza; profesorii universitari Ernest Bernea, Faust Brădescu, Traian Brăileanu, Eugen Chirnoagă, Ion Claudian, Eugen Coşeriu (poliglot fără egal, cunoscând 41 de limbi), Ion Găvănescul, Nicoară Iordache (asasinat în 1939), Dimitrie Găzdaru, Dionisie Ghermani, Traian Herseni, Nicolae Horodniceanu, Dimitrie Leonida, George Manu (mare atomist, mort în temniţa din Aiud), Aurel Marin (foarte bun orelist), Nicolae Paulescu (privat de premiul Nobel pentru medicină), Dorin Pavel, Radu Prişcu, Ion Protopopescu, Rodolphe Neculai Raclis, Radu Ţiţeica, Lucia Trandafir; regizorii Ion Sava, Marieta Sadova; teologii Gheorghe Racoveanu, Anastasia Popescu (Mama Sica).

Aflăm din carte că savantul Simion Mehedinţi îi considera pe legionari, *"copii ai lui Eminescu"*, că generalul Constantin Petrovicescu (decedat în închisoarea din Aiud) dorea ca ambii săi fii *"să fie adepţi ai acestei mişcări"* (este vorba despre Mişcarea Legionară), că profesorul universitar Dan Barbilian (cunoscut ca poet cu pseudoniumul Ion Barbu), în toamna anului 1940, *"venea îmbrăcat cu o cămaşă verde, bogată, ridica amfiteatrul în picioare şi un student rostea Crezul"*, că doi cercetători obscuri din Canada au primit fraudulos premiul Nobel pentru descoperirea pancreinei... de către Românul Nicolae Paulescu, că genialul actor Constantin Tănase, a fost prieten cu comandantul legionar Gheorghe Istrate şi a nutrit atât de mare simpatie faţă de Mişcarea Legionară încât cei doi fii ai săi vor deveni legionari. Aceasta-i cea mai zdrobitoare probă că filmul bolşevic *"Actorul şi sălbaticii"* constituie o monstruoasă minciună.

Vom zăbovi asupra acestei oribile dezinformări pentrucă filmul *"Actorul şi sălbaticii"* se bucură şi în 2001 de cea mai deşănţată mediatizare.

"Victimă postumă - citim din carte, ultimul paragraf al biografiei lui Constantin Tănase, pagina 269 *-a unui infam scenariu de film <Actorul şi sălbaticii>, care răstălmăceşte penibil adevărul asupra sentimentelor lui faţă de Mişcarea Legionară şi a preţuirii şi a dragostei pe care tineretul i le-a arătat"*.

Acceptând să interpreteze rolul titular din cel mai mincinos film comunist, ba chiar să şi completeze scenariul hidos cu înjurături păgâne, prin folosirea de termeni sacrosancţi la adresa Legiunii şi a Căpitanului, marele circar Toma Caragiu oferă cea mai dezgustătoare dovadă că era lichea de prim rang, artist prostituat, lipsit complet de caracter. Atât de mult este mediatizat acest film fals, şi în acest an, încât Românii, aproape în totalitate au rămas convinşi că Legionarii erau sălbatici şi l-au ucis pe actorul inegalabil, în 1940. Prea puţini Români ştiu adevărul, anume că nu legionarii, ci comuniştii şi ocupanţii bolşevici l-au omorît pe marele artist, în anchetă, în anul 1945, ca urmare a cupletelor sale antibolşevice *"Dela Nistru pân'la Don"* şi *"Tic-Tac"*. Se ştie şi că, în mulţi ani, după mişelescul asasinat, Constantin Tănase a fost ţinut la index, ceea ce nu-i împiedică pe nenumăraţi circari să-şi câştige existenţa şi celebritatea, în obsedantele decenii (1944-1964),prin plagierea textelor revuistice inofensive ale neasemuitului nostru comic.

Grosolanul fals istoric propagat de filmul bolşevic *"Actorul şi sălbaticii"* este, păstrând proporţiile, identic cu cel privitor la masacrul din pădurea Katyn, unde, în 1940-1941, Sovieticii au ucis 26.000 de Polonezi (dintre care 4.500 erau ofiţeri) şi i-au azvârlit în gropi comune, acuzându-i, apoi, pe Germani, de comiterea acestui mascaru. Abia după 60 de ani, Ruşii, lepădaţi de comunism şi, implicit, de minciună, au recunoscut că nu armata germană ci cea sovietică a executat acest genocid (cel mai abominabil din toate războaiele moderne). La noi, însă, nici după 2001 şi nici în viitor politicienii şi oamenii de cultură (aproape toţi de sorginte comunistă) nu vor putea să se desprindă din mrejele minciunii. În schimb, surorile lui Toma Caragiu ar putea dovedi o minimă probitate, cerând grabnica distrugere sau, măcar, interzicere a neruşinatului film *"Actorul şi sălbaticii"*.

Revenind la cartea care ne inspiră repudierea satanicului film, am vrea să formulăm critici doar la adresa persoanei care răspundea de corectură. Aceasta se arată prea neglijentă de vreme ce lăsă neîndreptate sute de inadvertenţe tipografice. Spaţiul nu ne îngăduie să semnalăm decât puţine dintre ele.

Citim, bunăoară, că Zahu Pană (pagina 216) s'a născut în 1923 şi... în 1021 (anul real este 1921); că Nicolae Paulescu îşi înscrie brevetul *"Pancreina şi procedura fabricaţiei sale"*, în 1992 (verosimil ar fi anul 1922). Nu în 1999, ci în 1939, La Miercurea-Ciuc, a fost asasinat poetul Virgil Rădulescu, iar Constantin Sandovici a luptat în Kuban, nu în Liban. Nu este clar, anul asasinării lui Ion Ionică: 1945 sau 1944?. Nicoleta Nicolescu a fost ucisă mişeleşte nu în 1938, ci în 1939. Generalul Mihail Racoviţă nu s'a născut în 1968, ci a decedat în acel an. Dimitrie Leonida a fost profesor la Politehnica din Bucureşti şi la cea din Timişoara (nu la Politehnica din Bucureşti şi din Timişoara). În fine, Duiliu Sfinţescu este doctor honoris causa nu al Universităţii din Aachen şi Bucureşti, ci al universităţilor din Aachen şi din Bucureşti.

Cititorii, care pot contribui la îmbogăţirea cu nume de intelectuali legionari, să trimită asemenea lucrări la una dintre cele două adrese înserate în *"Notă finală"* (pagina 351).

Autorii ştiu prea bine că o operă de anvergura acesteia nu poate fi exhaustivă nici de-ar apărea în zeci de ediţii adăugate, însă bănuim că îmbogăţirea ei cu importante nume, omise în prima ediţie, constituie principala lor preocupare.

Ne dăm seama că martirologiul legionar (care, numai de-am avea în vedere pe cei asasinaţi din rândul intelectualilor, ar trebui să cuprindă mii de nume, ceea ce înseamnă de câteva ori mai mulţi decât martirii proveniţi din toate celelalte formaţii politice din România) este imposibil de scris în întregime, însă, nu cerem prea mult dacă propunem ca, în ediţia a II-a, să fie incluşi negreşit marii mucenici Sterie Ciumetti, Lucia Grecu şi Ion Samoilă (cele mai notabile omisiuni ale primei ediţii).

Socotim că aprecierile noastre rămân incomplete dacă nu ne referim şi la *"Prefaţă"*. Aceasta este un real studiu la obiect, extrem de documentat, realizat de preabunul cunoscător al istoriei Mişcării Legionare, ce se numeşte Răzvan Codrescu.

Autorii merită felicitări şi pentru titlul operei lor, care ni se pare cât se poate de pertinent, deplin congruent cu conţinutul cărţii.

Ştim că sărăcia editurii şi absenţa sponsorilor vor avea drept consecinţă tot un tiraj modic şi la a doua ediţie. Astfel, cartea aceasta excelentă va ajunge la prea puţini tineri dezinformaţi. De aceea sugerăm autorilor şi, îndeosebi, editurii să doneze câte un exemplar bibliotecilor publice.

125 de ani dela naşterea lui Constantin Brâncuşi

Declarat (sub egida UNESCO) ANUL BRÂNCUŞI datorită faptului că la 19 Februarie (pe stil vechi) / 2 Martie (pe stil nou) se împlinesc 125 ani dela naşterea celui mai mare sculptor român, anul 2001 este şi va fi marcat de o serie întreagă de evenimente omagiale. El a fost precedat (în ultima lună a anului trecut) de reinaugurarea celebrei COLOANE FĂRĂ SFARŞIT (creată acum aproape 70 de ani şi restaurată după lungi tergiversări) în complexul statuar dela Târgu Jiu care, împreună cu POARTA SĂRUTULUI şi MASA TĂCERII, constituie cel mai mare ansamblu monumental al civilizaţiei contemporane.

Cu toate acestea - după cum am aflat dela criticul de artă Dan Grigorescu -, locuitorii Târgu Jiului (şi nu numai ei) au trecut prin mari emoţii în anii '50 ai secolului recent încheiat, când sculptura lui Brâncuşi a fost în pericol de a fi trimisă (de către un activist de partid inconştient) la un centru de colectare a materialelor refolosibile.

Salvarea COLOANEI i se datorează lui Miron Radu Paraschivescu care, avertizat telefonic, a reuşit - în ultimul moment - să oprească distrugerea acestei capodopere brâncuşiene. Este rândul oamenilor de cultură de astăzi să oprească distrugerea (la fel de inconştientă) a altor opere create de marele sculptor, şi anume POARTA SĂRUTULUI şi MASA TĂCERII, care se degradează pe zi ce trece, atât din cauza intemperiilor, cât - mai ales - din cauza vizitatorilor care le scrijelesc fără milă. În acest scop, în cadrul manifestarilor consacrate ANULUI BRÂNCUŞI, sperăm să salutăm începerea lucrărilor de restaurare şi a celorlalte componente ale ansamblului statuar dela Târgu Jiu. Iar celor ce se vor strădui să fie - şi din acest punct de vedere - la înălţimea momentului aniversar li se cuvine întregul sprijin moral şi material al statului unde s'a născut cel a cărui operă a întrat de mult în patrimoniul cultural universal.

Prof. Gh. Constantin

BISERICA CREȘTINĂ

LUMINA CEA PURUREA FIITOARE

Pr.Dr. D. ICHIM

Dacă luminătorii cerului au fost creaţi în ziua a patra, oare nu este o contrazicere în Scriptură, când se zice că la început a făcut Dumnezeu lumina şi că *"a fost seară şi dimineaţă ziua întâi"*? **(Geneza, I.3)**. E posibil să fie ziuă dacă nu este soare?

Da. Dacă ne aplecăm cu atenţie asupra referatului biblic în context observăm clar că avem de-a face cu un cuvânt cu două sensuri. Cuvântul *"ziuă"* aşa cum îl înţelegem astăzi, adică 24 de ore, este precizat foarte clar şi indubitabil în ziua a patra, când au fost creaţi luminătorii cerului. Scopul lor era: *"Să despartă ziua de noapte şi să fie semne ca să deosebească anotimpurile, zilele şi anii"* **(Geneză, I,14)**.

Cel de-a doilea sens este de treaptă creativă. Creatorul îşi rezumă *"ziua"* nu în raport cu Sine (Dumnezeu este etern), ci cu creatura, deci o perioadă de timp nedefinită. Dacă am aplica sensul prim în locul celui de-al doilea, *"ziua Domnului"*, adică ziua a şaptea, *"în care S'a odihnit de toate lucrurile pe care le-a făcut"* **(Geneză, II.2)** ar fi însemnat pentru Dumnezeu o *"odihnă"* de... 24 de ore! Şi apoi?

Dacă întreaga creaţie începe cu lumina, care este Dumnezeu ca lumină dătătoare de viaţă, ea nu se sfârşeşte în noapte ci întru *"odihna"* lui Dumnezeu. Ne-am obişnuit ca prin odihnă să înţelegem somn sau lipsa unei activităţi uitând că există şi o odihnă activă, de mulţumire, de contemplare, de extaz, aşa cum un compozitor se odihneşte în faţa simfoniei sale.

• • •

Noaptea de Paşte, oricât ai vrea să fii de necredincios, este cutremurătoare prin faptul că noi muritorii ne întâlnim faţă în faţă cu cel care ne-a murit moartea noastră, cu Hristos cel înviat din morţi. Dacă Sfinţii Părinţi ai pustiei s'au putut ridica prin viaţa lor sfântă şi prin rugăciuni până la *"vederea"* lui Dumnezeu, bănuindu-L doar ca printr'o sticlă afumată, de Paşte suntem cu toţii prezenţi în lumina taborică a harului pascal. Hristos înviat întinde mâinile spre noi binecuvântându-ne: *"Veniţi de luaţi lumină!"*. Atât creaţia cât şi slujba învierii începe prin *"fiat lux"*.

În miezul cumpenei de noapte această lumină nu este nici a soarelui, nici a lunii, nici a stelelor, ci este lumina cea neapropiată şi necircumscrisă care s'a apropiat de noi prin întruparea ei. Este *"lumina cea pururea fiitoare"* adică lumină care dă viaţă, lumina cea din *"trei străluciri"* care luminează şi pe fiecare om că *"a văzut lumina zilei"*.

Cum să nu te înfiori, să nu te cutremuri, când în noaptea învierii însuşi Dumnezeu stă în faţa noastră. Este înconjurat de cetele îngereşti care cântă împreună cu lumea văzută şi nevăzută imnul imperial al biruinţei: *"Hristos a înviat din morţi, cu moartea pe moarte călcând şi celor din mormânturi viaţă dăruindu-le"*. Biserica devine punte cosmică şi înălţime taborică de unde privim peste genuni la taina creaţiei prin *"lumina cea pururea fiitoare"*. *"Fiat lux"* va răsuna din generaţie în generaţie până la noi: *"Veniţi de luaţi lumină!"*

Făclia de Paşte este doar un prag simbolic şi o uşă alegorică pentrucă, de fapt, lumina o luăm în suflet şi ce primim este *"lumină din lumină, Dumnezeu adevărat din Dumnezeu adevărat"*.

Când Sf. Ioan sublinează că Hristos, Cuvântul lui Dumnezeu este *"Lumina cea adevărată ce luminează pe tot omul care vine în lume"* **(Ioan, 1.9)** el nu se referă la lumina din ziua a patra, ci la Persoana care s'a identificat ca fiind Lumina lumii.

După cum lumina soarelui hrăneşte întreaga fire materială a lumii, şi orice vieţuitoare, sau plantă, devine rudenie cu soarele şi precum soarele îşi revarsă lumina de viaţă prin şi peste tot ce este material, la fel putem vorbi de o Lumină a luminii, un Născător şi Părinte al luminii care este Lumină veşnică, infinită, Neschimbătoare, fără răsărit şi apus şi nescrisă împrejur de cugetul nostru. Această Lumină este Iubirea şi Iubirea este din Dumnezeu şi Dumnezeu este Iubirea.

Crearea lumii şi a omului, în mod special, a avut ca prototip, ca alfă şi omegă, firea dumnezeiască Unită cu firea omenească din persoana lui Iisus Hristos. Ziua întâia, a luminii, creaţia lui Dumnezeu, se plineşte în ziua a şaptea care este *"ziua Domnului"*, adică Duminica euharisticului pascal, când Dumnezeu este în toate şi toate se odihnesc în Dumnezeu, ca o Cină de Taină a întregii creaţii transfigurate prin învierea lui Hristos: *"Acum toate s'au umplut de lumină şi cerul şi pământul şi cele de desubt"*.

Chiar timpul ca măsură a morţii, *Sein zum Tode*, nu este desfiinţat prin învierea lui Hristos, ci este trecut spre o altă dimensiune şi este întors ca o clepsidră a fiinţii omeneşti spre firea dumnezeiască, dar nu în sensul monofizit sau monotelit, ci ca o curgere *"din moarte la viaţă"*, spre adevărata existenţă şi adevăratul sens.

Filosofia ne aminteşte de un *"totul curge"*, dar când e vorba de a ne preciza izvorul şi destinaţia ne părăseşte într'o ceaţă ambiguă. Această ceaţă o risipeşte numai Lumina învierii care precizează clar atât pe alfa cât şi pe omega.

Dacă Dumnezeu a ştiut că omul va greşi, de ce nu l-a creat în aşa fel ca să nu greşească? Părintele Dumitru Stăniloae ne explică aceasta astfel. Dumnezeu l-a creat pe om după chipul şi asemănarea Lui. Nefiind determinat de ceva şi fiind absolut liber, Dumnezeu l-a creat din iubire, iar iubirea presupune o libertate care nu poate fi determinată. Dumnezeu nu ar mai fi fost atotputernic dacă ar fi creat pe om cu o libertate îngrădită în bine. Iubirea presupune dialog, întrepătrundere, dăruire reciprocă, comuniune şi, în primul rând, libertatea de a alege.

Crearea lumii din iubire îi dă acesteia o libertate indeterminată şi în aceasta constă şi riscul ca ea prin om să-L iubească, sau nu; iubirea Lui e un pogorământ ca o jertfă şi jertfire, o dăruire, dar şi acceptare a reciprocităţii darului. Un om creat într'un mod automat să fie bun nu ar mai fi chipul Atotputernicului, Atotputernicul, în acest caz, devenind robul atotputerniciei Lui. E adevărat că ar aduce în existenţă un chip al Său, dar un chip fără de libertate.

Dar această iubire nu este iubire, ar încerca să ne contrazică cineva argumentând că dacă iubeşti pe cineva şi ştii că va alege ceva rău oare nu-i vei lua puterea de a alege? Nu putem încadra în această schemă cazul lui Adam şi al Evei. Ei nu aveau firea slăbită prin păcat precum o avem noi. Mai mult chiar, împotriva ispitei aveau puterea harului deplin. Potenţial, am putea zice că ei nici nu au cunoscut ispita, ceea ce înţelegem noi prin ispită. În cazul protopărinţilor, alegerea răului nu era o alunecare sau decădere în păcat, ci un act absolut conştient şi absolut voit. Nu Dumnezeu e vinovat că au ales negarea lui Dumnezeu prin faptul că Dumnezeu le-a dat printre alte daruri şi pe cel al deplinei libertăţi. *"Dumnezeu nu e vinovat*, comentează Părintele Stăniloae, *pentru această slăbire. El oferă prin iubirea Lui, putere fiinţei, deci şi voinţei lor libere să crească în putere. Dar trebue să dea pentru aceasta şi aportul lor. (...) Prin iubire (Dumnezeu) vrea să întărească fiinţa, dar şi voinţa şi libertatea lor. Depinde de ei înşişi să se deschidă iubirii Lui. Cel ce nu primeşte iubirea, o face din mândrie, iar aceasta înseamnă o slăvire a libertăţii. Nu libertatea produce propriu-zis căderea, ci renunţarea la deplina libertate. Stă în puterea omului să revină oricând la o libertate mai puternică. Şi în aceasta e ajutat de iubirea ce i se arată de Dumnezeu şi de semenii săi..."* în aceasta constă cheia şi paradoxul iubirii în raport cu libertatea deoarece: *"Cu cât iubeşte cineva mai mult pe Dumnezeu şi pe semenul său, şi deci cu cât se uită mai mult pe sine, cu atât e mai liber. Nu libertatea nedeterminată îl împinge la rău, ci nefolosirea deplină a libertăţii care trebue înţeleasă până şi ca libertate de sine însuşi."* **(Dumitru Stăniloae**, *Studii de Teologie Dogmatică Ortodoxă*, Craiova, p.281 şi 280).

Învierea Domnului devine astfel restaurarea supremei libertăţi a omului în Iisus Hristos care: *"S'a golit pe Sine luând chip de rob, devenind asemenea oamenilor şi la înfăţişare aflându-se ca un om; s'a smerit pe Sine făcându-se ascultător până la moarte - şi încă moarte pe cruce!"* **(Filipeni 2,7-8)**.

Păcatul a adus moartea, dar moartea nu e ceva în afara vieţii, ci parte a ei, după cum un cancer nu e ceva în afara trupului. Hristos, prin moartea Lui a luat acest cancer al nostru pentru ca prin Învierea Lui să ne dea vaccinul împotriva morţii noastre. Moartea Lui devine botezul nostru, învierea Lui - naşterea noastră din nou.

Dacă Hristos a murit pentru păcatul protopărinţilor, de ce oamenii totuşi mai mor? Dacă moartea a fost distrusă *"cu moartea pe moarte călcând"* de ce mai există moarte? Răspunsul îl dă îngerul cântând alături de noi în noaptea Paştelui: *"Pentru ce căutaţi între morţi ca pe un om pe Cel ce este întru lumina cea fiitoare?"* E adevărat că Hristos a înviat, dar mormântul lui a rămas. Subiectul existenţial nu mai este mormântul pentrucă *"mormântul e gol"*. El devine mărturie a Verbului cu care ne vom conjuga timpul vieţii noastre că: *"Hristos a înviat"* la persoana I-a şi a II-a şi a III-a singular, *"Hristos a înviat"* la persoana I-a plural. O nouă gramatică ni se impune, cea eshatologică. Ea ne schimbă salutul de dimineaţă, de amiază, de seară cu *"Hristos a înviat!"*

Moartea ce a rămas în lume este mormântul gol al lui Hristos. Ea este descompunerea trupului pentru a fi purificat de orice întinăciune şi înviat apoi la strălucirea trupului dumnezeiesc: *"că din moarte la viaţă Hristos Dumnezeu ne-a trecut pe noi"*.

Până când şi lumea cosmică va fi purificată prin foc şi ridicată la *"frumuseţea cea dintâi"* când Dumnezeu putea fi văzut plimbându-se prin Edenul material. Prin înviere *"acum toate s'au umplut de lumină, şi cerul şi pământul şi cele de desubt"*.

De multe ori m'am întrebat oare cum va fi această lumină fără de seară? Va fi o lumină spirituală, o lumină a dragostei ca atunci când iubeşti şi ochii ţi se umplu de lumină. O lumină a naşterii *"când vezi lumina zilei"*, o lumină ca esenţă a vieţii, fiind ea însăşi izvor *"Eu sunt lumina lumii"*. O lumină fiinţială şi pururea fiitoare din făclia de Paşte care ne cheamă din străfundul sufletului: *"Veniţi de luaţi lumină din lumina lui Hristos cel înviat!"*

GOLGOTA

George GEORGESCU

Un document a cărui lectură te cutremură, mi-a parvenit de departe prin această miraculoasă poştă electronică ce face să dispară distanţele dintre continente şi oameni şi să-i apropie. Este vorba despre Calvarul la care a fost supus Mântuitorul, dezvăluit cu ajutorul revelaţiei de către un înger Sfântului Dimitrie al Rostovului, Mitropolit al Ierusalimului, tâlmăcit după un manuscris ce se află la Mânăstirea Neamţului din Moldova. Caznelor enumerate în acest document, le-am adăugat câteva din rezultatele analizelor Comisiei Ştiinţifice care a obţinut aprobarea să cerceteze şi studieze Sfântul Giulgiu ce se află la Torino. Urmele lăsate de răni pe această pânză de in pe care s'a imprimat sângele scurs din trupul uns cu miresme al Mântuitorului, au fost supuse unor analize riguroase de laborator. Am adăugat şi câteva consideraţii istorice referitoare la evenimentul care a avut darul să ducă în final la naşterea unei religii de origină divină, care a cuprins planeta, deşi a suferit persecuţiile împăraţilor romani începând din anul 64 după Hristos, până în anul 313, când împăratul Constantin cel Mare a declarat creştinismul religie de Stat, prin Edictul din Milan.

Patimile Mântuitorului, aşa cum ne-am obişnuit să le numim, reprezintă expresia unui calvar a cărui lectură este greu de suportat, răscolindune până în adâncul fiinţei. Sfârşind lectura acestui document, te întrebi pe bună dreptate, de ce oare a fost supus unor torturi de neimaginat Cel-Fără-Prihană? De ce şi-au vărsat toată ura lor asupra Celui mai blând dintre fiii Omului? După două mii de ani dela săvârşirea crimei, este limpede că acei contemporani ai Mântuitorului au văzut în El un pericol pentru conceptele lor materialiste şi principiile unei societăţi bazate pe dragostea de arginţi şi trebuia să dispară, pentru a nu disemina sămânţa dragostei şi cinstei printre semenii lor.

Iată acum descrierea caznelor la care a fost supus Iisus, în limbajul în care au fost transcrise după originalul aflat în posesia Stareţului Mânăstirii Neamţ, Părintele Paisie, ce l-a primit dela secretarul Sfântului Sinod din Petrograd, care mai târziu s'a călugărit şi a devenit ucenic al Sfinţiei sale, luând numele monahal de Paisie. Întorcându-se la Petrograd, el şi-a petrecut ultimele zile într'o mânăstire unde a trecut la cele veşnice.

După aşa-zisa *"judecată"* a lui Iisus Christos în faţa Sinedriului şi trimiterii lui legat la pretoriu, în drumul spre Golgota, Mântuitorul a fost supus unor batjocoriri mai înjositoare decât cele care se aplicau celor mai mari tâlhari ai vremii. Astfel, a fost tras de părul capului şi de barbă de 78 de ori şi a primit peste fluierele picioarelor 172 de lovituri. A fost ridicat de părul capului şi de funia cu care era legat de grumaz de 23 de ori, primind 172 de lovituri cu palmele peste obraji. Sluga Arhiereului, Malhus, cel căruia Mântuitorul i-a vindecat urechea tăiată cu sabia de Apostolul Petru, atât de tare l-a lovit peste faţă, încât s'a auzit în toată curtea Arhiereului când a căzut Domnul la pământ şi I s'au strămutat dinţii din gură şi I s'au întipărit urmele degetelor acelor mâini înmănuşate metalic pe faţă şi mult sânge din gură şi din nas I-a ieşit. Lovituri peste obraz, peste gură şi peste ochi a primit de 28 de ori, peste grumaz a fost lovit foarte tare de 25 de ori, iar peste cap de 20 de ori. A fost legat la stâlp unde a fost lovit peste tot trupul cu toiegele, cu trestiile, cu biciurile noduroase ale lictorilor de peste 6 mii de ori. Primind o lovitură cumplită, ar fi trebuit să moară, dar cu puterea lui Dumnezeu şi a Dumnezeirii care era într'însul n'a fost biruit, până nu s'a împlinit opera mântuirii noastre.

Din grădina Ghetsemani şi până la Arhiereu s'a poticnit şi a căzut la pământ de 7 ori, a fost îmbrâncit şi trântit prin lovituri foarte puternice de 3 ori, pe cap a avut 1.000 înţepături de spin, deoarece cununa I s'a aşezat şi ridicat în batjocură de 50 de ori. În urma loviturilor cu toiegele peste cap, I-au intrat 5 ghimpi, iar după moarte 3 ghimpi I-au rămas în cap. Ducându-şi crucea spre Golgota a căzut sub greutatea ei de 5 ori foarte greu şi atunci a primit 19 lovituri cumplite şi a fost scuipat în faţă de 1.000 de ori, iar în timpul crucificării a fost scuipat peste trup de 73 de ori. A fost tras de urechi şi mânjit de 30 de ori, iar rănile şi urmele lăsate în urma loviturilor au fost în număr de 5.475.

Mântuitorul nostru a slobozit înainte de moartea Sa pe cruce 109 suspinuri din inimă şi a vărsat în total la Patimile Sale 1.135.475 de picături de lacrimi iar vânătăi a avut pe tot trupul 1.199. Trei mari şi iuţi dureri a avut Domnul, prima fiind când a văzut că în zadar şi-a vărsat sângele Său, deoarece nu mulţi au fost acei care s'au întors la Dumnezeu, a doua mare durere a fost când a văzut sufletul şi inima Maicii Sale pătrunse de rana pătimirii Lui, iar a treia a fost când I s'a pironit trupul pe cruce, că aşa de tare L-au întins, încât I s'au desfăcut încheieturile toate. Atunci s'a împlinit proorocirea lui David, care a zis: *"Numărat-au toate oasele Mele"*. Înaintea morţii, după numai 6 ore dela crucificare, a dat un ţipăt puternic şi şi-a dat duhul în mâinile Părintelui Său ceresc.

Specialiştii care au cercetat şi analizat urmele lăsate de sângele scurs din rănile Mântuitorului pe Sfântul Giulgiu, au stabilit că Iisus a fost supus pe drumul spre Golgota flagelării de către un lictor care mergea în urma Lui, înarmat cu un bici format din mai multe curele, prevăzute cu bile metalice, care I-au făcut răni adânci pe piept, pe umeri şi pe spate până la pulpele picioarelor. Rănile au fost în număr deosebit de mare, dar numai cele foarte adânci şi deschise, unele până la os, au lăsat urme pe Giulgiu. S'a confirmat şi lovitura de bâtă pe care a primit-o în partea dreaptă a maxilarului, care I-a fracturat cartilajul nazal, I-a zdrobit falca, I-a rupt dinţii.

Spinii lungi şi ascuţiţi ai cununei pe care I-au îndesat-o în batjocură pe frunte, I-au provocat răni adânci din care sângele I-a curs şiroaie pe faţă. Pe umărul drept, crucea masivă pe care a purtat-o pe drumul spre Golgota I-a lăsat urme vizibile care au impresionat pânza subţire a Giulgiului, ca o peliculă de film. Sângele care I-a curs din abundenţă din răni a permis prin amprentele lăsate reconstituirea poziţiei în care au fost pironite pe cruce mâinile Mântuitorului. Zdrobirea nervului median, care trece prin locul în care au fost introduse piroanele, la încheietura mâinii, nu în palmă, I-a provocat dureri cumplite şi I-a chircit degetele mari în interiorul palmelor, astfel că amprenta lor nu apare pe Giulgiu. Antoine Legrand consemnează că moartea lui Iisus nu a survenit în urma hemoragiei, ci a asfixiei. Fiind foarte slăbit în urma torturilor la care a fost supus, Mântuitorul a murit relativ repede, ne mai fiind nevoie să I se zdrobească fluierele picioarelor cu o rangă ca altor tâlhari, deoarece la proba înfigerii suliţei în coastă a reieşit că nu mai era în viaţă. Un alt membru al Comisiei, Dr. Barbit, a demonstrat că sângele Mântuitorului s'a difuzat în prelungirile firelor urzelii pânzei, ceea ce elimină posibilitatea folosirii anumitor vopsele şi redau practic ordinea cononlogică a chinurilor Mântuitorului.

Examenul ştiinţific la care a fost supus Sfântul Giulgiu a fost efectuat de o gamă variată de specialişti, care au confirmat autenticitatea pânzei în care a fost înfăşurat Mântuitorul, iar petele sunt lăsate de rănile deschise, care abundau pe trupul Mântuitorului. Antoine Legrand, membru al Comisiei Internaţionale Ştiinţifice de Cercetare a Sf. Giulgiu, a declarat că în timpul cercetării nu a existat nici o contradicţie în rezultatul cercetătrii, la care a participat şi un membru al poliţiei judiciare.

Profetul Isaia, care a trăit în Sec. 8 î.Hr., a fost primul dintre marii profeţi biblici care a prooroc it venirea unui Mântuitor (Mesia) pe pământ şi chinurile la care va fi supus. La Cap. 53-7 şi 8, din Vechiul Testament, el scrie: *"Chinuit a fost şi nu şi-a deschis gura Sa, ca un miel spre înjunghiere s'a dus şi ca o oaie fără glas înaintea celor care o tund, aşa nu şi-a deschis gura Sa. Pentru fărădelegile poporului Meu a fost dus spre moarte"*.

Au trecut 37 de ani dela răstignirea Celui care venise să mântuie poporul lui Israel. În anul 70 al Erei Creştine, Titus Flavius Vespasian a cucerit Cetatea Ierusalimului, după un lung asediu în care tehnica de luptă şi geniul militar al Romanilor şi-au spus cuvântul. În fundul prăpastiei dela poalele zidului fortificat, se puteau vedea, după cum scrie John Carling, mii de cadavre ale celor care muriseră de foame în timpul asediului şi fuseseră aruncaţi peste zid de supravieţuitorii oraşului împresurat. Pe terenul de dincolo de prăpastie erau nesfârşite şiruri de cruci cu acei locuitori ai oraşului care încercaseră să fugă din cetatea înfometată şi fuseseră răstigniţi de soldaţii Romei. Cei crucificaţi, scrie Carling, erau aceiaşi, sau fiii acelora care strigaseră *"Răstigniţi-L!"*, când Pilat arătându-L pe Iisus mulţimii, le-a spus *"Ecce Homo!"*, *"Eu nu găsesc nici o vină în El!"* şi s'a spălat pe mâini.

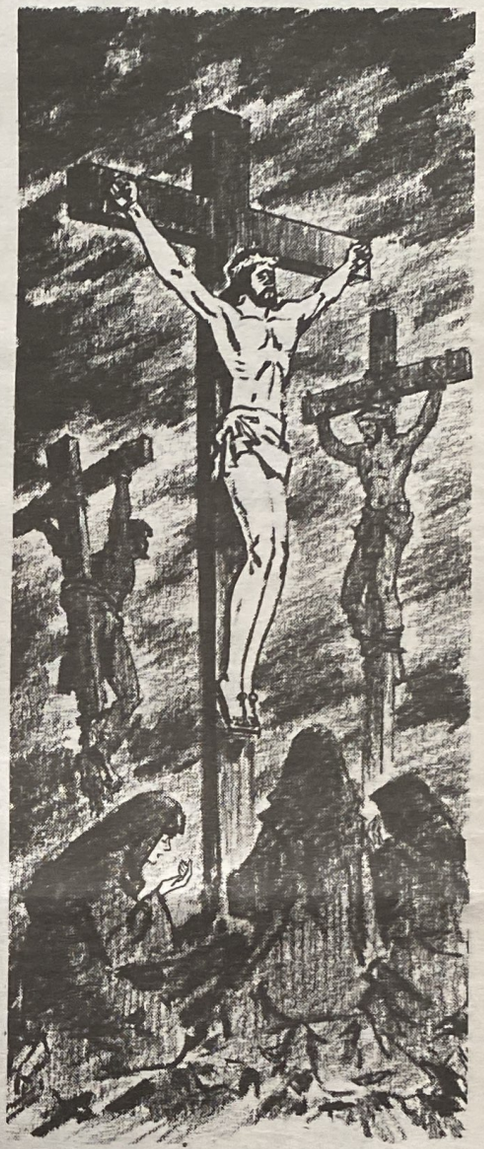

După incendierea Templului, soldaţii romani recunoscuţi pentru barbaria şi cruzimea cu care tratau prizonierii, au trecut tot ce era viu prin foc şi sabie. Nu au fost cruţaţi nici bătrânii sau copiii. Luptătorii zeloşi care opuseseră o rezistenţă îndârjită au fost ucişi pe loc, păstrându-se 700 dintre cei mai bine făcuţi, pentru a însoţi carul triumfal al lui Titus Vespasian. Tinerii au fost vânduţi ca sclavi sau trimişi în diferite provincii ale imperiului pentru a fi daţi pradă fiarelor în arenă. Cei aleşi să facă parte dintre prizonierii ce erau duşi la Roma, erau biciuiţi de lictori tot drumul, apoi înjunghiaţi şi aruncaţi în prăpastie. Cetatea Ierusalimului a fost rasă de pe suprafaţa pământului, trecându-se cu plugul peste locul unde fusese construită. Astfel s'au adeverit proorocirile profetului Ieremia (cca. 570 î.H.) *"Sionul va fi arat ca un ogor"*. *"Mă uit peste ţară şi iată, este ruinată şi pustie, nu este nici un om şi toate păsările au fugit"*.

Când trupele romane s'au retras spre Cezareea, duceau cu ele un uriaş cortegiu alcătuit din mii de prizonieri de război şi comorile pe care le luaseră ca pradă din Templul distrus, lăsând în urma lor doar amintirea unei cetăţi înfloritoare, ai cărei locuitori nu au ştiut din păcate să vadă că Cel a cărui răstignire au cerut-o era Mesia pe care îl aşteptau de secole, după cum proorocise profetul Miheia (5,1) cu câteva sute de ani înainte de venirea Mântuitorului: *"Şi tu Betleeme, deşi eşti mic între miile lui Iuda, din tine va ieşi Stăpânitor peste Israel, iar obârşia Lui este dintru început, din zilele veşniciei"*.

RUGĂCIUNE

Doamne,
Fă-mă pâine caldă, fă-mă azimă,
Şi frânge-mă şi dăruieşte-mă celor flămânzi de lumină.
Foamea mea de Tine, să-i satureze pe ei;
Setea mea de ceruri, să-i satureze pe ei.
Nu mai vreau nimic pentru mine. Sunt atât de bogat
de când mi Te-ai descoperit, de când mi Te-ai arătat,
De când, la răspântiile din mine
Luatu-m'ai de mână, ducându-mă spre Tine,
Nu mă mai doare gândul frânt în Capela Sixtină.
Sub cupola "Sfântului Petru", Tu ai venit spre mine pe drum de lumină
În "Santa Maria Maggiore" mi-ai pus mâna dreaptă pe umăr;
(Bucuriile vieţii mele, sunt de-atunci fără sfârşit, fară de număr),
Te-am reîntâlnit apoi la Assisi, lângă mormântul Sfântului;
Şi am simţit atunci, cum cad de pe trupul meu cătuşele pământului.
Nu-ţi cer nimic. Sunt plin. Mustesc.
Ajută-mi numai să pot să mă frâng, să pot să mă dăruiesc.
Să pot striga cu versul meu peste veac, fără chin:
Nu-i mort Cel Viu... A Înviat !... Amin !

Nicolae NOVAC

29 de ani dela moartea lui Vasile Posteucă

OMAGIU POSTUM

——Sergiu GROSSU——

DE VORBĂ CU POETUL VASILE POSTEUCĂ

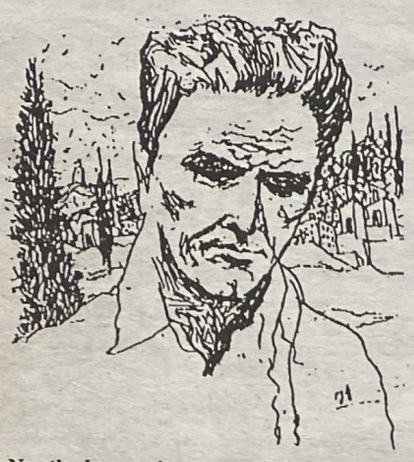

Nu ştiu de ce ursitoarele n'au îngăduit să ne întâlnim măcar o singură dată, Vasile. Printr'o stranie, incomprehensibilă lipsă de sincronism a destinului, paşii nu ni s'au încrucişat nici pe bulevardele Bucureştiului, în toamna anului 1940, când mă aflam refugiat din Basarabia, şi nici ceva mai târziu, înainte de a-ţi fi hotărît exilul. Şi astăzi mă doare dispariţia ta fulgerătoare, când te-ai stins din viaţă la Chicago, pe un pat de spital, la 6 Decembrie 1972, fără ca să te strâng în braţe şi să-ţi mărturisesc simţămintele mele de prietenie şi de neprefăcută preţuire.

Mi-aduc aminte ce-ţi scriam la Mankato după ce mi-ai trimis la Courbevoie, în Franţa (numai la doi ani de când luasem, împreună cu soţia, drumul spinos al băjeniei), volumele tale de poeme: *"Cântec fără ţară"*, *"Cântec din fluer"*, *"Catapeteasmă bucovineană"* şi *"În marea şi'n mormintele din noi"*, însoţite de câteva numere mai vechi din revista de luptă românească şi creştină *"Drum"*, pe care o editai, cu multă dragoste şi râvnă de apostol, în S.U.A.: *"Pana ta, frate Vasile, poartă har miruitor şi foc de viziune cristică. De câte ori te citesc, mă simt mai cald, mai luminos, ca după o liturghie în Săptămâna Mare. Ceea ce apreciez şi salut în arderea ta cotidiană este cincizecimea permanentă din lăuntrul tău transfigurat, itinerarul visului tău, slobod de orice amputaţie sluţitoare şi, mai ales, aflarea acelui năzdrăvan punct arhimedic, care-ţi dă posibilitatea să zburzi prin cosmoos şi să mişti pământul spre orbite noi şi galaxii mai acătării..."*

Aşa te vedeam, Vasile, identificându-mă cu sănătoşenia concepţiei tale estetice, într'o, lume *"în care domneşte şi se lăfăieşte, obraznic şi satanic, anti-eroul, utilizând toate mijloacele de propagandă şi educaţie pentru a promova şi impune anticultura"*. Ca şi tine, în articolul *"Vântul divin" (Cf. Drum, nr.3/1971)*, nu puteam nici eu accepta în muzică *"strigătul şi urletul de fiară, zgomotul infernal, scârţâitul de oţele şi huruitul de pietre în cădere"*, sau *"hâzenia mozolită, ura colorată strident, disproporţia mintală"* în pictură, ca să nu mai pomenim de proza şi drama anticulturii, în care lumea este prezentată *"dela brâu în jos"*, expresie a dezgustului, a perversiunii, a îndemnului la crimă, a dezmăţului. Cât despre *poezie*, te durea până la revoltă *"cuvântul pervertit şi furat de vibraţiile divine, după fasoane şi mode scâlcite şi trecătoare, după mişelii estetice, presat în jonglerii enigmatice, cu iz putred de epigonism şi egotism desuet"*.

Cu lăcomia băjenarului îndrăgostit de slovă românească - după ce am asistat ani de zile, în ţara mea înrobită, la prostituarea muzelor - te citeam şi-ţi admiram bogăţia harului poetic cu care Cerul te-a miruit din plin, tot ce-ai plămădit şi-ai plâns, tu, luptătorul temerar, hotărît să promovezi, pe meridianele străinătăţii, o *cultură românească* bazată pe *"omenie"*, ţinând cont că noi, exilaţii, trebue *"să ne străduim* - te citez - *a realiza acea splendidă coincidentia oppositorum între cultură şi omenie, acea nouă emblemă de demnitate şi strălucire, a omului nou român, care topeşte ambele concepte în icoana de peste veac a măreţiei româneşti"*. De unde şi îndemnul: *Coboriţi-vă în inima care ştie şi vede, unde putem deveni fii ai lui Dumnezeu şi ne putem învrednici de ajutorul forţelor etern invincibile"*.

Cât de mult te iubeam, Vasile, când îţi urmăream pledoaria pentru necesitatea supremaţiei lui Iisus în lumea diasporei româneşti, subliniind că *"toţi acei care caută alte căi de plinire decât în Domnul nostru Iisus Hristos, se înşeală amarnic şi-şi pun pietroaie imense pe drumul mântuirii"*; că'n ciuda tuturor *"încercărilor mişelnice de a-L detrona din inimile noastre, din arena lumii, din catedralele neamurilor care au creat civilizaţia de azi, Iisus se ridică mai luminos, mai puternic şi mai biruitor"*. Numai din puritatea unei credinţe autentice au putut ţâşni vâlvătăile gândirii tale creştine, împotrivirea ta consecventă la asaltul forţelor anticristice ale Minciunii şi ale Urii, demascarea promiscuităţii politice, a tentaţiei compromisurilor ruşinoase şi a muşcăturii trădării Neamului.

"Nu mai avem mult de făcut umbră planetei; să fim tari şi să-L servim pe Dumnezeu", mi te destănuiai adeseori în scrisorile tale inegalabile. Adică să luptăm contra comunismului ateu. Şi cum? *"Cu pregătire de moarte"*. Tu vorbeai despre moarte, anticipându–ţi, oarecum, propria ta plecare, Vasile. Însă moartea nu putea să te înspăimânte, să te neliniştească, să te facă să reculezi. Căci tu ai învăţat *a muri* din Evanghelie. Ai învăţat să birui moartea, cum notezi în *Jurnalul* din 30 Aprilie 1971: *În seara asta mi-am ars graniţele dintre viaţă şi moarte. Am biruit zidul morţii... Numai puţini mă vor înţelege, în aceste rânduri. Poate mai târziu. Toţi ajungem aici. Toţi sărim acest zid, copilăreşte. După ce am plâns mult şi ne-am dat perfect de bine seama că viaţa de aici, din atelierul planetei, se rezumă la învăţatul muritului"*.

Ei bine, tu ai ştiut să mori frumos, Vasile, şi să birui *"zidul morţii"*, încredinţat fiind că *"învierea vine din catacombele credinţei şi ale morţii bucuroase pentru Hristos şi omenia din om"*.

DIN SCRISORILE LUI VASILE POSTEUCĂ

1971-1972

• *"Te felicit pentru atitudinea curată şi tare pe care ai luat-o luptând mai departe în contra comunismului.... Faci operă mare, Dumnezeu să te ţie sănătos şi să te crească icoană de demnitate românească în exil... N'avem nevoie de şmecheri intelectuali... Avem nevoie mare, imensă, de oameni de caracter, de luptători, de feciori de-ai lui Bădia Mihai Eminescu. Trebue să dovedim în generaţia noastră că-L auzim pe Dumnezeu şi că am învăţat a muri."*

(Mankato, 19 Mai 1971)

• *"Ţine-te tare şi mereu în rugăciune; în rugăciunea perpetuă. Pentrucă numai în felul acesta suntem şi putem rămânea esenţiali. Realitatea e invizibilă. Vedem bine numai cu inima şi cu adâncurile divine din noi. Restul: gloria lumii, materia, luxurile, plăcerile, guvernările, toate, numai vânt şi pleavă. Dumnezeu ne-a plantat aicea pentru mistere mai înalte, mult mai cutremurătoare şi transfigurătoare. Îmi pare bine că eşti cine eşti, dragă Sergiu. Cu tine, Exilul devine mai puternic, mai bogat, mai conştient de nevoia rugăciunii şi a jertfei, a muritului cum trebue.*

Azi, când chiar Catolicii dela Vatican, dela Părintele Paul VI în jos, se dau după deget, stând la tarabă cu Satan şi acceptă chiar neomenia de a intra în lojele masonice, preacurvindu-se şi trădând ca Iuda, e bine ca să mai fie suflete tari şi mari care să strige adevărul în pustia acestui Vest timorat şi emasculat. Fii tu unul din aceştia, dragă Sergiule. Şi de vei fi, cu suprem fanatism, Iisus, Domnul nostru, va binevoi întru tine şi te va înălţa...".

(Mankato, 6 Septembrie 1971)

• *"Îţi scriu ca să ştii că am primit numerele din **Catacombes**. Sunt de-a dreptul impresionat şi fericit că un Român se poate ridica la asemenea înălţimi de gând, de credinţă curată şi faptă. Aruncându-ne în ghearele satanei roşii, Dumnezeu a binevoit întru noi. A ţinut să ne încerce, să ne împingă spre mai sus, înspre silabele divinului, spre mărturia binelui şi frumosului etern. Ceea ce faci tu, Sergiule, e lucru mare. Poate şi singurul care ne trebue. **Aceea** una, cum scrie în Biblie. Te citesc şi mă cutremur, şi plâng şi mă rog. Uite, îmi zic, au venit din iadul din ţară şi inimi tari, luminate, capabile de adevăr şi de jertfă. (...) Tu eşti de-o înaltă factură interioară şi vezi lucrurile bine, ecumenic, creştineşte, peste secte şi biserici, peste diavolul din noi. (...) Îţi scriu cu lacrima bucuriei de a te şti acolo, la creastă, stând în lupta pentru Hristos..."*

(Mankato, 23 Noembrie 1971)

• *"Am cetit şi răscetit **Catacombele** din 15 Ianuarie 1972 şi mă mână inima să-ţi scriu şi să-ţi mulţumesc pentru splendoarea steagului de credinţă şi omenie pe care l-aţi ridicat în numele lui Hristos şi al adevărului etern, aş zice: al ordinei naturale a lumii... Continuând **perierea** şi adâncă bucurie a Catacombelor, vreau să-ţi spun că truda ta va da roade. E ca o catedrală medievală, sgâriind cerul. Tu scrii fulminant, curat, la punct. Mobilizarea lui Gabriel Marcel şi a academicienilor francezi e mai mult decât binevenită. Va da Dumnezeu şi se va auzi glasul de trâmbiţă arhanghelică al mobilizării creştine pe toată planeta. (...) Ţine pasul acesta voevodal, înainte, dragul meu! Aceasta e linia lui Hristos. Aceasta e şi linia vieţii mele. Aşa văd şi eu: supraconfesional, în Hristos, pentru neamurile libere şi ordinea naturală a lumii. (...) Noi le-am dat Francezilor pe Cioran, putrezitul şi descompusul, care vinde îndrăzneli satanice, pentru o glorie extrem de ieftină şi acuzatoare. Ce-ar fi să le dăm şi un Sergiu Grossu (un MARE, în Hristos şi'n esenţele neamului românesc!), unul care să accepte crucea, să le arate străinilor că noi l-am dat pe Ionel Moţa, că ştim precis de legile lui Dumnezeu..."*

(Mankato, 21 Ianuarie 1972)

• *"Mă bucur de succesele tale şi de venirea ta în Vest. Puţini sunt aceia care au venit **ştiind**, ca să continue o luptă, să-şi pregătească praznicul jertfei şi al morţii. Te număr printre cei tare puţini. (...) Tu eşti ales şi uns de mila mare a Mielului. Dumnezeu a binevoit întru tine şi ţi-a spart sâmburele din inimă, ca să-l dai rod înmulţit şi sfinţit, fraţilor noştri din acest veac nenorocit şi trădat. De aceea te-am salutat cu atâta căldură chiar dela început. De aceea te iubesc şi mă simt mângâiat de prezenţa şi liturghisirea ta în Exil. (...) Cred că linia ta biblică şi cristică, absolut supraconfesională, e foarte bună. Ea e porunca ceasului de faţă. Unitate creştină în Iisus Hristos! (...)*

*Cu **Catacombes** faci o treabă mare, de veac. De vei fi tare şi curat, vei învinge în spirit, în sens iisusian. Nu mă interesează biruinţa materială şi câte numere scoţi din revistă. Se poate să vină vremea să nu mai poţi scoate nici zece exemplare. Asta nu este şi nu va fi important. Trăirea în Hristos e totul; pentrucă nu avem acest nivel al trăirii cristice, pentrucă nu ne rugăm cum trebue, iată nici biruinţa nu ni-i dată. Băjbâim la suprafaţă. Şi Dumnezeu, pe cei căldicei, îi scuipă din gura Sa..."*

(Mankato, 29 Martie 1972)

• *"Te rog mai scrie-mi. Sunt bucuros de tine, ca de-un zâmbet al lui Dumnezeu asupra acestui Exil pustiit şi bântuit, în ultima vreme, de atâtea cedări. Fii tare. Dumnezeu te va ajuta. Şi generaţiile româneşti şi creştine de mâine nu te vor uita. Te iubesc ca pe inima mea geamănă"...*

(Mankato, 1 Aprilie 1972)

• *"Îmi place superlativ atitudinea ta **supraconfesională**, întru Hristos, luptând pentru sensul cristic al vieţii şi al lumii, întru încreştinarea de fond a omului modern şi combaterea comunismului, prin conţinutul masiv şi jertfelnic al credinţei. Şi eu am ajuns profund supraconfesional. (...) Ţine-te bine. Colaborând cu cei câţiva Catolici luminaţi şi "liberaţi" ai Franţei, te vei putea impune. Rodul de aur va fi poate suferinţa şi împingerea ta şi a celor cu tine, spre martiriu. Dar chiar aşa fiind, vei birui. Şi încă frumos de tot. (...) Te-am cetit în **Buna Vestire**. Eşti pana cea mai curată şi jurată a Exiulului. Nu evita planul naţional al ideii şi al credinţei. Omul generaţiei noastre trebue să fie complet, integral, capabil să-L mărturisească pe Hristos la toate nivelurile vieţii, pe toate undele de transmisie şi recepţie ale spiritului"...*

(Mankato, 10 Iunie 1972)

• *Alăturat, xerografie după aritcolul din Toronto **Globe and Mail**, pe care, prin bunăvoinţa lui Eugen Popescu, l'am reprodus în **America**, pentru cetitorii noştri de limba engleză, care sunt foarte mulţi. Am ţinut măcar în felul acesta să te omagiem pentru tot ce faci, pentrucă faci într'adevăr ispravă mare, de generaţie. Te-ai plasat cel mai central din tot Exilul, prin lupta ta supraconfesională şi atât de dedicată, de fanatică, pentru Hristos. (...) Te cetesc din scoarţă'n scoarţă, şi mă bucur şi cresc interior cu fiecare pagină. O urmăresc şi, acum, o şi ghicesc, plenar, pe Coleta. Ea scrie frumos, plivit, cu tandreţe şi splendoare feminină. Voi sunteţi într'adevăr o pereche de năzdrăvani, porniţi spre basm şi legendă. Dumnezeu să vă ţină aşa. Poezia ta, dragă Sergiule, e foarte iubită şi apreciată. Tu spui o perlă a inimii, care şi-a găsit centrul...*

Mankato, 21 August 1972

"Biografii spirituale. 29 de viziuni despre viaţă şi artă" de Gabriela Bidu, lansat la Târgul de Carte dela Paris

Pe 20 Martie la Târgul de Carte dela Paris, editura *"Dorul"* din Danemarca a organizat lansarea volumului Gabrielei Bidu *"Biografii spirituale. 29 de viziuni despre viaţă şi artă"*, apărut la această editură românească din Danemarca, care de ani buni ne răsfaţă cu apariţii editoriale de excepţie. Volumul poartă *"Cuvântul înainte"* scris de reputatul critic de artă Pavel Chihaia din München şi prefaţa semnată de subsemnata, care este legată de o strânsă şi veche prietenie de autoarea cărţii. De altfel, Domnul Pavel Chihaia a şi prezentat volumul la prestigiosul târg parizian de carte, alături de cel dela Frankfurt, unul din cele mai importante din Europa.

În prima parte a prezentării acestei cărţi aş dori să fac câteva aprecieri generale asupra autoarei şi asupra categoriei de carte pe care o promovează şi propune.

Cartea de *"Biografii spirituale. 29 de viziuni despre viaţă şi artă"* scrisă de Gabriela Bidu este produsul a multor ani de muncă şi dedicaţie în domeniul artelor plastice. Cititorul neavizat poate rămâne uimit la vederea unui asmenea text de multiplu interes, mai ales dacă este conştient că numai un fragment din material a fost întrebuinţat în acest text. De fapt, nu s'a întrebuinţat decât a zecea parte din textele scrise de autoare sub acest titlu. Mirarea survine considerând lucrul posibil ca rezultat a două vieţi de om profesionist activ şi se pune întrebarea de cum a fost posibil să se adune atâta informaţie diversă într'o singură viaţă. Logica se opreşte aici, mai ales când cineva o întâlneşte pe autoare personal şi constată eterna ei tinereţe.

Trebue de asemenea menţionată iniţiativa autoarei de a aborda artişti atât români cât şi artişti de extracţie română trăind în diverse părţi ale lumii. Această abordare demonstrează o deschidere intelectuală şi o curiozitate activă asupra unui multiplu număr de creatori, parte activă a globalităţii diverselor culturi contemporane.

În altă ordine de idei, Gabriela Bidu crează aici un nou gen de analiză. Ea combină comentarii şi observaţii făcute în contextele vizitelor de atelier cu prezentări şi fragmente de discuţii avute pe marginea expoziţiilor artiştilor plastici făcute pentru televiziune, TV1. Scriitoarea a contribuit activ la menţinerea acestei activităţi culturale la emisiunea de Jurnal de Actualităţi / News prezentând subiecte legate de expoziţiile ce aveau loc la Bucureşti.

În această lucrare de interes multiplu o întâlnim pe scriitoare în mai multe posturi: critic de artă plastică, reporter de televiziune, şi esteticiană consemnând idei filosofice legate de viaţa şi descoperirile artiştilor. La dimensiunea ei de intelectuală educată la disciplina strictă a filosofiei cu rigorile ei stilistice, se adaugă sensibilitatea criticului de artă şi prospeţimea vivace a reporterului. Pe aceste calităţi se grefează calitatea ei cea mai evidentă: anume capacitatea de a se entuziasma şi a transmite în mod generos descoperirile sale artistice publicului. Nu este de mirare că publicul bucureştean aşteaptă cu nerăbdare partea de Jurnal de Actualităţi legată de expoziţiile recente pe care G. Bidu le consemnă.

Atitudinea profesională, de adâncă consideraţie avută de-a-lungul anilor, faţă de artişti, faţă de tehnicienii cu care lucrează, şi faţă de publicul larg pe care îl educă în probleme de artă plastică aratâ o profundă recunoaştere a valorilor nu numai estetice dar şi etice ale unei societăţi global integrate în cultura contemporană.

Ne putem întreba de ce autoarea îşi publică prima sa carte acum şi nu cu mult timp înainte, având la dispoziţie un bogat material nepublicat până acum? Un singur răspuns pare evident: autoarea este un exemplu de modestie, profesionalism, şi introspecţie, într'o vreme în care aceste calităţi sunt, hellas, atât de rare.

În a doua parte a prezentării acestei cărţi aş dori să fac câteva aprecieri generale asupra categoriei de carte pe care o promovează şi propune autoarea.

Gabriela Bidu arată un profund interes în abordarea artistică a unor formule diverse de creaţie atât din punct de vedere al temelor tratate cât şi din punct de vedere stilistic şi formal. Ea apreciază în profunzime formulele propuse de artişti atât de diferiţi cum sunt: Margareta Steriade, Vladimir Zamfirescu, Sabin Bălaşa, Constantin Piliuţă, care lucrează în tehnici tradiţionale, cât şi artişti care propun noi tehnologii mai potrivite pentru subiectele lor, cum ar fi Miriam Ben Haim, sau C. Bogdan.

În cazul Margaretei Sterian este subliniată notaţia ei intimă cu fantezie bogată, sensibilitate melancolică reflectivă, efecte de culoare sugerând proaspete sonorităţi muzicale. Pitorescul fantastic al cofabulaţiei este entuziast şi te conduce într'o lume unde trecutul se confundă cu viitorul sub aceleaşi măşti fluide.

Constantin Piliuţă este prezentat în toată complexitatea sa. Artistul demonstrează o economie remarcabilă de elemente compoziţionale, iar subiectele sale se pot defini perfect într'un mod concis. Fie că se axează pe descrierea plantelor, în naturi moarte, în peisaje, sau se axează pe portrete ale unor oameni celebri, Piliuţă ştie secretul şi puterea economiei mijloacelor. Din această simplificare a formelor de exprimare se naşte o nouă formulă a interacţiei între spaţiul pozitiv şi negativ. Autoarea descoperă şi apreciează mixtura de delicateţe, de straniu, evoluţia unor figuri într'o lume halucinantă, şi uneori grotescă. Portretele lui Piliuţă sunt create metaforic, ca parte a unei compoziţii simbolice care recrează personalitatea şi valoarea etică a caracterului.

Lumile total disjuncte ale pictorilor Sabin Bălaşa şi Vladimir Zamfirescu sunt evocate de Gabriela Bidu într'un mod relevant. Fiecare îşi găseşte spaţiul mental şi fizic cel mai potrivit pentru aspiraţiile sale. Dacă lumea lui Sabin Bălaşa se desfăşoară într'un univers de mare spaţiu la scară monumentală, compoziţiile lui Vladimir Zamfirescu se concentrează într'o lume la univers mic. Aceasta nu înseamnă că nu au multe lucruri în comun. Amândoi confruntă spectatorul cu figuri misterioase şi alegorice, trăind în lumi care depăşesc realul. Relevanţa culorilor şi luminii este consistentă cu stilul şi universurile fiecăruia dintre cei doi artişti. Se poate vedea la Bălaşa cu personajele sale adolescente de o frumuseţe ambiguă, pe cai înaripaţi, o nostalgie a infinitului în timp şi spaţiu. De asemenea se poate ghici un spaţiu de vis oniric compus din fragmente disjuncte de realitate. Bălaşa propune un suprarealism născut din realităţi prezentate în straturi succesive. În cazul pictorului Vladimir Zamfirescu suprarealismul se crează din fantome transparente evoluând într'o lume de clar obscur. În compoziţiile create de Zamfirescu metafizica personajelor se detaşează cu putere miraculoasă dintr'o negură primordială a timpurilor.

În privinţa artistelor născute în România, actualmente făcând parte din lumi şi culturi diferite, Gabriela Bidu a ştiut să vadă o evoluţie, legată de noile probleme de înţelegere a noilor lumi în care actualmente aceste creatoare trăiesc. Este vorba de Miriam Ben Haim, trăind în Israel, şi respectiv C. Bogdan trăind în America. Se poate vedea că noile tehnici întrebuinţate de ele sunt rezultatul unei noi percepţii a realităţilor trăite de ele. Miriam întrebuinţează o tehnică mixtă bazată pe fotografie, şi modificată de straturi succesive de aplicare a culorii. C. Bogdan întrebuinţează mixed media bazată pe fotografie, şi imagine computerizată. Artista de asemenea adaugă multe straturi de aplicare manuală a culorii. Lumea ei este o combinaţie de tradiţionalism european cu lumea tehnologică americană în care acum trăieşte şi lucrează. Ea povesteşte fragmente din voiajurile ei în timp şi spaţiu şi creează o lume onirică în care fragmente de realitate se combină cu premoniţiile viitorului. Un element apărut ca un leitmotiv este dedicat sufletelor unor copii încă nenăscuţi în această lume, care îşi aşteaptă apariţia pe pământ.

Am amintit acum numai câteva exemple care dovedesc capacitatea de înţelegere a autoarei Gabriela Bidu în privinţa lumilor diverse a unor artişti atât de diferiţi. Îi urăm autoarei să continue publicarea multor ei interviuri şi să ne împărtăşească impresiile sale atât de revelatoare.

Prof. Dr. Cătălina BOGDAN

NOTA REDACŢIEI: Volumul poate fi comandat la editura *"DORUL"* din Danemarca, P.B. 59, Noressundby 9400, tel şi fax: 0045. 98. 19. 0058 şi e-mail dorul@post.tele.dk

SCRIITORUL ANTICOMUNIST NICOLAE BALOTA A FOST JIGNIT

Ştirile dela ora de vârf a unei televiziuni de succes i-au prezentat, zilele acestea, pe scriitorii Dinu Săraru şi Nicolae Balota ca participanţi la Târgul Internaţional de Carte dela Paris. S'a precizat, în plus, că Dinu Săraru a plecat la Târg împreună cu actorul Radu Beligan. În mod surprinzător, însă, în timp ce *flash*-ul ştirilor a scos în prim-plan imaginea lui Dinu Săraru (însoţită de coperta luxoasei sale cărţi recente, dusă la Paris), ba chiar i-a dat şi cuvântul său şi prezinte noul roman (*"Visul vieţii mele"*), lui Nicolae Balota i s'a pronunţat doar numele, punându-l - astfel - într'o evidentă inferioritate mediatică. Orice om de bună credinţă a înţeles avantajul publicitar pe care îl are, în prezent, un fost nomenclaturist al CC al PCR faţă de un fost puşcăriaş politic, care a făcut 12 ani de închisoare, plus domiciliu forţat în Bărăgan!

E o jignire profundă, însă, a unui cărturar de talia lui Nicolae Balota simpla alăturare a numelui său, la o emisiune de ştiri teve de mare audienţă, lângă numele unui colaboraţionist notoriu. Spre deosebire de acesta şi de mulţi alţii, Nicolae Balota a rămas unul dintre puţinii scriitori români în viaţă care au supravieţuit eroic stalinismului proletcultist şi dictaturii ceauşiste fără să facă absolut nici un compromis cu regimul comunist, ceea ce pune într'un derizoriu fără scăpare destinele tuturor celor care au cedat, în tot acest timp, din laşitate sau din oportunism. Iată adevăratul motiv pentru care Nicolae Balota, deşi i-a iertat creştineşte pe toţi cei care i-au făcut mult rău în viaţă, trebue mânjit acum, cu orice mijloace, inclusiv cele folosite de ştirile teve. Agresorii iertaţi nu-şi vor ierta niciodată victimele pentrucă adevărul lor eroic, rezistent în timp, scoate în afara oricărui sens, în istorie şi în absolut, laşitatea tuturor destinelor compromise.

Pe lângă faptul că Nicolae Balota n'a participat la Târg, alăturarea numelui său de cel al autorului cărţii *"Dragostea şi Revoluţia"* (comunistă, evident!) nu e întâmplătoare. Nicolae Balota lucrează acum la o sagă de mari dimensiuni despre închisorile comuniste (a doua parte a tetralogiei româneşti începute cu *"Caietul albastru"*).

Ion ZUBAŞCU

O REPLICĂ NECESARĂ

LUI BOGDAN STĂNOIU (revista 22, nr. 4/2001) ŞI LUI PAVEL CÂMPEANU (revista 22, nr. 5/2001)

Lui Bogdan Stănoiu

1. A afirma că se face prea multă religie în şcoli, a cere ca religia să se înveţe facultativ sau deloc, înseamnă a fi ateu şi anticreştin.

2. A cere să se înveţe în şcoli mai multă politologie şi *"educaţie civică"* şi mai puţină religie, înseamnă a fi liber-cugetător, ca şi bolşevicul Iliescu tot ateu şi anticreştin.

3. Afirm adevărul că, dacă tinerii ar fi învăţat mai multă religie, în consecinţă ar fi avut educaţie religioasă creştină, ei nu ar fi votat masiv pseudo-românescul şi pseudo-creştinescul PRM, ci ar fi votat masiv singurul partid autentic românesc şi autentic creştinesc din România de azi: PNŢCD (mă refer la partid, la doctrina şi morala lui, ci nu la jalnicii lui membri, de sus şi de jos, care-l compun spre a-l compromite, fapt din păcate reuşit).

4. A-l considera pe Iliescu *"democarat"* şi pe C.V.Tudor *"dictator"*, a afirma că la 10 Decembrie 2000 era de ales între *"democraţie"* (=Iliescu) şi *"dictatură"* (=C.V. Tudor), înseamnă a minţi grosolan.

5. Afirm adevărul că la 10 Decembrie 2000 era de ***ne-ales*** între un comunist (Iliescu) şi un ultracomunist-trotzkist (C.V. Tudor). Iresponsabil este tovarăşul Stănoiu, şi toţi aidoma lui, care l-au votat pe unul sau pe altul.

6. Eu, ca şi cetăţeanul responsabil oral şi politic al României, i-am anulat pe nulităţile Ilici Iliescu şi Vadim Tudor (=i-am ştampilat pe amândoi) şi am scris cu majuscule" VOTEZ REGELE!

Lui Pavel Câmpeanu

1. Că este comunist, a dovedit-o în timpul campaniei prezidenţiale din 1996, când, în revista *"22"* a pus semnul egalităţii între marele nomenklaturist comunist (din născare până la moarte) Iliescu şi profesorul universitar Emil Constantinescu, calomniat că ar fi fost activist de partid deodată ce dânsul fusese secretar de partid al Facultăţii de Geologie al Universităţii Bucureşti.

2. În *"stil"* tipic de politruk bolşevic, tovarăşul Câmpeanu compară Mişcarea Legionară cu Partidul România Mare, pe Corneliu Zelea Codreanu cu Corneliu Vadim Tudor. Minte ordinar, punând semnul egalităţii între extrema dreaptă şi extrema stângă, confundându-le, pentru a lovi numai în extrema dreaptă.

3. Afirm adevărul că între Mişcarea Legionară şi Partidul România Mare, între Corneliu Zelea Codreanu şi Corneliu Vadim Tudor, deosebirea este ca între Dumnezeu şi Satana, ca între Cer şi Pământ. Mişcarea Legionară a fost autentic românească, autentic naţionalistă şi autentic creştină, de aceea a atras, ca membri şi simpatizanţi, cele mai mari personalităţi intelectuale şi cele mai pure caractere româneşti ale epocii interbelice. Corneliu Zelea Codreanu a fost singura personalitate politică charismatică (purtătoare de har divin) din România secolului douăzeci. Dimpotrivă, Partidul România Mare este cloaca Securităţii comuniste, este un pseudo-partid, pseudo-românesc, pseudo-naţionalist şi pseudo-creştinesc. Aici, *pseudo* este identic în esenţă cu *anti*. Corneliu Vadim Tudor este un foarte talentat (şi de aceea foarte periculos!) agitator-propagandist de extremă stângă.

4. Fiţi liniştit, tovarăşe Câmpeanu. Acum, că tovarăşul Iliescu a scăpat de *"sula'n coaste"* a PNŢCD (care nu a intrat în Parlament, pardon: Marea Adunare Naţională), voi bolşevicii sunteţi atotputernici, aşa că sunteţi *"plini până la răgâială"*, vorba genialului artist-pamfletar Tudor Arghezi.

Andrei Iustin HOSSU

NU UITAŢI !
PLĂTIŢI ABONAMENTUL
LA CUVÂNTUL ROMÂNESC

UN ISTORIC ROMÂN ANCORAT ÎN LUMEA CONTEMPORANĂ

(1927-2000)

-XIII-

Urmare din nr. trecut

În *"Blitz Kriegul"* pornit de către Hitler în 1941, amicul numărul unu al lui Stalin a fost aroganţa germană, apoi iernile ruseşti şi ajutorul anglo-american, mai ales prin filiera iraniană (**N. Ciachir**, *Istoria Slavilor*, Bucureşti, 1998, p.425). Rusia Sovietică, în speţă Stalin, prin ţarul Boris al Bulgariei, a încercat să încheie pace separată cu Reichul german. Tatonările le făcea ministrul Bulgariei acreditat la Moscova, Stamenov (**Petăr Constantinov**, *Istoria na Bălgaria*,, Sofia, 1993, p. 247).

Pe baza directivei nr.227 a lui Stalin, oricine se retrăgea din faţa inamicului trebuia imediat împuşcat. Astfel, numai în zona Stalingrad, după surse sovietice, au fost executaţi 13.500 de militari ai Armatei Roşii. La Stalingrad, au murit în lupte 1.100.000 de ostaşi sovietici şi circa un milion de Germani şi aliaţi ai lor, în speţă şi Români. După Stalingrad, arată istoricul bulgar Petăr Constantinov, adică după 2 Februarie 1943, când a capitulat feldmareşalul von Paulus, Hitler cerea Bulgariei să intre în război de partea sa şi mai ales după înfrângerile dela Kursk, din vara anului 1943. La 14 August 1943, a avut loc ultima întâlnire între Hitler şi ţarul Boris. Din păcate, arată autorul, Boris al III-lea, era mort la 28 August 1943. Constantinov constată cu amărăciune, dacă la Nürenberg, în 1946, au fost pronunţate numai 12 condamnări la moarte, în Bulgaria, după Septembrie 1944, în circa două luni, au fost pronunţate 2.730 de condamnări la moarte, împuşcaţi regenţi, consilieri regali, unii chiar simpli funcţionari, 47 de generali şi colonei, cabinete întregi de miniştri.

Revenind la paşnicul şi îmbelşugatul oraşel Ismail, în Februarie 1943, intră la prima oră profesorul de religie, care ordonă toată clasa în genunchi şi face o slujbă în memoria eroilor români care şi-au pierdut viaţa în luptele şi în încercuirea dela Stalingrad. La 27 Martie 1943, aveau loc la Ismail festivităţi, cu ocazia împlinirii unui sfert de veac dela Unirea Basarabiei cu România. Festivităţile importante au avut loc la Chişinău, în prezenţa mareşalului Antonescu, a membrilor guvernului, slujba religioasă fiind oficiată de I.P.S.S. Irineu al Moldovei şi P.S.S. Efrim Tighineanu. Cu această ocazie Antonescu a spus, referindu-se la anul de ocupaţie (1940-1941): *"pământul Basarabiei şi Bucovinei noastre era supus celei mai sălbatice desnaţionalizări. Ordinea religioasă şi socială erau distruse. Bisericile şi aşezările civilizaţiei noastre erau desfiinţate şi mormintele erau zilnic deschise acelora care nu erau luaţi cu forţa şi târâţi la mii de kilometri pe întinsul asiatic al Rusiei. Patru milioane de locuitori ai României, patru milioane de Români curaţi se găseau astfel ameninţaţi de pieire; iar instituţiile civilizaţiei noastre şi ale Europei erau îngropate. Când la 22 Iunie 1941, armatele Marelui Reich German au pornit acţiunea lor împotriva ameninţării Slavilor din Răsărit, Armata română, Neamul întreg nu puteau să privească cu braţele încrucişate, atunci când patru milioane de fraţi aşteptau ceasul izbăvirii. Astfel se explică intrarea noastră în încleştarea de astăzi ... noi nu suntem aici în slujba nici unei misiuni străine, ne împlinim propriul nostru destin, slujind în acelaşi timp rosturile Europei prin pavăza de jertfă pe care a ştiut-o totdeauna dărui"*.

Peste un an, mareşalul se va afla la Ismail, în catedrală, întâlnindu-se cu notabilii judeţului. Tot atunci a fost ales şi noul episcop al Cetăţii Albe şi Ismailului, cu sediul în Ismail, Antim Nica, basarabean, cel mai tânăr episcop al României; Antonescu l-a întrebat - lucru consemnat şi în presa timpului -, ce va face, dacă bolşevicii vor ocupa Basarabia. Tânărul prelat a răspuns, fără şovoire, că va rămâne în mijlocul turmei de credincioşi să-i păstorească. Cine va fugi printre primii în Regat, Antim Nica, care va ocupa funcţii pe cale bisericească pe lângă Patriarhie şi va muri, după câţiva ani, la venerabila vârstă de aproape 90 de ani, ca episcop al Dunării de Jos, cu sediul la Galaţi. De altfel, corect, cu verticalitate, erudit, mi-a spus odată că a fost elevul bunicului meu la seminarul dela Chişinău.

Spre sfârşitul anului 1943 au apărut la Ismail, în trecere, câteva unităţi germane, uar cădea uniforma de pe ei, botăcănos, iar câţiva subofiţeri umblau cumva crăcănaţi, parcă erau călăreţi de obârşie. I-am urmărit şi am stat de vorbă cu ei, majoritatea provenind din prizonierii Armatei Roşii. Cu precădere erau Tătari, Calmuci, Başchiri, câţiva Ruşi şi Ucraineni. Se făcea şi propagandă, erau împărţite pliante, fără ştirea autorităţilor române, propagandă care va creşte în intensitate în anul următor, 1944. În pliante se arăta ca armată ţaristă, formată mai ales din ofiţeri nobili, o armată conservatoare intrată în istorie ca Armata Albă. După preluarea puterii de către bolşevici, Lenin, Stalin şi Troţchi, au creiat Armata Roşie, ai căror comandanţi erau criminali de drept comun şi hoţi la drumul mare, iar acum, cu ajutorul Reichului german s'a creiat R.O.A. = Ruskaia Osvoboditelnaia Armia, adică Armata Rusă de eliberare, care nu este nici Albă şi nici Roşie şi care susţine adevăratele interese ale poporului rus. Dacă Nemţii făceau această armată în 1941, când numai în operaţiunea Kiev, s'au predat un milion de oameni, zarurile ar fi fost rezolvate în Răsăritul Europei, dar în 1943-1944, situaţia era cu totul alta, popoarele sovietice îşi dădeau seama că duritatea prusacă nu se deosebea prea mult de cea bolşevică. Această armată era cunoscută sub denumirea de armata lui Vlasov (Vlasovţi), după numele generalului sovietic Vlasov, care luat prizonier de către Germani, a hotărît să colaboreze cu aceştia, în genul mareşalului Pétain. Scriitorul sovietic, Ilya Ehrenburg, făcând o serie de reportaje pe front, îl descrie pe Vlasov, un tip foarte înalt şi spătos, neînfricat în luptă, unul din cei mai tineri generali sovietici, apreciat şi de către Stalin, care salvează un ostaş scoţându-l din foc şi apoi îl înfăşoară cu propria cămaşă. În armata lui Vlasov, s'au înscris în special neruşi şi mulţi cazaci, care nu suportau disciplina comunistă. La sfârşitul războiului, aceştia s'au predat Britanicilor, care la rândul lor, i-au predat aliaţilor săi ruşi, care pe loc au pus mitralierele şi i-au lichidat. Kremlinul i-a făcut un scurt proces lui Vlasov şi l-au executat. De fapt, Sovieticii au primit ordin să nu ia prizonieri din armata lui Vlasov şi să-i lichideze pe loc.

La sfârşitul lunii August 1944, când Ruşii au intrat pe teritoriul României, mă aflam în comuna Valea Cânepii, judeţul Brăila. Un sublocotenent sovietic foarte tânăr, dezgheţat şi foarte simpatic, de-abia ieşit din şcoala militară, fusese câteva zile comandant cu sediul la Valea Cânepei. Notabilii au dat o masă în cinstea lui, cu faţă de masă imaculată, cu pahare de cristal, statuse eruditul preot Vârgolici, care se mutase de mai mulţi ani la Brăila, iar de frica bombardamentelor, s'a refugiat în comuna natală Valea Cânepei. Fiul cel mai mic al lui Vârgolici, pe nume Theodor, actualul critic literar, bine cunoscut în ţară şi peste hotare şi care se ţinea după mine ca un căţeluş, avea atunci 13 ani, iar eu aveam 17 ani. La masă eu am fost translatorul şi sublocotenentul mi-a spus că are remuşcări, dar ordinul este ordin, căci au executat 98 prizonieri din armata lui Vlasov, la marginea comunei. Totodată, este mirat că lumea are case frumoase, au vite în bătătură şi nu cum i s'a spus că stau în bordeie şi sunt păziţi de jandarmi, ca să nu se răscoale împotriva moşierilor.

În legătură cu această armată a lui Vlasov, au reuşit să racoleze un singur elev al licelului *"Sf. Dumitru"* din Ismail, Rus de origine, Andrianov, mai mare cu o clasă decât mine. Când s'a aflat acest lucru, suntem în 1944, directorul liceului, Băran, ne-a strâns în careu, a înfierat fapta elevului şi a spus că dacă voia să lupte împotriva bolşevicilor, se putea înscrie ca voluntar în Armata Română. În vara lui 1944, într'un sat vecin cu mine în Basarabia, Băneasa, au stat circa 4 luni, peste o mie de militari, majoritatea Tătari, Calmuci şi Başchiri, toţi musulmani. Aveau şi câţiva ofiţeri, dar erau supraveghiaţi de doi subofiţeri germani. M'am împrietenit cu un Rus, Igor, băiat frumos, înalt şi foarte deştept, care îmi spunea că tatăl său a fost inginer şi a fost împuşcat de bolşevici, socotit sabotor pentrucă nu depăşea producţia. Lui Igor i-am făcut rost de un costum de hane civile, în caz de pericol să se salveze - voia să ajungă în Canada -, iar eu am primit în schimb, un pistol. Ce-am remarcat în schimb. Printre ei, era un individ, de vârsta lor, care era simplu soldat, dar fusese locotenent în Armata Sovietică şi ofiţer politic. Nemţii nu ştiau acest lucru, iar individul a fost numit *"On camandir"* (el este comandantul) şi îl consultau cum să se comporte. Igor spunându-i că îi sunt prieten, mi-a arătat un glonţ, care i-a fost extras, căci lovit în gât, a leşinat şi aşa a putut fi luat prizonier. Când va fi cazul, vor acţiona şi vor pune capăt terorii exercitate de unele persoane dela Kremlin. N'am mai prelungit discuţia şi am şters putina, căci nu aveam nici un chef să fiu împuşcat de Nemţi. Acel Andrianov, care a plecat, a supravieţuit războiului, a ajuns în Canada, era medic chirurg, a fost de vreo două ori la Bucureşti

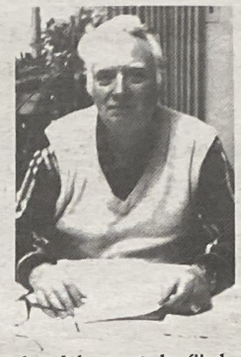

destul de recent, dar fiind foarte gras, aum doi ani a făcut un infarct şi a murit.

Deşi la Ismail era încă belşug şi linişte, lumea începea să se alarmeze căci frontul se apropia de Nistru. Soarta provinciilor româneşti dezrobite în vara anului 1941, începe să devină incertă. Eforturile abile ale Moscovei încep să dea roade, iar încă în Decembrie 1942 apărea la Londra lucrarea sub titlul *"Russia and her neighbours"* (Rusia şi vecinii săi) unde se demonstra că Basarabia trebue să aparţină URSS. În Martie 1943 Anthony Eden declara că *"politica noastră faţă de România este subordonată relaţiilor cu URSS"*. Cercurile politice americane vor adopta o poziţie similară. În perioada 1942-1944, sub auspiciile armatei germane, a fost construită o şosea modernă care lega Galaţiul de Cetatea Albă şi care trecea prin Reni-Bolgrad-Vaisal (Comuna mea natală) şi ajungea până la Nistru. Am lucrat şi eu o săptămână, să-i demonstrez tatălui meu că am voinţă şi am câştigat 120 de lei (6 zile lucrătoare). Au fost aduşi la noi în sat şi vreo 209 de persoane, pe criterii politice, printre ei, Evrei şi Ruşi, care erau obligate să facă zile de muncă. Majoritatea din aceştia aveau bani, îi plăteau pe ţărani să lucreze în locul lor, iar ei stăteau la umbră, jucau cărţi şi mâncau căpşuni cu smântână. Se putea şi aşa, erau cazuri singulare, cei care au avut noroc şi bani. Când s'a terminat lucrarea, căpitanul inginer, care era Neamţ din Alsacia şi răspundea de sectorul Vaisal-Catlabuga, m'a invitat la un coniac. Mă descurcam bine în germană şi mi-a spus: *"dacă un singur soldat al Wermachtului va fi salvat, folosind această şosea, atuncea Reichul german n'a făcut eforturi în zadar"*.

La 2 Martie 1944, conducerea liceului *"Sf. Dumitru"* din Ismail a fost anunţată că la 15 Martie 1944, anul şcolar 1943/44 trebue închis, bunurile şi arhiva urmând să fie transferate în judeţul Târnava Mare, pe lângă secretariatul liceului *"Timotei Cipariu"* din oraşul Dumbrăveni. Pe 16 Martie 1944, în locul liceului nostru urma să fie funcţional un spital militar german. De altfel, toate şcolile din oraşul Ismail urmau să-şi încheie cursurile. A început febra tezelor, eu pierdusem două săptămâni în Februarie 1944, când fusesem operat de apendicită. Chirurgului şef al spitalului Ismail, o namilă de om, venit din Iaşi, a cărui soţie fusese numită la noi profesoară de franceză, din 5 operaţii, 3-4 bonavi ii mureau; eu am avut noroc cu apendicita, am scăpat cu viaţă, cu o tăietură foarte mare şi plină cu puroi, când mi-au fost scoase copcile. În ziua când m'am internat, s'a apropiat unul să-mi spună în loc de bine ai venit, că în noaptea aceea, în patul pe care urma să-l ocup, a murit cineva. Un sergent, din zona Bacăului, care nu fusese acasă de peste un an, fiind însurat şi cu copil, simula că are ulcer, căci după operaţie urma să aibă o permisie de 15 zile. Era vesel, ne spunea cum a participat ca infanterist la o serie de lupte la baionetă neatins şi a plecat spre sala de operaţie cântând. Nu ştia bietul de el, că după câteva ore era înmormântat în curtea spitalului judeţean din Ismail.

Când oamenii mureau pe front, fiecare îşi aducea contribuţia la această încleştare, ca noi elevii cu matricola în buzunar să hoinărim când cei din Vechiul Regat mai aveam un trimestru de şcoală. De aceea, încolonaţi, am mers la Cercul Teritorial (Comisariatul militar), toţi cei născuţi inclusiv în anul 1928 şi am fost recrutaţi. Majoritatea am plecat pe la diferite şcoli de rezervă de subofiţeri, căci nu aveam liceul terminat. Am fost băgaţi într'o sală în pielea goală şi un maior activ, foarte milităros şi cu chipiul tras mult pe ochi ne-a luat în primire. Eu eram bandajat cu un prosop căci rana dela apendicită mi-a făcut puroi vreo două luni. *"Bă"*, mi-a strigat, eşti gravid? Eu: *"să trăiţi domnul maior, voi avea gemeni. Dacă vreţi să-mi fiţi naş"*. A urmat un potop de înjurături şi mi-a spus, *"bă şmechere cu ghivent, te dau la arma geniului. Când vei dezamorsa minele şi devii îngeraş, să te gândeşti şi la mine"*.

După două zile, urma să fim îmbarcaţi în direcţia Bacău. Cu câteva ore înainte, vine un căpitan medic şi îi spune: *"Domunle maior, nu pot pleca băieţii, până nu le iau tesiunea arterială"*. Maiorul răspunde: *"Cum să aibă nenorociţii ăştia, la vârsta lor tensiune?"*, dar auzind că este ordinul domnului mareşal, el s'a înduplecat. Eu şi cu un băiat, din vreo 100 de inşi, aveam tensiunea 16 cu 10, deci automat treceam la necombatanţi. Maiorul a făcut spume la gură,că *"ăla gravidu', colfosu', are prilej să rămână la cioloveci"*. Categoric că am ieşit ca din puşcă din cazarmă şi n'am mai întors capul. Cineva îmi dădea sfaturi, acum câţiva ani, că dacă stăteam în cazarmă două zile, trebue să cer drepturi de veteran de război. Unul, cunoscut istoric, pentrucă a săpat un şanţ undeva în Bucovina, în primăvara lui 1944, mi se lăuda că este veteran. Oare, aceia care au luptat în tranşee, ani de zile şi au fost chiar şi răniţi, ce au fost?

Va urma

ABONAŢI-VĂ LA ZIARUL
CUVÂNTUL ROMÂNESC

Abonamentele şi reînnoirea lor se pot face după cum urmează:
Din Canada şi U.S.A. se pot trimite *"Cecuri Personale"*.
Din Europa numai *"Mandat Poştal"*. Nu trimiteţi *"Euro Cec"*
Alte continente - *"Cec Internaţional"*

Adresa ziarului este:
CUVÂNTUL ROMÂNESC
P.O.Box 78010, Westcliffe Postal Outlet, Hamilton Ont. Canada L9C 7N5

Costul abonamentului este 40.00 de dolari pentru un an

FARA ARMÂNEASCĂ

RAVAVAGIILE TERIBILULUI ŞOVINISM-IREDENT-GREC:

S. BLEŢA CONDAMNAT LA 15 LUNI DE TEMNIŢĂ GREA

—Vasile TEGA—

Nu cu mult timp în urmă, **Fred Reed**, corespondentul din Atena al ziarului *La Presse* din Montreal, scria - printre altele - într'o corespondenţă, intitulată de altfel foarte semnificativ, ***"Grecia... închisoarea pe vârful limbii!,*** următoarele: *"În Grecia, a vorbi limba ta maternă, dacă aceasta aparţine unei minorităţi naţionale, poate să te ducă direct la închisoare"* şi reportajul era însoţit de numeroase exemple de violare flagrantă a celor mai elementare drepturi ale omului.

Iată că acum lista acestor victime se îmbogăţeşte cu încă un nume: este vorba de arhitectul **Sotiri Bleţa**, preşedintele Asociaţiei culturale aromâne din Atena, care, aşa cum ne informează presa din capitala Greciei, a fost condamnat la 15 luni de temniţă grea şi la o amendă de 500.000 de drahme, pentru vina *"de a fi arătat unui concetăţean în public o hartă a minorităţilor etnice din Europa"*. Această hartă este editată de Biroul Uniunii Europene pentru limbile mai puţin răspândite, al cărei observator pentru Grecia este Sotiri Bleţa. El a fost condamnat pentru vina *"de a fi difuzat ştiri false"*, delict pedepsit conform articolului 191 din codul penal grec.

Este vorba deci de un fapt de o gravitate excepţională care pune în lumină, încă odată dacă mai era nevoie, greutăţile întâmpinate de minorităţile naţionale din Grecia pentru a se exprima liber în această ţară membră a Uniunii Europene.

În momentul când lărgirea acestei Uniuni şi revenirea la o perioadă de pace în Balcani devin din ce în ce mai imperioase, ni se pare foarte important ca opinia publică să fie informată de situaţia anacronică şi de-a dreptul inumană în ce priveşte dreptul elementar la viaţă a fraţilor noştri aromâni din Grecia, singura ţară, de altfel, balcanică membră a Uniunii Europene.

Pentru ca cititorii noştri să fie informaţi cât mai corect şi complet asupra faptelor, reproducem mai jos darea de seamă asupra felului cum s'a desfăşurat procesul, publicată în ziarul atenian ***Eleftherotypia*** din 10 Februarie 2001:

"Nici chiar în epoca isteriei naţionaliste din 1992-93 nu am fost martorii unui asemenea proces. Acuzatul era arhitectul Sotiri Bleţa, acuzat pentru <Răspândire de informaţii false> (articolul 191 din codul penal). Delictul său? La 1 Iulie 1995, cu ocazia întâlnirii panelenice anuale a Vlahilor, la Nausa, el a distribuit - de fapt, a înmânat lui Fotios Kilipiris, preşedintele Uniunii panelenice a Vlahilor, o publicaţie în limba engleză a Biroului european pentru limbile mai puţin răspândite, în care se menţiona că în anumite regiuni ale Greciei se vorbesc, afară de limba greacă, cinci alte limbi (afară de aromână sau valahă, vorbită în regiunile muntoase ale Pindului, Tesaliei şi Epirului, se mai vorbeşte în Grecia, bulgara, slava, macedoneana, albaneza şi turca, toate figurând în broşura cu pricina). Acest eveniment a înfuriat pe Evghenios Haitidis, responsabilul partidului Noua Democraţie pentru regiunea Seres, care era prezent la această întâlnire. Rezultatul a fost arestarea Domnului Bleţa şi acuzaţiile reţinute împotriva sa. După numeroase hărţuieli judiciare, cazul ajunge în cele din urmă în faţa Curţii 10 din Atena, la 2 Februarie 2001.

ΤΕΤΑΡΤΗ 10 ΙΟΥΝΙΟΥ 1998

ΕΛΕΥΘΕΡΟΤΥΠΙΑ

ΘΑ ΚΟΨΟΥΜΕ ΤΑ ΠΟΔΙΑ ΕΚΕΙΝΩΝ ΠΟΥ ΚΑΛΛΙΕΡΓΟΥΝ ΤΟ «ΚΟΥΤΣΟΒΛΑΧΙΚΟ»!

"Vom tăia picioarele acelora care cultivă cuţovlaha !'

Cazul ar fi trebuit să fie considerat ca perfect ridicul, deoarece textul contestat (provenind dela o organizaţie semi-oficială a Uniunii Europene) nu se referea la noţiuni politice explicite, ca de exemplu la minorităţi, ci pur şi simlpu se referea la limbi - al căror uzaj vorbit n'a fost niciodată contestat. Totuşi, pentrucă am avut ocazia ca să ne asigurăm noi înşine, în calitate de martor al apărării cu ocazia acestui proces, în sistemul juridic grec chiar ceea ce se înţelege dela sine poate fi considerat ca <secret de stat> şi trebue pedepsit cu orice chip, şi bineînţeles şi cu închisoarea.

În zadar, apărarea a prezentat curţii o cantitate enormă de documente, statistici ale guvernului grec, documente ale ministrului Afacerilor Externe, manuale universitare şi teze de doctorat, rapoarte ale unor oameni politici şi publicaţii oficiale atestând fără nici un fel de îndoială că aceste limbi sunt vorbite în Grecia. În zadar, slavistul Alexandra Ioanidu, martor al apărării a explicat o evidenţă, şi anume că orice formă de comunicare verbală între persoane poate fi calificată ca limbă. În zadar, în sfârşit, avocatul apărării Lambros Baltiotis a prezentat extrase din mărturiile acuzaţiei care ar confirma faptul că limbile în chestiune sunt vorbite în mod curent în zilele noastre în Grecia, chiar în unele comune din prefectura Seres care au contribuit alegerea ca deputat a aceluia care este la originea tuturor acestor proceduri.

Prin depoziţia sa, Domnul Haitidis, principalul martor al acuzării, n'a fost capabil să lămurească curtea asupra acestei afaceri, afară poate pentru a explica motivele care l-au determinat să întreprindă această acţiune. <Bunicii mei nu vorbeau nici un cuvânt grecesc, vorbeau numai turceşte"> a declarat, ca să declare apoi cu mândrie: <Dar eu n'am învăţat nici un cuvânt din această limbă, eu nu vorbesc decât greceşte>. După cum se vede, învăţarea limbilor nu este o aptitudine umană ci un defect de care ar trebui să ne fie ruşine. În ceea ce priveşte afacerea propriu zisă, parlamentarul partidului <Noua Democraţie> a încurcat totul. Provocând ilaritatea generală a acelora care asistau la proces, el a început prin a declara că <nicăieri în Grecia nu se vorbeşte o altă limbă decât greaca> pentru a continua precizând <că se poate ca aceste limbi să fie vorbite de câţiva indivizi, dar nu în grupuri organizate> şi să termine prin a susţine <că nu-i vorba ca în acest caz de limbi ci de idiomuri>. Nedorind a se umili cu orice chip în faţa curţii, ceilalţi doi martori ai acuzării (Gheorghios Makris, primarul din Prosoţani şi Ianis Zaparas, funcţionar la telecomunicaţiile naţionale) au concentrat propriile lor depoziţii asupra acestui ultim punct: ce se vorbeşte afară de limba greacă este pur şi simplu un idiom. De fapt, ei nu puteau să meargă prea departe în încercările lor de a tăgădui adevărul, fiindcă în culoarele tribunalului, în exteriorul sălii de audienţă, se putea uşor auzi cum cei prezenţi vorbeau între ei aromâneşte.

Şi cu toate acestea, cea mai mare parte a membrilor curţii au decis să-şi fundeze judecata lor pe neexistenţa altor limbi afară de greacă. Întrebarea pusă în mod invariabil de preşedintele curţii Zoe Kostoghiani martorilor era următoarea: <De acord, toate aceste lucruri sunt vorbite ca limbi sau ca idiomuri?>

Au fost de asemenea şi întrebări mai puţin <tehnice> şi puncte de vedere clare din punctul de vedere politic au fost pronunţate. De exemplu, preşedintele insista ca martorii să spună <dacă ţara noastră are probleme cu minorităţile>, în timp ce întrebarea pusă de judecătoarea Maria Ralli-Katrivanu era încă şi mai evidentă <De acord, toate aceste limbi sunt vorbite. Dar trebue să fie vorbite? Mai ales dacă luăm în considerare ceea ce s'a întâmplat în cursul acestor ultimi ani cu criza macedoneană şi care ne-a afectat aşa de mult ca Greci. Este cel puţin ceea ce noi a trebuit să resimţim, cred eu. Aş dori să aud părerea voastră asupra acestui subiect>. În acest context, unele amănunte privind restul procesului, ca de exemplu toleranţa manifestată de preşedinte pentru intervenţiile <spontane> ridiculizând martorii apărării, ar putea fi considerate ca fiind de o importanţă minoră.

Întrebările puse de curte acuzatului au fost, pe de altă parte, foarte revelatoare: <De câte ori v'aţi dus la Bruxelles şi în ce calitate?> <Pentru care motiv v'aţi dus la Nausa?> <Sunteţi un om instruit. Nu v'aţi gândit că ducându-vă să distribuiţi această fiţuică la compatrioţi, o să provocaţi tulburări? Nu este aşa că aţi fost arestat fiindcă aţi provocat tulburări?>

Importanţa acestei zile a fost rezumată de procurorul Nicolaos Sentis: <Am dezbătut o problemă importantă care poate fi rezumată prin versurile poetului: Limba mea este greaca! Problema limbii este fundamentală. Vorbim azi de un factor hotărîtor în formarea conştiinţei naţionale, de un criteriu rasial. Acuzatul ar fi trebuit să dea mai multă atenţie distribuind această fiţuică> A fost vorba în discursul procurorului şi de Biroul pentru limbile mai puţin răspândite, editorul textului incriminat. Se poate că europenii n'au fost bine informaţi. Persoana care a redactat textul ar trebui să fie identificată şi să suporte consecinţele. În sfârşit, preşedintele curţii s'a exprimat în aceiaşi termeni pentru a evoca persoana care a desenat harta care apare în broşură.

*Rezultatul acestui proces era deci previzibil. Cu excepţia judecătoarei Stamata Peţali, **curtea 10 din Atena a hotărît că referinţa la alte limbi vorbite în Grecia afară de limba greacă constituie un delict criminal.** Ar fi putut judecătoarea să trimită pe Dl Bleţa la studii, pentru ca să-şi revizuiască cunoştinţele de greacă; în schimb a fost condamnat la 15 luni de temniţă grea şi la o amendă de 500.000 de drahme fiindcă s'a referit la <idiomul> său matern. Ei au procedat la fel ca şi Turcii care estimează că limba <kurdă> nu există".*

Citim cele de mai sus şi nu ne vine să credem. Realitatea depăşeşte de departe ficţiunea. Ne întrebăm cu stupoare cum este oare posibil ca la acest început de mileniu III, să poată avea loc asemenea *"crime juridice"* într'o ţară membră a ONU-ului, a Uniunii Europene şi care - printre altele - este semnatară a Cartei drepturilor şi libertăţilor omului?

Continuare în pag. 18

ZAHU PANĂ

Zahu Pana s'născu tu 20 Augustu, 1921, în Beala di Sus, Macedonia. Când s-feţi, mini, soră-sa Victoria, hărioasă, neşu pi la tuţ cusurinili ş-lă dzăsu: *"Si-ñi daţi berea că feţi mama ficioru!"*; *"S-vă băneadză şi-s crească cu parinţii!"* iñi dzăţea eli şini dădea pradz. Tati, Vasili sau Silea Pană, cum îi dzăţeau eli, irea dusu voluntar cu alţi soţi ditu hoară pi frontu la Mărăşeşti, ca-si-s bată ti vruta lor Rămânia. Când-u-s feţi ficiorul, tată-su vini acasă, şădzu ţinţi meşi ş-fudzi nipoi Bucureşti, iu lucra s-amintă pradz ti fumeališ. Elu vini nipoi după căţiva añi şi-li dzăsi-ali mami: *"Nicuchiră, până tora fumu diparti noi doilă şi celemenii; di tora voiu s-bănăm deadunu cu tută fumelia anoastră"*. La 1926 ni luă ş-nă dusimu tu Cadrilater, Dobrogea, judeţulu Durostor. Nă deadi Statu Rămân dzaţi hectari locu ş-feaţi tati unâ casă muşată cum nu-avea altă tu hoară. Zahu crişţea muşatu şi învăţa multu ghini. Când a-jumsi ti liceu, nesi tu Silistra, la Liceul Comercial, iunviţa ghini şi-li arisea s-ghiviseascâ multi cărţi ş-poezii. Acăţă şi-s ghrăpsescă di s-ciuduseau tuţ.

La 1935 muri tati ş-arămasi Zahu singur cu mama, ca mini iream mărtată tu altă hoară şi ñi-aveam fumealia mea tu Frăşari. Irea greu şi Zahu lipsea s-lucredză şi s-inveaţa, ma li făţea tuti lişoru. La 1940 s-deadi Dobrogea la Bulgari ş-noi lipsea s-fudzimu cu fumealia s-ţi puteam slomu tu-nă căruţă. Alăsămu casili cu locu-ş grădinili ş-poñii şi tuţi buneţili ţi-aveam adunată 14 añi di lucru cu sivdaliă. Norocu-a nostru fu că tati, când lucra Bucureşti, avea acumpărată un locu di casă di 600 metri pătraţi. Noi ni mindiumu tuţi s-dzăsumu: *"Hai s-nidzemu Bucureşti s-adărămu altă casă"*. Ş-fudzimu Bucureşti. Vini primveara-l 1941 ş-acăţămu s-făţemu casa de-adunu cu Zahu, mama ş-mini cu nicuchiru ş-trei cilămeñii ñiţi căţu aveam astumţea. U bitisimu casa hăriosi ş-ni minduiamu ţi alti lucri s'adărămu tu pigadi. Zahu-nviţa şi s-aduna cu soţili a lui. Şi-s feaţi astumţea un meciu, Germania cu Rămânia. După meciu, căntară *"Imnul Rămăniei"*, *"Imnul Germaniei"* ş-tu soni căntară *"Sfântă Tinereţe Legionară"*. Astumţea si sălghi Poliţia ş-li bătură şi-li loară şi-li inclisără pi tuţ tinerii de-aco. Vini un soţ di-al Zahu s-nă dzăcă: *"L-u-nclisără pi Zahu!"* Mama acăţă-s plângă aspărată rău ş-mini nu ştiliam ţi-s facu. Nă dzăsără că u si-li judică. Mi duşu să zburăscu cu un avocat ş-aco ireau doi şi zburau: *"Cum să-li dzăţemu"*, *"Procesul unui cântec" sau "Cântecul unui proces"*? Ili judicară şi deadiră tu ziar maş căţiva numi. Ili dusiră tu hăpsani la Aiud. Alu Zahu-i dediră optu añi muncă silnică, ma după doi añi l-u pitricură pi frontu cu alţ soţ. Aco fu pliguitu (rănit) la cicioru, u băgară tu spitalu, s-feaţi ghini ş-vini acasă. Dapoia, feţi armata. Când u bitisi, irea Bucureşti *"Societatea Macedo-Română"* iu nidzeau tinerili s-joacă şi-să zburască. Zahu neasi la unâ cusurină să-li spună s-neagă ş-ilia la jocu. Ma aco irea poliţia. Avea loată un tiniru şi-băgară mâna ş-pi Zahu. U loară ş-lu ţânură inchisu alţi 3 añi fără s-lu judică şi dapoia l-u sălghiră. Când vini ditu hăpsani, îşi luă lucru şi feaţi Academia Comercială, u bitisi facultatea şi irea hăriosu. Astumţea, unu soţu al lui şi-nsură ş-lo pi Zahu ca nunu. Zahu l-u cărună cu sivdaliă mari. După puţânu chirolu, la 1958, lu-nchisără soţul ş-vidzură caduru di *nuntă. Ş-lu-ntribară: "Cai easti-aistu?"* L-u-ntribară adresa ş-locu iu lucreadză. S-vinră nipoi di u loară Zahu di la lucru. Plândzeau muierili di la lucru că irea bun cu tută duñealia, ma ţi puteau oamiñii-s facă? Ş-u-l dusiră la Canal ca-s lucreadză ş-pi Zahu. Ma vru Dumidză di scăpă cu ghini că nu-avea faptă văr rău a vărui. Vini acasă la 1964 şi si-nsură c-unâ feată muşată, dişteaptă ş-vrută, Marica Caramihai şi bănau ghini doilă cu multă vreari. Vinră tu-Americă ş-bănară multu ghini, Zahu scria şi lucra, ş- işi feaţiră casă muşată cu sivdaliă. Ma s-lăndidza-nveasta ş-u lo Dumidză şi de-astumţea Zahu nu ş- afla lihatea. Plândzea căti ori zbura di năsă. Tora s-dusi ş-năsu după Marica. Caleambară, vrute frati, Bunul Dumidză s-ţi bagă tu Paradisu, că ireai multu bun.

Victoria BAŢU,
soru-l Zahu Pană

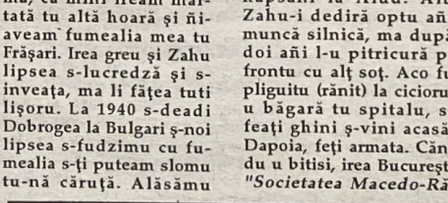
ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ ΤΗΣ ΛΕΥΤΕΡΙΑΣ

ΤΡΙΤΗ 9 ΙΟΥΝΙΟΥ 1998

Όργή Βλάχων

Δεν υπάρχει θέμα (Κουτσο)Βλάχικης μειονότητας

ΝΕΑ ΤΗΣ Π.Ε.Π.Σ.Β.

"Nici vorbă de o minoritate (cuţo)vlahă !"

Dezvăluiri

COMISIA SENATORIALĂ PENTRU CERCETAREA EVENIMENTELOR DIN DECEMBRIE 1989

STENOGRAMA AUDIERII VICEAMIRALULUI (r) DINU ŞTEFAN, FOST ŞEF AL DIRECŢIEI DE INFORMARE A ARMATEI DIN 13. 01. 1994, ORA 9.00

Dl. Preşedinte GABRIELESCU - conduce şedinţa. - D-le General, vă rugăm să ne spuneţi datele Dvs. de identitate.

Dl. DINU: - Mă numesc Dinu Ştefan, viceamiral în rezervă, locuiesc în Bucureşti, pe str. Av. Protopopescu nr.4, ap.5. Sunt născut la 7.II.1929 la Leoteşti, jud. Olt.

Am făcut Şcoala militară în 1948-49, am devenit ofiţer la 30 Decembrie 1949 şi în perioada dintre 1949 până în 1990 am parcurs toate treptele ierahiei militare..., iar la 7 Iunie 1990 mi s'au dat documentele de trecere la pensie la cererea personală, după o internare în spital şi la Covasna.

Dl. GABRIELESCU: - Deci Dvs. întâi aţi fost la direcţia contraspionaj a Armatei?

Dl. DINU: - Nu. Aici e o mare deosebire. Sigur, se fac foarte multe erori. Sunt două lucruri distincte. Direcţia de informaţii este cea care aduce informaţii statului român. Dar noi nu eram pentru statul român, eram pentru Armată. Direcţia de informaţii a Marelui Stat Major este cum ar fi organul de cercetare al Armatei. Direcţia de informaţii ţinea de D.S.S.

Dl. GABRIELESCU: - Deci cum îi spune direcţiei ăsteia, a Armatei?

Dl. DINU: - Acum ştiu că-i spune Direcţia de cercetare. Nu sunt abilitat să vă spun exact cum e. Unii care aduc informaţii şi unii care apără, spun ei, statul român să nu se vândă informaţii. Aştia sunt de contrainformaţii.

Dl. GABRIELESCU: - Noi ştim ce înseamnă informaţii şi contrainformaţii, dar în cazul nostru specific, al României, ca să vorbim pe româneşte, este normal ca o secţie de informaţii în orice armată să se ocupe şi cu contrainformaţii?

Dl. DINU: - Nu.

Dl. SĂNDULESCU: - Armata nu avea şi ea o direcţie de contrainformaţii?

Dl. DINU: - Nu. Era departamentul Securităţii statului, care era introdusă şi implementată în armată.

Dl. SABIN IVAN: - Dvs. aveaţi legături cu contrainformaţiile?

Dl. DINU: - Atunci?

Dl. SABIN IVAN: - Da.

Dl. DINU: - Ei aveau o reţea separată.

Dl. SABIN IVAN: - Nu vă cunoşteaţi între Dumneavoastră?

Dl. DINU : - Nu că nu ne cunoşteam, ne cunoşteam, pentrucă şi în direcţie la mine mi-a băgat cinci ofiţeri de contrainformaţii, ei erau cum s'ar spune inamicii noştri, practic. Adică, ori de câte ori doreau o răfuială, ne spuneau că un ofiţer de-al nostru a făcut nu ştiu ce gafă. Că nu ştiu ce documente secrete a pierdut. Bineînţeles, se făceau şi foarte multe provocări ca să ne pună în situaţia să-l retragem, pentrucă era prea bun acel ofiţer pentru noi, pentrucă acel ofiţer refuzase să colaboreze cu ei...

Dl. GABRIELESCU: - Deci Dvs., în faza revoluţiei, eraţi conducătorul Direcţiei de informaţii a Armatei?

Dl. DINU: - Da.

Dl. GABRIELESCU: - În această calitate vă rugăm pe Dvs. să ne spuneţi activitatea Dvs. în perioada aceea fierbinte şi pe urmă să vă punem, nişte întrebări. Dar înainte de a vă da cuvântul, vă rog să depuneţi un jurământ şi să spuneţi după mine: *"Jur să spun adevărul şi să nu ascund nimic din ceea ce ştiu"*. Este inutil să vă spun că mărturia mincinoasă se pedepseşte. Aveţi cuvântul.

Dl. DINU: - Aş vrea să vă spun care era obiectul acestei direcţii. În primul rând era cu informare, documentare, prezentare a situaţiilor politico-militare internaţionale, privind conflictele militare, stări tensionate ş.a.m.d., indiferent din ce zonă a planetei noastre. În plus, avea ca misiune să procure şi să aducă în ţară documentaţii despre tehnica militară, despre industria militară, despre relaţii interarmate. Avea de asemenea obligaţia să intermedieze relaţiile dintre armatele noastre. Avea obligaţia să facă cercetare radioelectronică. Să asculte toate reţelele militare străine, ale armatelor moderne, indiferent din blocul din care făceau parte. Pe noi ne interesa strict conţinutul, evoluţia armatelor moderne. Şi asta o făceau toate armatele şi nici noi nu ascundeam că ei ne ascultau pe noi şi noi pe ei, inclusiv NATO, fiecare în felul cum avea mai bine puse la punct codurile şi cifrurile. Şi intermediam din relaţiile interarmate. Pentru acest lucru aveam o direcţie dimensionată foarte modest. Deci, aveam o secţie a ataşaţilor militari români în străinătate. Pe stat erau 31 de ataşaţi militari pentru acoperirea a 50 de ţări, dar de fapt aveam 4 în Decembrie 1989. Pentrucă treptat-treptat, datorită poate adversităţii serviciilor de informaţii, D.D.S. nu avea interes ca să mai existe alăuri de ei, undeva independent, vreun serviciu de informaţii. Aveam totdeauna obsesia că nu se lucra corect în aceste servicii - vorbesc de cele externe, că în ţară noi nu aveam nimic - ofiţerilor sub acoperire li se găseau tot felul de şicane ca să fie retraşi. Îi retrăgeam şi alţii nu s'au mai numit. Deci, eu vă declar aici, cu toată răspunderea că din Martie 1979 nu s'a mai numit nici un ataşat militar în exterior. Cu excepţia ăstora 4 care erau în vârstă şi foarte bolnavi. Veneau şi stăteau în ţară câte 3-4 luni la refacere şi nu puteam să numim alţii. Aceştia erau la Budapesta, Belgrad, Paris şi Roma. În URSS, China, SUA, Canada care erau ţări cu valoare pentru noi, nu aveam.

Dl. SĂNDULESCU: - Şi Pancea era la Paris?

Dl. DINU: - A fost la Paris cu mult timp în urmă. Pancea a revenit dela Paris cu mult mai în urmă. Adus la Academia militară, făcut general, am văzut nişte articole de-ale lui, Dvs. aveaţi posibilitatea să verificaţi în ce măsură spune adevărul. Cred că foarte mulţi, nu numai Pancea, care au lucrat în dublură aşa, acum au devenit anticeauşişti. Pancea a fost ataşat militar iniţial la Belgrad şi după aceea la Paris. A fost adus în ţară pentrucă s'a spus că a îndeplinit un stagiu prea mare acolo şi am numit pe altcineva, pe Petru Neculai.

Dl. GABRIELESCU: - Câţi ani a stat el la Paris?

Dl. DINU: - Cred că vreo 8 ani. La noi stagiul era de 4 ani cel mult. Deci, repet răspunsul la întrebarea Dvs., că aveam 4 ataşaţi militari, la Belgrad, Budapesta, Roma şi Paris, dar de fapt Parisul era în ţară, trei de fapt erau la posturi. Acest Petre Neculai era bolnav. Todericiu la Budapesta, Manea la Belgrad şi Negulescu la Roma. În afară de ataşaţii militari aveam 10-12 ofiţeri cu acoperire care lucrau pe linia comerţului, în general pe linia înzestrării, pe linia comerţului exterior, pe linia apărării.

Dl. GABRIELESCU: - Deci, lucrau cu Dl. Stănculescu.

Dl. DINU: - N'aş zice, că între Stănculescu şi ei era o distanţă mare. Între ei era un şef de direcţie, deci din punct de vedere comercial, lucrau cu acel căpitan de rangul I, care era şeful direcţiei atunci, Răducanu. De condus pe plan operativ al activităţii informative lucrau cu mine, cu secţia care era cu această destinaţie. Deci eram ofiţeri de informaţii. Că sunt şi agenţi, ăia sunt de altă categorie. Şi aveam în Egipt, Siria, Libia, ţări în general cu care ţara noastră practica comerţul cu materiale de război şi în ultimul rând şi la Londra am avut.

Dl. GABRIELESCU: - Şi ei erau încadraţi la minister sau la Romtehnica aia, sau cum îi zice?

Dl. DINU: - Erau la minister. Secţia a 3-a era analiza şi sinteza unde intrau toate materialele cu informaţii şi le făceau toate analizele, sinteze, prezentau rapoarte, informări etc. Secţia a 4-a era cu legături externe. Aceasta avea obligaţia să aibă legătură permanentă cu ataşaţii militari, străini la Bucureşti. Erau lângă Cişmigiu, deci e publică, veneau toţi ataşaţii militari străini şi solicitări din partea ministerului nostru, schimburi de delegaţii ş.a.m.d. În România erau 25 până la 30, deci cam cât trebuia să avem noi în exterior. Însă ei au avut totdeauna, şi câte unii aveau şi câte 2-3. Deci, ataşatul militar principal, ataşat militar pentru aviaţie, pentru marină, adjuncţi ş.a.m.d. Dar asta depinde de forţa economică a fiecărui stat şi de interesul pentru România. Secţia cealaltă era secţia de cercetare radioelectronică. Avea misiunea să realizeze o supraveghere radioelectronică în principal a reţelelor militare străine şi NATO, americană, turcă şi greacă, absoulut toate în problemele de mişcare de jur împrejurul ţării noastre sau alte teatre de operaţiuni militare. Multe acţionau în Mediterană. Noi ştiam, de pildă, când se pregătea atacul asupra Libiei sau ce s'a produs cu N.T.B., pentrucă în ascultarea aceasta cu analiştii pe care-i aveam şi prin goniometrare se stabileau şi punctele din care se transmitea, caracteristicile lucrului reţelelor militare, se ştia de ce naţionalitate sunt şi se trăgeau concluzii.

Dl. GABRIELESCU: - Era 24 de ore din 24?

Dl. DINU: - Da. Aveam un birou tehnic de analiză tehnică. Dacă ne venea o literatură din orice alt domeniu al blindatelor, al aviaţiei, marinei, care era fie secretă, fie publică, dar cu valoare informativă, aici se analizau şi se prezentau buletinele informative, din acest birou. Şi aveam un birou de informare operativă care lucra 24 din 24, care realiza două până la trei informări pe zi conducerii ministerului. Deci pe toate aceste canale veneau informaţii. Era o secţie de cercetare trupe. Aceasta avea rolul de a coordona pregătirea trupelor de cercetare. În structurile fiecărei armate sunt unităţi de cercetare. Compania are un pluton sau o grupă, un batalion - o companie, o divizie - un batalion, o armată are un batalion şi mai are şi o companie de cercetare în dispozitiv. Deci sunt unităţi care oricum sunt necesare pentru nevoile de război. Direcţia de informaţii nu avea trupe decât un batalion de cercetare în dispozitivul inamic. Aceastâ unitate în doctrina noastră, era că dacă în timp de război vremelnic părţi din teritoriu vor fi ocupate, aceste unităţi noi trebuia fie să le lansăm să depăşească frontul şi să rămână în teritoriu ocupat, fie să le pătrundem pe căi speciale, fie să le lansăm cu paraşuta. De aici nevoia ca ei să fie pregătiţi pentru toate sistemele de luptă, inclusiv paraşutismul, scafandrerie, schi, călărie, înnot, toate absolut. Nu am reuşit niciodată să realizăm acest nivel ideal de pregătire a acestora, pentrucă abia acum reuşisem să ni se aprobe să nu fie din soldaţi, ci să fie reangajaţi să rămână permanenţi. Acestea erau grupe de 7 inşi în care intrau un ofiţer comandant, un subofiţer, un transmisionist cu legăturile şi restul erau soldaţi.

Dl. GABRIELESCU: - Soldaţi, dar profesionişti.

Dl. DINU: - Nu erau profesionişti, păi un an şi patru luni... mă rog, erau pregătiţi mai mult decât un soldat obişnuit. Nu aveam practic decât 80 de luptători în acest batalion.

Dl. GABRIELESCU: - Unde era staţionat?

Dl. DINU: - La Buzău, lângă regimentul de paraşutare. Comandanţii lor: Gherculescu, şef stat major Creţulescu. În această secţie mai aveam un birou pentru trupe de cercetare care, repet, coordona; ele erau în subordinea armatelor şi diviziilor, structurile armatei de uscat. Şi un birou de cercetare în dizpozitiv, pentrucă armatele aveau câte o companie de cercetare în dispozitiv, iar Marele Stat Major prin direcţia de informaţii avea acest batalion.

Dl. GABRIELESCU: - Din aceste informaţii pe care le obţineaţi pe toate aceste căi, întocmeaţi un buletin informativ?

Dl. DINU: - Zilnic, noi prezentam la ora 7 un buletin cam de 7-8 pagini cu informaţii nu prea mari (2-3 intrau pe o pagină), deci foarte esenţializate, cu ceea ce s'a întâmplat în timpul nopţii. Deci, erau adresate ministerului şi şefului de stat major şi aveam şi o variantă pentru comandanţii de armate şi comandanţii de arme care trebuiau şi ei să fie informaţi, dar nu detalii de nivelul ministerului şi al şefului M. St.M.

Dl. GABRIELESCU: - Prezentaţi ministrului zilnic, sau de două ori pe zi?

Dl. DINU: - Da, de două ori, dar cel mai important era dimineaţa. Când era cazul, informam pur şi simplu, fără buletin.

Dl. GABRIELESCU: - Directorul operaţiilor primea de asemenea buletin?

Dl. DINU: - Direct, nu.

Dl. GABRIELESCU: - Am înţeles, să intrăm în fapte. Spuneţi-ne perioada dinainte de Decembrie. Ce aţi informat Dvs. pe aceşti domni?

Dl. DINU: - Că avuseseră loc nişte schimbări de jur împrejurul nostru, foarte multe informaţii şi prognoze în legătură cu apropiatele răsturnări din România. În plus s'a făcut şi un raport special la ministru, în care ataşatul militar dela Belgrad a fost invitat de şeful direcţiei de informaţii a armatei iugoslave, deci omologul meu şi i s'a făcut un expozeu destul de larg în legătură cu situaţiile pe care ei le cunosc, cu ceea ce ar urma să se petreacă în România. El nu a vrut să ne spună sursele lui de informare, dar a spus că în virtutea bunelor noastre relaţii (că şi noi îi ajutam pe ei, de exemplu Iugoslavia nu făcea parte din Tratatul dela Varşovia şi noi, când făceam aplicaţii, ei erau interesaţi să ştie ce este în capul Marelui Stat Major vis-a-vis de Iugoslavia)... chemând ataşatul militar şi explicându-i o situaţie din care rezulta că există nişte forţe exterioare interesate în destabilizarea situaţiei politice în România. Şi că nişte grupuri turbulente, în special în zonele de graniţă, să ridice această masă de nemulţumiţi împotriva conducerii politice a României şi să destabilizeze situaţia pentrucă România încă nu dădea semne, indicii că se doreşte pe cale paşnică să se facă această schimbare radicală. Că, iniţial, în zone de graniţă, ulterior ridicând masele nemulţumite să producă această schimbare. Noi am prezentat ministrului apărării, el a ordonat să facem un raport pentru conducerea superioară, noi am lucrat pe acest raport, dar ministrul Milea era foarte sofisticat, contrariat, să nu deranjeze. L-am purtat aşa vreo 3-4 zile. Nu ştiu dacă până la urmă l-a prezentat vreodată. Dar el ar trebui să fie găsit în arhivele M.Ap.N. La direcţia secretariat. Asta pe la sfârşitul lui Noembrie...

Dl. GABRIELESCU: - Dar copia raportului Dvs. nu se mai găseşte?

Dl. DINU: - A fost un material de lucru şi materialele de lucru la noi se ard imediat. Dar raportul care a plecat, o copie trebue să fie la direcţia secretariat a ministerului.

Continuare în numărul viitor

RAVAGIILE TERIBILULUI ŞOVINISM -IREDENT GREC

Urmare din pag. 17

Există oare vreo diferenţă între acest proces şi acelea pe care le-am cunoscut şi trăit sub sinistrul regim comunist, când acuzatul era considerat vinovat şi condamnat de judecători după indicaţiile Securităţii?

Există deci vreo diferenţă între comunismul totalitarist şi şovinismul iredent-naţionalist grec? În mod sigur, nu! Şi unul şi altul sunt împotriva dreptului la viaţă, la îndreptăţirea de a respira aerul acestui pământ, indiferent de etnia căreia îi aparţii şi, în sfârşit, cum este cazul prezentat, împotriva dreptului elementar şi vital de a-ţi vorbi limba maternă.

Dar care este poziţia Guvernului român, singurul îndreptăţit să ne ia apărarea în asemenea ocazii? În prezent pe noi, Aromânii, ne paşte un adevărat pericol de moarte, aflându-ne în mijlocul unui cazan satanic, al urii seculare de nedescris a Grecilor, care sunt în curs să perpetueze un genocid etnic.

Cândva, prin 1905, mica Românie rupea relaţiile diplomatice cu Grecia, pentrucă fuseseră ucişi pe atunci de către antarţii greci telecomandaţi din Atena doi învăţători români. Oare, crede cineva că astăzi, în 2001, România a căzut atât de jos, încât să nu reacţioneze la irresponsabila obrăznicie a unor magistraţi şovini până în măduva oaselor, care văd pe Aromâni ca sarea în ochi?

Noi nu credem, nu putem crede aşa ceva!

Vasile TEGA

PLÂNGEM PENTRU TINE BASARABIE

BASARABIA, DIN NOU, SUB DOMINAŢIA "IMPERIULUI RĂULUI"

———Eugen HOLBAN———

La nici zece ani dela declararea independenţei Republicii Moldova, respectiv la 25 Februarie 2001, s'a reinstalat la Chişinău puterea comunistă, ca rezultat al alegerilor parlamentare care au avut loc. Pentru mulţi observatori ai vieţii politice din Basarabia, victoria comuniştilor nu a constituit o surpriză, ceea ce a surprins însă, a fost numărul covârşitor de deputaţi comunişti care vor domina parlamentul - acesta urmând să aibă următoarea structură: comunişti - 71 deputaţi, *"Alianţa Braghiş"* - 19 deputaţi, Partidul Popular Creştin Democrat - 11 deputaţi.

Dată fiind prăbuşirea care s'a produs şi pericolul care planează asupra R. Moldova şi a României, să încercăm să explicăm evenimentele. În aceşti aproape zece ani scurşi, R. Moldova a avut trei legislaturi de culori politice diferite. Prima a avut caracterul naţional cel mai pregnant, când au existat condiţii propice pentru unirea cu România (unire spre care actualul preşedinte nu a dorit, atunci, să meargă). A doua legislatură (1994-1998) a fost dominată de partidul agrarian, cu mulţi preşedinţi de colhoz, - care a jucat cartea independenţei, dar în realitate a avut un caracter promoscovit şi antiromânesc. A treia legislatură încheiată la 25 Februarie, deşi cu o prezenţă comunistă importantă (40 deputaţi din 101), celelalte partide s'au coalizat într'o alianţă anti-comunistă care un timp a funcţionat satisfăcător. În anul 2000 s'a produs destrămarea coaliţiei de care - după opinia multor oameni politici dela Chişinău - mâna Moscovei nu a fost străină (influenţe şi sume importante s'ar fi folosit în acest scop). Venirea la putere în Rusia a lui Putin s'a caracterizat prin revigorarea politicii de recâştigare a influenţei în unele din ex-republicile URSS, printre care R. Moldova, datorită poziţiei ei strategice importante. Vizita la Chişinău a lui Putin, la scurt timp dela instalarea sa la Kremlin, întrevederi în perioada campaniei electorale cu şeful partidului comunist V. Voronin şi şeful *"Alianţei Braghiş"*, trimiterea la Chişinău în aceeaşi perioadă electorală a unor reprezentanţi guvernamentali (cel mai important fiind generealul Serghei Soigu, ministru cu problemele speciale). La aceste ingerinţe (nepermise într'o campanie electorală) se adaugă o intensificare a activităţii mass-media şi a multor mijloace de propagandă electorală (afişe, panouri, manifeste etc.) în favoarea comuniştilor.

În contrast cu imixtiunea făţişă a Moscovei, aportul Bucureştiului a fost cvasi inexistent şi aceasta nu numai în ce priveşte campania electorală, dar politica României, în general, faţă de Basarabia, în toţi aceşti zece ani scurşi. Ea a fost departe de ceea ce toate guvernele anunţau în programele lor sau la întâlnirile cu conducătorii basarabeni, că ei vor *"promova relaţii privilegiate"* cu R. Moldova. Dacă în problemele culturale au fost unele iniţiative, în cele economice rezultatele au fost dezamăgitoare. Din balanţa comercială a mai multor ani rezultă cifre nesemnificative, iar uneori apare o situaţie de-a dreptul paradoxală, anume că Republica Moldova a ajutat România.

Sărăcia din R. Moldova, care în multe cazuri se află sub limita de supravieţuire, cu un salariu mediu de 30 $ pe lună şi salarii neplătite cu lunile, ducând cetăţenii la disperare, a fost un alt factor care a dirijat oamenii simpli spre candidaţii comunişti ce le făceau promisiuni. Grăitor este rezultatul unei anchete sociale făcută cu puţin timp înainte de alegeri pe care o comentează cotidianul *"Le Figaro"* (24 Februarie). Întrebarea: ce aşteptaţi dela cei care vor câştiga alegerile, printre alte răspunsuri redăm pe cel mai semnificativ: 7,40% au răspuns că ei *"nu mai cred în nimeni şi numai aşteaptă nimic bun"*. Caracterizarea făcută de presă şi TV occidentală, în repetate rânduri că R. Moldova este ţara cea mai săracă din Europa nu face decât să confirme gradul de sărăcie al Basarabiei. Partidul comunist a exploatat din plin această situaţie. Cum celelalte partide au fost la putere, iar partidul comunist numai în opoziţie - el s'a erijat în postura de salvator.

La eşecul partidelor de centru-dreapta a contribuit esenţial dezbinarea acestora, mergând pe liste separate. Lipsa lor de maturitate şi experienţă politică, alături de orgoliile, ambiţiile şi rivalităţile personale i-au pus în imposibilitatea de a se uni. Inexperienţa lor s'a concretizat şi în unele reglementări pe care legislativul le-a elaborat şi care s'au dovedit a fi necorespunzătoare şi chiar fatale propriilor partide. Începând cu modificarea constituţiei în sensul alegerii preşedintelui de către parlament, continuând cu plafonul de 6% fixat ca limită pentru intrarea unui partid în parlament, fără a se studia după criterii riguroase (statistico-matematice) consecinţele - şi cu lipsa de îngrădire a existenţei şi participării la alegeri a unor partiduleţe a condus la rezultate care lezează însuşi conceptul parlamentar, ca organ reperezentativ ce exprimă fidel curentele politice ale naţiunii. Astfel, în rezultatele acestor alegeri numărul deputaţilor comunişti în parlament se ridică la 71 (70,3% din total) deşi voturile efectiv obţinute la alegeri de comunişti au fost de 49,9%. Diferenţa de 21 de deputaţi care s'a adăugat fracţiunii comuniste rezultă din redistribuirea celor circa 29% din voturi ceau fost date de alegători partidelor ce nu au atins limita de 6%. S'a ajuns astfel la situaţia absurdă că partidul comunist va beneficia în parlament şi de voturile celor care au votat cu partidele anticomuniste. Acest avantaj nemeritat merge până acolo, încât partidul comunist dispune de o majoritate ce depăşeşte 2/3 putând astfel, singur a modifica constituţia care prin efectul ei să pună în pericol fiinţa naţională a majorităţii populaţiei, cum ar fi cele două măsuri enunţate: aderarea la Uniunea Bielarus-Basarabia şi introducerea limbii ruse ca a doua limbă de stat.

O altă cauză care a determinat victoria comuniştilor o constituie plecarea pentru un timp din ţară, la munci în alte ţări, a peste 600.000 de basarabeni de o vârstă cuprinsă între 25 şi 45 de ani. Aceştia au redus numărul alegătorilor (în majoritatea lor Români moldoveni) cu cca. 20%. Tot aici trebue menţionat numărul mare al pensionarilor (cca. 800.000), mulţi proveniţi din URSS, făcând parte din conservatorii şi nostalgicii comunismului.

Nu trebue să omitem, în enumerarea cauzelor care au determinat revenirea comunismului, lipsa unei politici corespunzătoare a Occidentului (UE şi SUA) de ne-am referi doar la necesitatea ajutorului umanitar, dat fiind situaţia de *"ţara cea mai săracă dn Europa"*. Pe lângă alinarea unor nevoi şi suferinţe, acţiunea lor ar fi avut darul ca cetăţenii să vadă cu alţi ochi Europa, în raport cu Rusia. Cu cca. 10-15 zile înainte de alegeri, când sondajele prognozau victoria comuniştilor şi unele cercuri internaţionale începeau să se neliniştească, au început să vină reprezentanţi importanţi din Occident. Vom menţiona vizita din partea UE a lui X. Solana, alături de două personalităţi marcante şi a 5 congresmeni din SUA. Reprezentanţii FMI au anunţat şi ei atribuirea până la 15 Februarie a unei tranşe de 12 milioane $. Venirea şi declaraţiile acestora s'au dovedit prea târzii pentru a avea eficacitatea, probabil, scontată.

Odată instalată puterea comunistă (parlament, guvern, mass-media etc.) se pune întrebarea asupra viitorului R. Moldova. Statul se află în momentul cel mai critic al crizei economice şi financiare, după cum aprecia Primul ministru Braghiş, care la 15 Martie mai era în funcţie până la venirea viitorului premier. Tot el aprecia că sosind sorocul pentru restituirea datoriilor, R. Moldova se va putea afla în stare de faliment dacă nu respectă acordurile cu FMI. În 2001 trebue să restituie 90 mil. $, iar în anul 2000 alţi 200 milioane $. În faţa acestei situaţii, Voronin, şeful comunist şi probabilul preşedinte al R. Moldova şi-a schimbat cu 180 grade orientările politice, declarând că problemele aderării la Uniunea Bielarus-Rusia şi introducerea limbii ruse ca a doua limbă de stat nu reprezintă priorităţi, iar în privinţa politicii externe va continua vechea politică proeuropeană, dar cu o apropiere mai mare de Rusia, pozând într'un partid social-democrat. Bineînţeles că toate acestea sunt manevre pentru a salva o situaţie de criză. Şeful comuniştilor se află, de asemenea, în faţa unei crize de specialişti şi apelează la celelalte partide de stânga, dându-şi seama de consecinţele răspunderii pe care şi-o asumă formând guvernul numai din comunişti. De altfel, se ştie că o bună parte a nomenclaturiştilor şi foştilor activişti de partid au trecut în partidele zise democratice ce au fost la putere în anii anteriori. Este de reţinut declaraţia pe care Voronin a făcut-o în această perioadă: *"suntem îngrijoraţi ce-o să facem şi cum o să facem"*. Speranţa pe care el şi-o pune atunci când afirmă cu naivitate că R. Moldova va fi *"mielul care suge la două oi"* se va dovedi repede nerealistă, căci politica marilor puteri are regulile ei. La scurt timp după anunţarea rezultatelor alegerilor, FMI a anunţat că între 25 Aprilie şi 9 Mai, reprezentanţii săi vor sosi la Chişinău pentru a verifica modul cum s'au aplicat acordurile cuvenite. În funcţie de constatări se vor putea acorda alte ajutoare. În acelaşi timp s'a anunţat că se vor lua în discuţie şi problemele politice - o declaraţie mai puţin obişnuită la FMI.

Dacă una din *"oi"* la care s'a referit Voronin este UE, se pune întrebarea, cum va putea fi ajutată R. Moldova de a doua *"oaie"* (Rusia).

R. Moldova şi Ucraina constituie pentru Rusia lui Putin o miză importantă în contextul presiunilor diplomatice pe care ea le face opunându-se înaintării NATO spre Est. Recenta vizită a lui Putin în Ucraina (11-12 Februarie) în care el vine în ajutorul lui Kutşma - încolţit de opoziţie ca urmare acuzaţiei ce i se aduce în legătură cu suprimarea unui ziarist, ca şi de SUA care cer garanţii serioase pentru efectuarea reformelor pentru care ele au acordat până acum 2,3 miliarde $ - demonstrează că şeful Kremlinului încearcă să refacă în această zonă a Europei *"un pol militar capabil să concureze NATO"*. (*Valeurs Actuelles* nr.3332/2001). Indiferent de miza pe care R. Moldova o reprezintă pentru Rusia, se apreciază că posibilităţile ei de a ajuta financiar R. Moldova sunt limitate.

Tot în legătură cu perspectivele care se întrevăd este de menţionat articolul din *The Economist* (informaţie dată de *Europa Liberă* la 27 Februarie. Analizând rezultatul alegerilor din R. Moldova, revista prevede o reeditare a situaţiei din Bulgaria, în anii 1994-1996, când comuniştii au venit la putere, dar eşuând după nici doi ani, tocmai prin faptul că nu au putut rezolva criza economică fără sprijinul UE.

Pe de altă parte, există în sânul unor oameni politici dela Chişinău şi nu numai de acolo, teama că s'ar putea reinstala un regim autoritar mascat, cu încălcări ale libertăţilor şi democraţiei care vor împiedica reinstalarea după patru ani a unei alternanţe democratice. În aceeaşi măsură există opinia că Rusia nu va putea merge până aici, dat fiind evoluţia situaţiei internaţionale şi direcţia spre care se îndreaptă politica marilor puteri. Este de aşteptat ca partidele de centru-dreapta din R. Moldova după această lecţie dură pe care a suferit-o, să fi înţeles că numai uniţi pot să refacă terenul pierdut. Chiar în situaţia de opoziţie neparlamentară în care se află, ea poate constitui o alianţă anticomunistă care să joace rolul de o adevărată opoziţie, dat fiind situaţia din parlament pe care comuniştii o domină. Ea trebue să fie aceea care să se pregătească, fie pentru alternanţa care va urma, dacă regulile democratice vor fi respectate, fie pentru lupta contra abuzurilor puterii şi încălcării principiilor de libertate şi democraţie, dacă comuniştii vor alege acest drum în disperarea lor de a nu pierde puterea.

Un rol important în revenirea la matcă a Basarabiei îl are de jucat România. Preşedinţia OSCE îi permite Bucureştiului să ducă o diplomaţie activă, atât în reglementarea situaţiei din Transnistria, cât mai ales în problema retragerii armatei ruseşti dela baza ei din stânga Nistrului - cauza tuturor relelor, inclusiv ascensiunea şi victoria comuniştilor. Poziţia României de rezervă şi eschivare (prin transmiterea dosarului Transnistriei, Portugaliei) dela o obligaţie internaţională ce-i revine, este de neînţeles în raport de politica brutală a Rusiei şi de imixtiune făţişă în viaţa politică a R. Moldova. În aceeaşi măsură basarabenii aşteaptă ca aşa numita politică a României de *"relaţii privilegiate"* cu R. Moldova, de care se vorbeşte de atâţia ani, să fie dusă realmente la îndeplinire. Să nu se uite că Basarabia a fost şi a rămas pământ românesc.

PUNCT OCHIT, PUNCT LOVIT.

TRADUCERI LEGALIZATE (Certified Translations)
ENGLEZA - FRANCEZA - ROMÂNA

- ACTE EMIGRARE - SPONSORARE
- DIPLOMĂ, FOAIE MATRICOLĂ FACULTATE - LICEU
- CERTIFICAT NAŞTERE - CĂSĂTORIE - DIVORŢ
- RESUMÉ - C.V.
- ANUNŢURI, RECLAME, BROŞURI, MANUALE
- PAGINI WEB IN HTML

POST-SCRIPTUM TRANSLATIONS
Tel: 416-587-6603
http://PostScriptum.Netfirms.com

ŞTIRI, ŞTIRI, ŞTIRI

România a pierdut mult timp în eforturile de aderare la NATO

George Maior, secretar de stat şi şef al Departamentului pentru integrare euro-atlantică şi politică de apărare din MApN, a declarat că, deşi s'au realizat anumite progrese în trecut în privinţa candidaturii României la NATO, s'a pierdut mult timp în ultimii ani.

Maior declară că oficiali NATO sau din state membre ale Alianţei consideră că s'au pierdut circa 12-14 luni, iar dacă România vrea să realizeze saltul calitativ necesar compatibilizării cu NATO "*lucrurile trebue puse urgent pe o direcţie clară, de reformă calitativă*". El a spus că una dintre măsurile luate dela începutul acestui an pentru crearea unui mediu profesionist de planificare a apărării a fost aducerea în cadrul Departamentului pentru integrare euro-atlantică a tuturor structurilor cu atribuţii în domeniul bugetului, astfel încât planificarea politicii de apărare este realizată unitar.

Maior consideră că decizia de admitere în NATO va fi una de natură politică şi nu va fi realizată prin turnee diplomatice "*axate pe sensibilizarea factorilor decizionali din ţările NATO*". Decizia de admitere va încorpora elemente de natură tehnică cu privire la îndeplinirea obiectivelor de reformă în domeniul apărării. "*Nici o deschidere diplomatică nu va putea acoperi un eventual eşec pe planul reformei. De aceea, accelerarea calitativă a reformei va fi unul dintre principalele aspecte de susţinere a efortului politico-diplomatic extern*", a declarat George Maior. Şeful Departamentului pentru integrare euro-atlantică. El a apreciat că una dintre cauzele neadmiterii României în NATO la summit-ul dela Madrid este faptul că între discursul politico-diplomatic şi realitatea reformei a existat un decalaj prea mare, astfel încât "*am ajuns la un regres strategic în relaţia cu NATO din perspectiva credibilităţii*".

Maior a declarat că se află în lucru setul de documente pe care preşedintele, Guvernul şi MApN trebue să le prezinte, conform legii, în primele patru luni dela preluarea puterii. Acestea nu vor fi elaborate ca înainte ci vor fi îmbunătăţite şi aduse la zi documentele elaborate de fosta putere. Este vorba despre Strategia de securitate naţională, Carta Albă a Guvernului şi strategia militară.

MINISTERUL DE INTERNE ŞI CEL AL APĂRĂRII VOR AVEA SERVICII SECRETE

După ce Ministerul de Interne şi-a creat un serviciu secret, care are atribuţii aproape ca Serviciul Român de Informaţii şi Ministerul Apărării va avea şi el un astfel de serviciu. La propunerea Guvernului, Comisia de apărare a Camerei Deputaţilor a finalizat dezbaterea Ordonanţei de Urgenţă nr.14/2001 privind organizarea şi funcţionarea MApN.

Tudor Marcu, vicepreşedintele al comisiei, a declarat că personalul Direcţiei Generale de Informaţii a Apărării va putea să îşi desfăşoare activitatea deschis sau acoperit, în raport cu nevoile de realizare a siguranţei naţionale în domeniul militar. În acest caz ar fi interesant de aflat ce baze legale reglementau desfăşurarea activităţii ofiţerilor din fosta Direcţie de Informaţii a Armatei (DIA), devenită ulterior Direcţia Generală de Informaţii Militare, ofiţeri care şi atunci lucrau sub acoperire.

Practic, în acest moment România are circa 10 servicii secrete, fiecare acţionând în diferite domenii.

"BOMBĂ ATOMICĂ" DESCOPERITĂ ÎN BUCUREŞTI

În capitala României s'a dat alarma după descoperirea unei instalaţii nucleare învechite într'un imobil dezafectat din Bucureşti. Conform experţilor, reluaţi de agenţia de ştiri France Press, echipamentul detectat prezintă un risc major de seism sau de incendiu. Potrivit viceprimarului sectorului 2, Tudor Dan, instalaţia dispune de 20 de surse de cobalt radioactiv 60 şi i-ar putea contamina radioactiv în mod extrem de serios pe locuitorii capitalei.

Instalaţia, în prezent betonată, fusese importată din URSS în 1974, de Institutul de Fizică din Bucureşti.

INCHEIEREA ACORDULUI CU FMI ESTE APROAPE COMPROMISĂ

Guvernul Năstase pare că a pierdut colacul de salvare, prin amânarea acordului *Stand-by* cu organismul dela Washington. Delegaţia Fondului Monetar Internaţional venită la Bucureşti la sfârşitul lui Martie nu a reuşit să semneze acordul, deoarece cerinţele FMI privind reducerea arieratelor şi măsurile dure de reformă, nu au fost aprobate de Guvernul Năstase.

România are nevoie ca de oxigen de credibilitate pe pieţele financiare internaţionale de acest acord, care este unda verde pentru investitorii străini. Dacă nu se semnează acest acord, guvernul Năstase îşi poate semna sfârşitul.

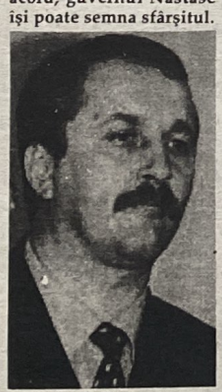

Vasile Dancu

Asta, chiar dacă Goebbelistul dela Palatul Victoria, Vasile Dancu, scoate pe piaţă, spre intoxicare, sondaje de opinie care îl acreditează pe premier cu cote de popularitate demne de epoca răpostatului.

SPINEANU VREA SĂ INTRE ÎN PNL

Ulm Spineanu, unul dintre cei mai cunoscuţi membri PNŢCD, fost ministru în timpul guvernării CDR-PD-UDMR, încearcă să devină membru PNL. Surse din cadrul PNL menţionează că nu a fost luată încă vreo decizie. Spineanu ar completa astfel şirul de migratori dela PNŢCD şi PD, care au poposit în PNL.

CĂLĂTORIILE CU TRENUL S'AU SCUMPIT

Tarifele pentru transportul feroviar de călători au fost majorate, începând cu data de 25 Martie, cu 11,8%, în conformitate cu evoluţia inflaţiei în ultimele patru luni, respectiv în intervalul Noembrie 2000-Februarie 2001.

DECLARAŢIILE NEGOCIATORULUI ŞEF AL FMI PENTRU ROMÂNIA

Neven Mates, şeful misiunii FMI care şi-a încheiat vizita în România, a remis următorul comunicat de presă: în perioada 19-23 Martie, o misiune a FMI a vizitat România pentru a discuta cu Guvernul aspecte principale ale politicii macroeconomice, continuând discuţiile purtate în luna Februarie. De data aceasta discuţiile s'au focalizat pe bugetul pentru 2001. În acest context, deşi existau în continuare semnale clare de creştere economică, misiunea a sugerat ca una dintre priorităţile politicii fiscale să fie susţinerea efortului autorităţilor de desinflaţie şi a recomandat Guvernului să adopte o politică fiscală oarecum restrictivă în bugetul pentru 2001. De asemenea, misiunea a evidenţiat importanţa menţinerii unui regim fiscal stabil evitării introducerii de facilităţi fiscale distorsionate şi împovărării veniturilor salariale. În următoarele luni, misiunea va continua dialogul cu autorităţile asupra acestor recomandări. Misiunea a subliniat că atingerea obiectivelor macroeconomice va depinde de întărirea disciplinei financiarre în întreprinderile de stat, inclusiv printr'o politică salarială adecvată. În final misiunea a atras atenţia autorităţilor asupra necesităţii de a acţiona mai expeditiv în procesul de privatizare.

Viitoarele negocieri vor începe la sfârşitul lunii Aprilie, a declarat Ministrul Finanţelor, Mihai Tănăsescu. România are nevoie de încheierea unui nou acord de împrumut cu FMI pentru a căpăta credibilitate pe piaţa externă.

UN MARE NUMĂR DIN SPITALELE BUCUREŞTIULUI S'AR PUTEA PRĂBUŞI LA UN CUTREMUR

Aproape 150 de spitale s'ar putea prăbuşi la un cutremur de intensitate mare, iar bugetul Ministerului Sănătăţii şi Familiei (MSF) pentru anul 2001, în valoare de 7.782 de miliarde de lei, este insuficient pentru consolidarea respectivelor unităţi, a declarat Daniela Bartoş, ministrul de resort. Din cauza lipsei fondurilor, vor fi sistate lucrările de consolidare la spitalele Floreasca, Filantropia, Colţea, Universitar, Sf. Pantelimon şi spitalul de Arşi.

MONEDĂ DE AUR PE PIAŢA ROMÂNIEI

Banca Naţională a României ((BNR) va pune în circulaţie, în scop numismatic, o monedă de aur cu valoarea nominală de 5.000 lei, cu ocazia aniversării a 125 de ani dela naşterea sculptorului Constantin Brâncuşi. Punerea în circulaţie, în scop numismatic, a monedelor din aur se realizează prin ghişeele sucursalelor Băncii Naţionale a României.

AU SCĂZUT SALARIILE

Salariul mediu nominal net pe economie a fost în Februarie de 2.596.213 lei, în scădere cu 5,2% faţă de luna anterioară, în timp ce salariul mediu brut s'a cifrat la 3.411.988 lei, mai redus cu 5,8%.

MEDIUL ECONOMIC NEFAVORABIL INVESTIŢIILOR AMERICANE

Investiţiile americane în România stagnează, ca urmare a corupţiei, a birocraţiei, a lipsei de transparenţă, de legislaţiile privind protecţia proprietăţii, a declarat Charles Ludolph, secretarul de stat al Ministerului Comerţului din SUA. Dacă situaţia din mediul de afaceri va fi în continuare nefavorabilă investiţiilor, firmele americane s'ar putea să se retragă de pe piaţa românească.

Relaţiile comerciale ale SUA cu România reprezintă, pentru guvernul american, una din priorităţile principale, dar la ora actuală schimburile comerciale dintre cele două state sunt prea reduse, a declarat oficialul american.

ATAŞATUL MILITAR AL AMBASADEI ROMÂNIEI DIN SOFIA SUSPECTAT ÎN SCANDAL DE SPIONAJ

Scandalul de spionaj din Sofia, care a dus la excluderea a trei diplomaţi ruşi, a implicat şi ţara noastră.

Este vorba de întâlnirea dintre Lt. col. Victor Docuz, ataşat militar al Ambasadei României la Sofia şi generalul Iani Ianev, fost adjunct al serviciului de spionaj bulgar, numai cu câteva zile înainte de a fi arestat, acuzat de spionaj în favoarea Rusiei. Acest lucru a determinat oficialităţile bulgare să suspecteze că şi Romămia a fost implicată în scandalul de spionaj din ţara lor. Natural că MApN a căutat să dezmintă acest "*eronate acuzaţii*".

UN NOU CANDIDAT LA CONDUCEREA PD-ULUI

Simona Marinescu a devenit cel de-al treilea candidat la preşedinţia Partidului Democrat. Ceilalţi contracandidaţi sunt: Petre Roman şi Traian Băsescu.

SPORT

IONEL GANEA SUSPENDAT

În urma meciului cu Italia, când România a pierdut cu 2-0 la Bucureşti, jucătorul Ionel Ganea a fost suspendat din lotul naţional, deoarece a intrat în conflict cu antrenorul Ladislau Boloni, pe care l-a înjurat şi a ameninţat că îl bate.

LUPESCU NU VA MAI VENI LA NAŢIONALĂ

Fotbalistul formaţiei Dinamo Bucureşti, Ionuţ Lupescu a declarat vă nu va mai veni la selecţionata "*tricolor*". El nu se consideră un jucător în vârstă, dar este bine ca echipa naţională a României să se întinerească.

ROMÂNIA OCUPĂ POZIŢIA 13 ÎN CLASAMENTUL MONDIAL DE FOTBAL

În clasamentul dat de forul mondial de fotbal, România ocupă poziţia a treisprezecea, cu 680 de puncte. Adversarele selecţionatei României în grupa a VIII-a a preliminarelor Cupei Mondiale din anul 2002 ocupă următoarele poziţii: Italia - locul 5 (735 puncte), Ungaria - locul 47 (560 puncte), Georgia - locul 66 (503 puncte).

LA 24 APRILIE ARE LOC MECIUL DE RETRAGERE A LUI HAGI

Retragerea celui mai mare fotbalist român, George Hagi, se va declara oficială după meciul din 24 Aprilie a.c. La acest meci nici un VIP nu va avea acces gratuit, indiferent că este politician, om de afaceri sau preşedinte de club. Decizia a fost luată pentrucă beneficiile partidei vor fi donate caselor de copii din Judeţul Constanţa.

SELECŢIONATA DE TINERET A ROMÂNIEI A ÎNVINS GEORGIA

Reprezentativa de tineret a României a învins în Tbilisi (Georgia), cu scorul de 3-0 (2-0), selecţionata similară a Georgiei, într'o partidă de fotbal contând pentru preliminarele Campionatului European din anul 2002.

RĂDUCANU VA DEVENI PREŞEDINTE LA O FORMAŢIE DE AMATORI DIN SUA.

Fostul portar al echipei Rapid Bucureşti, Rică Răducanu a primit oferta de a deveni preşedinte de onoare al formaţiei de amatori Rapid Las Vegas. Această formaţie de amatori se află pe primul loc în clasamentul Ligii de amatori, iar în 1998 a câştigat titlul.

SALARIU DE $ 450.000 PENTRU IORDĂNESCU

Anghel Iordănescu va antrena din nou în fotbalul asiatic. După nouă luni dela experienţa de succes avută anul trecut cu formaţia Al Hilal, tehnicianul român al secolului a semnat un contract până la finele stagiunii cu Al Ain, din emiratul Dubai, primind un salariu anual de 450.00 de dolari.

ION ŢIRIAC A ACCEPTAT SĂ FIE PREŞEDINTE AL COR

Ion Ţiriac a acceptat propunerea membrilor Comitetului Executiv al Comitetului Olimpic Român (COR), de a îndeplini funcţia de preşedinte al COR până la alegerea dela sfârşitul acestui an. Secretarul general al COR, Dan Popper, a declarat că reîntoarcerea lui Ţiriac era necesară, deoarece în ultima vreme, imaginea forului olimpic român a avut de suferit, mai ales după scandalurile izbucnite la aproape toate disciplinele olimpice.

Ţiriac a declarat că nu îşi va depune candidatura pentru funcţia de preşedinte al COR la următoarele alegeri, ce vor avea loc în ultimul trimestru al anului 2001.

GEORGE HAGI A FOST SUSPENDAT PENTRU ŞASE ETAPE

Jucătorul român al formaţiei Galatasaray Istambul, Gheorghe Hagi, a fost suspendat printr'o decizie a Comisiei de Disciplină a Federaţiei Turce de Fotbal, pentru şase etape, din cauza incidentelor în care a fost implicat în timpul partidei disputate cu echipa Genclerbirligi (scor 2-1).

CLASAMENTUL DIVIZIEI A
DUPĂ ETAPA DIN 1 ŞI 2 APRILIE
Steaua şi Dinamo în luptă pentru titlu

1.	STEAUA	18	11	4	3	31	18 - 37	(+10)
2.	DINAMO	18	9	4	5	35	29 - 31	(+ 4)
3.	FC. ARGEŞ	18	8	5	5	24	23 - 29	(+ 2)
4.	RAPID	18	7	7	4	21	15 - 28	(+ 1)
5.	UNIV. CRAIOVA	18	8	4	6	20	21 - 28	(+ 4)
6.	FORESTA	18	7	6	5	32	28 - 27	(0)
7.	FC. BRAŞOV	18	8	3	7	22	18 - 27	(- 3)
8.	GLORIA	18	8	3	7	16	15 - 27	(0)
9.	OŢELUL	18	8	3	7	29	29 - 27	(0)
10.	ROCAR	18	6	5	7	21	22 - 23	(- 4)
11.	ASTRA	18	7	2	9	27	32 - 23	(- 4)
12.	CEAHLĂUL	18	6	3	9	21	22 - 21	(- 3)
13.	FC. NAŢIONAL	18	4	6	8	22	29 - 21	(- 9)
14.	FCM BACĂU	18	6	2	2	24	29 - 20	(- 4)
15.	GAZ METAN	18	6	4	9	22	28 - 19	(-11)
16.		18	1	7	7	11	20 - 10	(-17)

ŞTIRI DIN ŢARĂ

- transmise de Andrei BĂDIN -

Bugetul de stat pentru anul 2001 va fi unul de austeritate

Bugetul de stat pentru anul 2001 va fi unul de austeritate, prin care Guvernul va încerca să menţină funcţionalitatea instituţiilor şi să relanseze politica de investiţii, a afirmat Premierul Adrian Năstase.

Guvernul s'a întrunit la Palatul Victoria, într'o şedinţă specială în care a fost dezbătut proiectul de lege privind bugetul de stat pe anul 2001. Premierul a precizat că Executivul lucrează pe un deficit bugetar de 3,7% şi că investiţiile vor reprezenta o prioritate absolută a Cabinetului. *"Dorim să alocăm sumele necesare pentru unitatea II dela Cernavoda, pentru agricultură şi infrastructură, în special pentru construcţia de locuinţe, şi să asigurăm o corelare a salariilor cel puţin cu nivelul inflaţiei"*, a spus Năstase.

El a arătat că problema pensiilor este una dintre cele mai delicate, fiind, totuşi un obiectiv prevăzut pentru o perioadă de patru ani. *"Ne-am bucura să putem începe în ultimul trimestru al anului acest proces de recorelare, dar calculele finale ne vor arăta dacă acest lucru este posibil. Totodată, va trebui să vedem în final unele dintre ajustările care vor fi necesare pentru a aduce nivelul cheltuielilor la nivelul veniturilor prognozate"*, a spus Năstase.

Premierul a mai precizat că nu se înregistrează dificultăţi cu finanţarea deficitului, aceasta urmând a fi asigurată atât de sumele obţinute din partea instituţiilor financiare internaţionale, cât şi de intrările de capital de pe piaţa privată.

Proiectul de buget pe anul 2001 are, ca ţintă, un nivel final al inflaţiei de 25%-27%, faţă de 41% în anul 2000, un nivel al şomajului de 9,8%, faţă de 10,8% în anul 2000, o creştere economică de 4-4,5% şi un deficit bugetar de 3,7%, au declarat surse guvernamentale. Acest proiect estimează o creştere a ponderii în produsul intern brut al industriei şi agriculturii şi o creştere a producţiei industriale de 4,2% faţă de nivelul înregistrat în anul 2000.

Consumul final ar urma să crească cu 4,1%, iar nivelul alocaţiilor pentru pensii şi ajutoare sociale va fi de 10,6%, mai mare faţă de nivelul de 9,7% din anul 2000.

Principalele domenii care vor beneficia de alocări bugetare substanţiale ar urma să fie învăţământul, cu 3,7% din PIB şi Ministerul Apărării Naţionale, care ar urma să primească 20% mai mult faţă de anul 2000 în vederea unei cât mai bune pregătiri a României pentru integrarea în NATO.

Premierul Adrian Năstase s'a întâlnit, şi cu membrii PDSR din comisiile parlamentare bugetfinanţe şi cu preşedinţii organizaţiilor judeţene ale PDSR, precum si cu preşedinţii celor două Camere ale Parlamentului pentru a discuta pe marginea proiectului de buget pe anul 2001.

PDSR VREA SĂ MODIFICE LEGEA ACCESULUI LA DOSARE

Prim-ministrul Adrian Năstase a declarat că nu crede în instituţia şi în rolul Consiliului Naţional a Arhivelor Securităţii. *"Nu cred că această luptă cu trecutul ne mai foloseşte"*, a spus Adrian Năstase. Partidul său, PDSR intenţionează să modifice legea accesului la dosare, dar nu a precizat în ce sens.

OVIDIU GRECEA A DEMISIONAT

Ovidiu Grecea

În urma dezvăluirilor incriminatorii date publicităţii privind implicarea în afaceri ilegale a miniştrilor: Interne, Ion Rus, Turismului, Dan Matei Agathon, şi secretarul general al Guvernului, Şerban Mihăilescu, premierul Năstase l-a amenînţat pe Ovidiu Grecea cu demisia.

Şeful Departamentului de Control şi Administraţie al Guvernului, Ovidiu Greceа, însă, a demisionat din funcţia pe care o deţinea, înainte de sancţionarea Executivului.

DEZVĂLUIREA SECRETELOR SECURITĂŢII

Accesul la dosarele Securităţii trebue să mai aştepte câteva luni, sau chiar un an, a declarat Preşedintele Consiliului Naţional de Studiere a Arhivelor Securităţii (CNSAS), Gheorghe Onişoru. Serviciul Român de Informaţii (SRI) informează că până acum 1.200 de Români au solicitat să-şi poată vedea dosarele. Arhivele Securităţii sunt însă atât de voluminoase, încât s'ar putea întinde pe 60 de kilometri dacă le-am pune cap la cap, a explicat Onişoru. Numărul persoanelor supravegheate nu a fost încă stabilit cu precizie, dar se estimează c'ar putea fi vorba de unu, două milioane de Români.

Securitatea dispunea de 400.000, până la 700.000 de informatori, a precizat directorul CNSAS.

ROMÂNIA ARE NEVOIE DE UN IMPORT DE FURAJE

Până la noua recoltă, România are nevoie de un import de 180.000 de tone de furaje, a declarat Organizaţia Patronală a Societăţilor Comerciale pentru Producerea şi Industrializarea Cărnii de Porc.

PRODUSE CONTRAFĂCUTE PE PIAŢA DIN ROMÂNIA

Produsele contrafăcute şi vândute pe piaţa românească au creat reţele de contrabandă, care au încurajat proliferarea unor articole de calitate indoielnică, în special importuri de categoria a doua. Luând ca exemplu ciorapii vânduţi pe piaţa românească, din totalul de aproximativ 40 milioane de perechi de ciorapi comercializaţi anual, circa 70% sunt contrafăcuţi.

ILIE VERDEŢ A ÎNCETAT DIN VIAŢĂ

Fostul preşedinte de onoare al Partidului Socialist al Muncii (PSM), a încetat din viaţă. Născut la Comăneşti, judeţul Bacău, în perioada 1966-1974 a fost prim-vice-prim-ministru, iar între anii 1980 şi 1982 a deţinut funcţia de prim-ministru.

MARILE COMPANII PRODUCĂTOARE DE ŢIGĂRI E POSIBIL SĂ SE RETRAGĂ DIN ROMÂNIA

Confruntarea cu intenţia Ministerului Finanţelor Publice (MFP) de a modifica structura şi nivelul accizelor pentru ţigarete, va face ca cele mai mari companii, care operează în România, Philip Morris, British American Tobacco, JT International şi Papastratos (care deţin, în prezent, 70% din piaţă) să se retragă din România şi să se mute în Ucraina, Moldova, Rusia şi Iugoslavia.

ANA BLANDIANA SE RETRAGE DELA CONDUCEREA ALIANŢEI CIVICE

Cu prilejul lansării volumului 8 din seria *"Analele Sighet"*, Ana Blandiana a anunţat că se va retrage dela preşedinţia Alianţei Civice, noul preşedinte urmând să fie ales cu prilejul Consiliului Naţional AC.

LEUL ROMÂNESC A CRESCUT

Cursul de schimb leu/dolar a scăzut, pentru prima dată în acest an, pe o piaţă valutară. Cererea redusă de dolari a dus la prăbuşirea cursului până la un nivel de 27.140 lei/dolar. Cursul oficial stabilit de BNR a fost de 27.177 lei/dolar.

ILIESCU - SRI, ÎN RĂZBOI CU NĂSTASE ŞI MINISTERUL DE INTERNE

Raportul Şefului Departamentului de Control şi Anticorupţie al Guvernului, Ovidiu Grecea a aprins mai multe fitile de *"explozibili"*, acuzaţii de filaj ilegal aduse UM 0962 (serviciul secret al Ministerului de Interne) şi implicarea unui înalt demnitar din MI cu lumea stupefiantelor. Nu în ultimul rând, raportul incrimina o recentă ordonanţă aprobată de cabinetul Năstase care dădea Ministerului de Interne puteri similare SRI. Acest caz a produs primele fisuri vizibile între Palatul Cotroceni şi Palatul Victoria. Cerând guvernului să reanalizeze ordonaţa cu pricina, Ion Iliescu i-a transmis indirect lui Adrian Năstase că nu este de acord cu el. Ordonanţa transforma practic UM 0962 într'un al doilea SRI. Serviciul Român de Informaţii, declarând că nu este nevoie de un alt serviciu secret, a avut de partea lui pe Iliescu şi parlamentari din PDSR. Nu de aceeaşi părere par să fie însă Adrian Năstase şi Ministerul de Interne. O ordonanţă care, cu ajutorul raportului Grecea, a reuşit să împartă puterea în două tabere.

Într'o conferinţă de presă, Ovidiu Grecea şi-a anunţat demisia din funcţia pe care o deţinea.

ONU CRITICAT DE MINISTRUL APĂRĂRII ROMÂN

Ioan Mircea Paşcu

Ministrul Apărării, Ioan Mircea Paşcu, a declarat că deşi parlamentul a aprobat participarea României la misiunea de menţinere a păcii din Cipru, alături de Ungaria şi Slovacia, ONU nu a oferit nici un detaliu încă. Principala cauză pare a fi birocraţia celor dela Organizaţia Naţiunilor Unite (ONU).

OPTIMISMUL LUI NĂSTASE NU ESTE AGREAT DE F.M.I.

Adrian Năstase

Surse guvernamentale, citate de Reuters, afirmă că proiecţia de creştere economică a Cabinetului Năstase de 4,1% este mai optimistă decât cea a FMI, care estimează o majorare a PIB cu doar 3,7%. Acest lucru şi deficitul bugetar (Românii lucrând cu un deficit de 3,7% din PIB, în timp ce FMI insistă pentru 3%) a dus la neînţelegerile între Bucureşti şi Washington. De menţionat că reprezentanţii Fondului Monetar s'au aflat la mijlocul lui Martie la Bucureşti, tocmai pentru a discuta, împreună cu oficialii români, proiectul Bugetului pe 2001.

MASA MONETARĂ ESTE ACUM DE 180.108 MILIARDE LEI

Masa monetară a fost, în luna Ianuarie, de 180.108 miliarde lei, în scădere nominală faţă de luna anterioară cu 2,7%.

POPULAŢIA A DEPUS MAI MULŢI BANI ÎN BANCĂ

Economiile populaţiei în sistemul bancar au crescut pentru a doua lună consecutiv, deşi se pare că cele mai preferate au fost totuşi titlurile de stat. Potrivit ultimelor date oficiale ale BNR, economiile populaţiei au crescut în Ianuarie cu 2,9%, până la 45.829 miliarde de lei. Depozitele în valută ale rezidenţilor (exprimate în lei) au crescut şi ele în aceeaşi perioadă, cu 4,9%, cea mai mare parte a acestei creşteri fiind generată de depozitele în valută ale populaţiei, care s'au majorat cu 6,7%.

DISPONIBILIZAREA CADRELOR MILITARE

Armata va dispionibiliza, până în 2003, 10.923 de ofiţeri şi 8.365 de salariaţi civili, care reprezintă excedentul de angajaţi, a declarat Ministrul Apărării, Ion Mircea Paşcu. Această disponibilizare se va face cu 3.500-4.000 de ofiţeri pe an, iar disponibilizaţii vor primi plăţi compensatorii.

PREŢUL ENERGIEI ELECTRICE VA CREŞTE

Preţul energiei electrice se va majora, dela 1 Aprilie, cu circa 5-6%, în timp ce energia termică se va scumpi treptat. Ultima majorare a preţurilor la energia electrică s'a efectuat în August 2000.

PRODUCŢIA INDUSTRIALĂ A CRESCUT

Conform datelor prezentate de Institutul Naţional de Statistică şi Studii Economice, producţia industrială realizată în anul 2000 a fost, în volum absolut, cu 8,2 % mai mare decât cea din 1999. Industria prelucrătoare deţine ponderea cea mai mare din totalul producţiei industriale - 79,2%. Ponderea producţiei destinată exportului a fost, anul trecut, de 62,6% pentru bunuri de folosinţă îndelungată, 41,3% pentru bunuri de capital, 33,7% pentru bunuri intermediare şi 4% pentru bunuri de uz curent.

POPULAŢIA ROMÂNIEI ESTE ÎN DESCREŞTERE

Raportul elaborat de Departamentul pentru populaţie al Organizaţiei Naţiunilor Unite, estimează că în următorii 50 de ani, populaţia României va scădea cu 19,1 la sută, dela 22,438 milioane în anul 2000, la 18,250 milioane în anul 2050.

PUTEREA DE CUMPĂRARE A SCĂZUT

Puterea de cumpărare a salariaţilor a scăzut cu 40% faţă de 1990. Câştigul salarial mediu nominal brut pe economie, în luna Ianuarie 2001, a fost de 3.621.665 lei, iar cel net de 2.738.029 lei.

DEFICIT BUGETAR DE 3.000 MILIARDE

Bugetul de stat a înregistrat, în prima lună a acestui an, un deficit de 3.061,1 miliarde lei, în condiţiile în care cheltuielile cu dobânzile aferente datoriei publice au avut ponderea cea mai mare în totalul cheltuielilor bugetare, respectiv 32,5%, informează Ministerul Finanţelor.

Veniturile bugetare totale au fost de 12.070,8 miliarde lei, iar cheltuielile totale bugetare de 15.131,9 miliarde lei. În totalul veniturilor bugetare, impozitele indirecte au continuat să aibă cea mai mare pondere de 64,8%, iar cele directe au reprezentat 29,4% din total venituri.

Încasările din impozitul pe profit au fost, în prima lună a anului, de 2.996,6 miliarde lei, cele din impozitul pe venit de 339,3 miliarde lei, iar cele din taxa pe valoarea adăugată de 4.914,2 miliarde lei. Veniturile din accize au însumat 1.977,2 miliarde lei, iar cele din taxe vamale au fost de 529,1 miliarde lei.

Cheltuielile bugetare pentru funcţionarea instituţiilor centrale ale statului şi serviciile publice descentralizate ale acestora au reprezentat 2,5% din totalul cheltuielilor, iar cele cu apărarea naţională, ordinea publică şi siguranţa naţională au fost de 3.412,6 miliarde lei, reprezentând 22,6% din total cheltuielilor. O sumă de 4.432,6 miliarde lei a fost alocată cheltuielilor social-culturale, iar cheltuielile pentru acţiunile economice au fost de 1.674 miliarde lei. Bugetul asigurărilor sociale de stat a înregistrat, în perioada 1-31 Ianuarie 2001, un deficit de 900,9 miliarde lei.

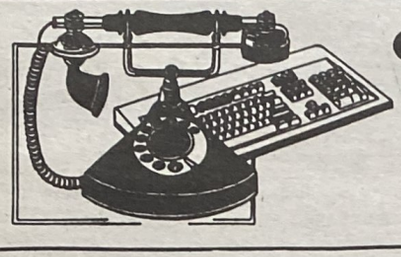

din cele 3 colţuri ale lumii

RUBRICĂ de DAN PĂSTOREL

PALESTINA DIN NOU ÎN FLĂCĂRI

Sfârşitul lui Martie a arătat o maximă acutizare a conflictului israelo-palestinian. Deşi ciocnirile au fost până atunci zilnice, după două atacuri consecutive cu bombe sinucigaşe, care au omorît o persoană şi au rănit 27, guvernul israelian a hotărît să reacţioneze în forţă, bombardând cu elicoptere clădirile forţelor de securitate palestiniene (Forţa 17) din Gaza şi Malul de Vest.

În Gaza a fost avariată şi casa lui Arafat, care era la Amman la şedinţa Ligii Arabe. Sharon a acuzat autoritatea palestiniană, deşi răspunderea atacurilor cu bombe a fost luată de grupările extremiste *Hamas* şi *Jihad*.

Înmormântările aproape zilnice şi de o parte şi de alta au creat o continuă dorinţă de răzbunare, încât au urmat atacuri palestiniene extremiste în Gaza şi atacuri cu elicoptere asupra clădirilor poliţiei palestiniene şi bazei navale.

Ariel Sharon şi George W. Bush.

Post al Securităţii palestiniene, bombardat

Atacurile israeliene au încins şi mai mult spiritele Palestinienilor, aflaţi sub un puternic embargou economic în urma închiderii comunicărilor enclavelor lor cu exteriorul şi Arafat a spus că Israelul are un plan militar de 100 de zile *"împotriva poporului nostru, a instituţiilor noastre, împotriva caselor noastre"*...

La Amman, liderii arabi au promis o ajutorare pentru poporul palestinian de 240 milioane de dolari, temându-se de colapsul autorităţii palestiniene. Ei au fost dezamăgiţi de faptul că Statele Unite au depus un veto în rezoluţia care propunea o forţă de observatori ONU, menită să protejeze pe Palestinieni.

În cuvântul de deschidere al şedinţei de două zile, a luat cuvântul Secretarul General ONU, Kofi Annan, care a spus că *"pedeapsa colectivă"* a blocadelor a alimentat pe Palestinieni cu mânie şi disperare. El a adăugat că lumea are tot dreptul să critice Israelul pentru ocuparea pământului arab şi pentru *"riposta excesiv de aspră"*, dar a reamintit liderilor arabi, că statul evreiesc are dreptul de a exista în limita frontierelor sale recunoscute.

Întregul proces arabo-israelian a rămas în suspensie după alegerea lui Sharon ca prim-ministru, el fiind văzut de lumea arabă ca un criminal de război. *"Susţinem că şeful guvernului este rasist, este un guvern rasist, o armată şi forţă de securitate rasistă, o societate rasistă care este mai rasistă decât nazismul"*, a declarat preşedintele Siriei, Bashar al-Assad.

Liga nu a hotărît încă nimic în privinţa Irakului, deşi s'a arătat multă simpatie pentru suferinţa poporului irakian, după zece ani de sancţiuni economice. Putem să remarcăm că Saddam Hussein a fost apreciat pentru retorica sa de susţinere a răscoalei palestiniene *(intifada)*. Saddam a spus că şapte milioane de Irakieni sunt gata să lupte ca să captureze Israelul pentru Palestinieni.

Vizita Premierului israelian Ariel Sharon în Statele Unite din 20-21 Martie, a însemnat şi primul contact oficial cu noul Preşedinte american, dar George W. Bush s'a întâlnit cu Sharon în 1998, când a făcut o vizită în Israel cu alţi guvernatori.

Spre deosebire de Bill Clinton, George W. Bush a arătat că Washingtonul nu se va amesteca direct în procesul de pace israelo-palestinian, ca să forţeze convorbirile de pace. *"I-am spus primului ministru că naţiunea noastră nu va căuta să forţeze pacea, dar vom facilita pacea şi vom lucra cu cei responsabili pentru pace"*, a declarat preşedintele american după convorbirea cu Sharon. El a spus că ambele părţi trebue să reducă violenţa în regiune şi a îndemnat pe premierul israelian să uşureze restricţiile economice impuse Palestinienilor.

În Februarie, Secretarul de Stat Colin Powell, în vizita sa făcută în Israel, a cerut guvernului israelian să ridice *"asedul"* făcut Palestinienilor în Gaza şi Malul de Vest, pentru reluarea activităţilor economice.

În privinţa statutului Ierusalimului, Bush a spus că acesta *"trebue în final hotărît de părţile respective"*. Sharon a declarat că *"poziţia Israelului este clară ca un cristal. Ierusalimul este capitala unită a Israelului"*.

Administraţia este împotriva planului israelian de a construi 2.700 de locuinţe pentru coloniştii evrei în Sud-Estul Ierusalimului la Har Homa, în teritoriul capturat de Israel în 1967. *"Nu credem că o continuare a activităţii de construcţie contribuie la pace şi stabilitate"*, a spus Richard Boucher, purtătorul de cuvânt al Departamentului de Stat. Departamentul consideră că guvenrul israelian trebue să evite construcţiile care sunt *"unilaterale şi provocative"*.

De reamintit că George Bush tatăl s'a certat în 1990 cu guvernul israelian al lui Shamir, în aceeaşi problemă. Fostul Secretar de Stat de atunci, James Baker, într'o scrisoare adresată Premierului Itzhak Shamir, l-a îndemnat pe acesta să înceteze confiscarea a sute de acri dela Arabi, pentru construcţii. În guvernul lui Shamir, Ariel Sharon era un vehement arhitect al aşezămintelor evreieşti în teritoriile cu populaţie palestiniană.

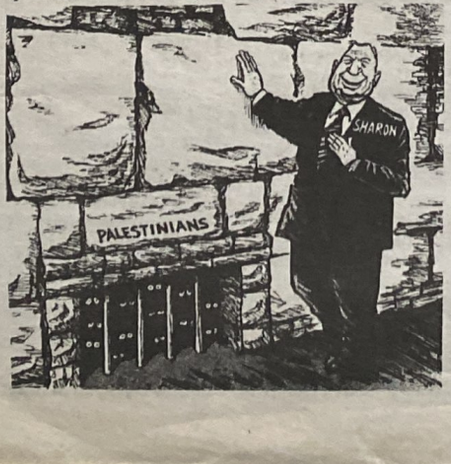

După atacul israelian, Preşedintele Bush a spus că *"ambele părţi trebue să ia măsuri importante pentru calmarea situaţiei"*. Preşedintele american a mai adăugat că guvernul israelian trebue să aibă reţineri în răspunsul militar împotriva violenţei şi să ia măsuri ca ridicarea barierelor şi îndepărtarea punctelor de control, pentru a uşura viaţa Palestinienilor.

Cu toată reţinerea în a participa direct în problemele israelo-palestiniene, Bush intenţionează să se întâlnească cu Preşedintele egiptean Hosni Mubarak şi cu regele Iordaniei, Abdullah II, pentru a încerca o difuzare a tensiunii.

PUTIN ÎŞI ÎNTĂREŞTE POZIŢIA

Putin a început să-şi întărească poziţia atât intern cât şi extern. El şi-a consolidat guvernul cu oameni apropiaţi. A fost înlocuit Ministrul Apărării, Mareşalul Igor Sergheiev, cu civilul *Serghei Ivanov*. Acesta este un aliat apropiat al lui Putin de pe când amândoi erau agenţi KGB la St. Petersburg. Adjunct al Apărării a fost numită pentru prima oară o femeie, *Liubov Kudelina*.

Putin a numit schimbările ca o demilitarizare a societăţii. Ministru de Interne a fost numit inginerul *Boris Grizlov*, liderul partidului pro-Putin, Partidul Unităţii. Fostul Ministru de Interne *Vladimir Rušailo*, poliţist de carieră a fost numit secretar al Consiliului de Securitate. Cei trei noi miniştri, noul şef al Consiliului de Securitate şi Ministrul de Externe Igor Ivanov vor raporta direct lui Vladimir Putin şi nu primului ministru Mihail Kasianov.

Pe plan extern, Putin a început să sfideze poziţia Statelor Unite în Orientul Mijlociu, odată cu vizita Preşedintelui Iranului, *Mohammad Khatami*, făcută la mijlocul lui Martie, prima vizită făcută de un lider iranian dela Revoluţia Islamică din 1979, care a răsturnat dela putere pe Şahinşahul Reza Pahlavi.

Cu ocazia acestei vizite Putin şi preşedintele iranian au semnat un acord prin care cele două părţi se angajează să mărească schimbul comercial de arme convenţionale ca şi cooperarea în energia nucleară. Colaborarea nucleară implică construirea unui reactor nuclear la Busher, ceea ce îngrijorează Washingtonul care susţine că tehnologia respectivă poate fi folosită pentru construirea de arme nucleare.

Ambasadorul iranian la Moscova a declarat că Teheranul va cumpăra arme în valoare de 7 miliarde de dolari în următorii ani. Iranul şi-a arătat interesul pentru racheta anti-rachetă *S-300*, reactoare militare *Su-25*, elicoptere de luptă *Mi-17*, vase de patrulare şi alte arme. S'a discutat şi construirea de către Iran sub licenţă a avioanelor ruseşti de linie *Tu-334* şi *Tu-204*.

Rusia a vândut Iranului arme în valoare de 5 miliarde de dolari în perioada 1989-1995 când în 1995 a stopat vânzările în urma unui acord secret încheiat între fostul preşedinte al Rusiei, Boris Elţin şi fostul vice-preşedinte american Al Gore.

Preşedinţii Putin şi Khatami după semnarea acordului.

Anul trecut Putin a declarat că este hotărît să nu mai onoreze acest acord şi să vândă arme Iranului. Avantajul de a vinde arme Iranului este considerabil. Rusia va obţine valută forte ca şi lucru pentru fabricile sale de armament şi o mai mare influenţă pentru antrenamente militare şi reparaţii în unul din marile state din zona Golfului Persic.

Putin intenţionează să formeze o nouă companie mai mare de vânzări de arme, *Rosoboronexport*, din unificarea a două firme de export de arme.

Cooperarea ruso-iraniană pare să fie un semnal pentru administraţia americană că, atât Rusii cât şi Iranienii, vor să limiteze influenţa americană în Orientul Mijlociu. Acest lucru a părut şi mai evident după semnarea de către Putin şi Khatami a unui acord care se opune construirii unei conducte de petrol care să treacă pe fundul Mării Caspice, referinţă indirectă la încercările Statelor Unite de a convinge Kazakhstanul de a transporta petrolul pe această cale decât pe teritoriul Rusiei.

De reamintit că Statele Unite consideră Iranul ca una din ţările aşa-zise *"rele"*, care pot ameninţa Orientul Mijlociu cu arme chimice, nucleare sau rachete balistice în viitorul apropiat.

Acordul a fost criticat de fostul Ministru de Externe al lui Elţin, *Andrei Kozirev*, care a spus că *"Rusia se reîntoarce la vechiul stil sovietic de comportare anti-occidentală"*.

Relaţiile dintre Statele Unite şi Rusia se pare că urmează drumul subliniat de Kozirev. Problema proiectului american de apărare anti-rachetă, la care s'a adăugat recent descoperirea spionului Robert Hanssen care a spionat 15 ani în favoarea Rusiei şi vânzarea de arme Iranului, au dus la o continuă răcire.

La sfârşitul lui Martie, expulzarea a peste 40 de diplomaţi ruşi consideraţi că au avut legături cu Hansen, a provocat furia Moscovei. Consilierul lui Putin, Serghei Prikhotkov a calificat acţiunea ca o *"revenire la războiul rece"*, cea mai mare măsură de acest fel din 1986, când Preşedintele Reagan a expulzat 80 de diplomaţi ruşi, sub acelaşi motiv. Ruşii, la rândul lor intenţionează să ia *"măsuri adecvate"*, în sensul că vor expulza şi ei acelaşi număr de diplomaţi americani... Se consideră că în Statele Unite sunt aproximativ 200 de spioni ruşi, acoperiţi cu funcţii oficiale.

In Februarie, în plină tensiune cu afacerea de spionaj Hanssen, Rusia a ţinut să-şi arate psobilităţile militare, făcând câteva exerciţii cu cea mai sofisticată rachetă intercontinentală pe care o are, racheta *Topol-M*. Aceasta poate fi lansată de pe camioane sau alte vehicule, fiind deci dificil de localizat şi urmărit. O rachetă a fost lansată din Pleseţk (Nord-Vestul Rusiei) spre o ţintă din Kamciatka, oficialii anunţând o maximă precizie. La rândul lor, bombardiere în Sudul Rusiei au lansat o rachetă strategică şi două tactice.

Administraţia lui George W. Bush urmează altă cale decât cea a lui Clinton. Rusia este descrisă ca o dăunătoare vânzătoare de arme unor ţări ca Iranul şi acum administraţia se opune unui ajutor mai mare dat Rusiei, prin instituţiile internaţionale şi intenţionează să meargă pe calea planului de apărare anti-rachetă indiferent de poziţia Rusiei.

DIPLOMAŢIA TEZAURULUI

- IV -

Eugen TOMA

Urmare din numărul trecut

Istoricul Ion Oprea arată că retrocedarea către România a unor obiecte din tezaur, care s'a făcut în 1956, are la bază o întâmplare; comandantul Kremlinului a găsit în subsoluri obiecte româneşti care deranjau şi a informat guvernul sovietic, condus de N.S Hruşciov. Acesta, sesizând ocazia de a demonstra generozitatea URSS-ului, a chemat specialiştii dela Bucureşti. Academicienii G. Oprescu şi M. Ralea au sosit la Moscova fără inventarul tezaurului, s'au plictisit numărând monede din colecţia numismatică şi, până la urmă, au luat cu toptanul. Au fost restituite atunci doar 33.018 monede. De reţinut că niciodată guvernul sovietic nu a retrocedat aur din stocul depus la Moscova.

Diplomaţia nu a încetat să se preocupe de problema tezaurului, a cărui poveste stăruia în mintea funcţionarilor din cancelarii. Cu prilejul ultimatumului sovietic din seara zilei de 26 Iunie 1940, când URSS a cerut să i se cedeze urgent Basarabia, ca fiind locuită de o populaţie majoritară ucraineană (nici astăzi nu este!), diplomaţia germană şi-a amintit de tezaur. Ambasadorul german dela Moscova, Schulenburg, prezintă Ministrului său de Externe, Ribbentrop, o posibilitate de *"rezolvare paşnică a problemei"*.

Germania se temea că România va respinge ultimatumul şi va declanşa o stare de conflict ce ar fi periclitat livrările de petrol din România către Reich. Ambasadorul propusese Ministrului de Externe sovietic, Molotov, să se restituie României *"rezerva de aur a băncii naţionale române transmisă Moscovei pentru păstrare în Primul Război Mondial"*. Adică, o *"soluţie"* inversă celei încercate de Sovietici după Primul Război, de data aceasta să ni se *"dea"* tezaurul şi să ni se ia Basarabia şi Nordul Bucovinei. Molotov a răspuns însă că nu poate fi vorba de aşa ceva, deoarece *"România a exploatat destul timp Basarabia"*, afirmând că, dacă România nu acceptă ultimatumul într'o zi, războiul este inevitabil. Molotov ştia că pregătirea de război a României era mult sub nivelul necesar rezistenţei.

După reluarea în 1934 a relaţiilor diplomatice cu URSS, România a primit în 1935 componente din *"tezaur"*, reprezentând însă numai documente de arhivă (multe fără valoare din cauza împroprietăririi ce avusese loc în ţară), manuscrise ale Academiei Române, valori din colecţii particulare. În 1956, au fost restituite obiecte de artă şi bisericeşti, colecţii de monede vechi, precum şi celebra *"Cloşca cu pui"*, obiect arheologic din sec. IV, dar nici un gram din cele 93 de tone de aur expediat în 1916. În prezent stocul de aur al B.N.R. este de 100 de tone, în lume existând un total de 32.000 de tone de aur în stoc, din care 8.000 în SUA şi 6.000 în Germania.

Jefuirea tezaurului românesc în 1944

Al doilea stoc de aur al României, pierdut în secolul al XX-lea, ar fi fost furat de Armata Roşie, imediat după 23 Agust 1944, în momentul în care URSS nu încheiase încă armistiţiul cu România şi, prin urmare, acest aur a fost luat ca *"pradă de război"*.

Câteva camionete sovietice s'ar fi oprit atunci la Banca Naţională a României în Bucureşti şi au luat ce au găsit, apoi, la Sud de Craiova, ostaşii eliberatori au descoperit un tren cu aur venit din Germania, destinat B.N.R, iar în Nordul Olteniei, la mânăstirea Tismana, fondul de aur al BNR, ce fusese ascuns într'o grotă la hotărîrea guvernului român, a fost depistat şi trimis spre Răsărit.

Totalul acestei prăzi, susţin unii ziarişti români, se ridică la 40 de vagoane de aur, alţii dau alte cifre. Istoricii care se ocupă de isprăvile Armatei Roşii în România *"nu au documente"* despre preluarea tezaurului românesc în 1944. Din aceleaşi motive, unii istorici studiază Gulagul românesc, preluând documentele oficiale comuniste. Cum ziarul *"Scînteia"* nu a publicat niciodată despre al doilea tezaur al României ajuns în URSS, problema rămâne înconjurată de mister. Este normal ca în Banca Naţională a României să nu mai existe nici un document despre un imens furt săvârşit de invadatori? Este normal să fie lăsaţi doar ziariştii să afle, din surse ascunse sau dela supravieţuitori, un episod atât de trist din istoria României? Statul român, în ultimii 10 ani, nu a iniţiat nici o investigaţie în acest sens. Hoţul nu lasă urme, dar aşteaptă ca ultimii martori să dispară.

O ocazie de ultima oră, pierdută totuşi în privinţa clarificării soartei stocului de aur existent în Banca Naţională a României după al Doilea Război Mondial, a constituit-o interpelarea, adresată BNR, în 19 Iunie 2000 de senatorul PNŢCD Ioan Mosin, asupra transportării tezaurului BNR dela Tismana la Bucureşti, efectuată în Ianuarie-Februarie 1947 (*Dreptatea*, nr.303, 4-10 Oct. 2000, p.10-11). Aflăm astfel dela BNR că există evidenţa aducerii tezaurului dela Tismana la Bucureşti în acea perioadă, stoc totalizând 189,7 tone de aur. Deci tezaurul nu a fost luat în 1944, însă nici nu s'a formulat întrebarea asupra soartei lui după 1947.

O sursă sigură asupra mărimii stocului de aur al statului român, existente înainte de 23 August 1944, este mărturia lui Mircea Vulcănescu, binecunoscutul om de cultură, care a fost subsecretar de stat la Ministerul Finanţelor în acele încrâncenate vremuri de război. Se ştie mai puţin faptul că Germania plătea în aur produsele (petrol, grâu etc.) pe care le lua din România, situaţie surprinzătoare în relaţiile economice ale Germaniei de atunci cu restul Europei. Plata se făcea în lingouri din stocul mai vechi al Reichului, astfel că rezerva de aur a României a sporit în timpul războiului dela 13,5 vagoane la 24,5 vagoane (Mircea Vulcănescu, *Ultimul cuvânt*, Ed. Crater, Bucureşti, 2000, p.186). Pentru serviciile sale aduse economiei româneşti, Mircea Vulcănescu a fost condamnat de comunişti în 1946 drept *"criminal de război"* şi a murit la închisoarea Aiud în 1952. În legătură tot cu o atitudine patriotică, se poate vorbi de un înalt funcţionar de atunci, Mihai Râmniceanu, care a dispus, pentru a fi salvat dela furt, transformarea unui rest de aur din BNR în monede care să fie puse în vânzare către populaţie. Acestea erau napoleoni care, având cocoşul galic pe o faţă, erau denumiţi şi *"cocoşei"*, iar unii le ziceau *"rămniceni"*. Râmniceanu nu a avut o soartă mai bună, iar cei care posedau *"cocoşei"* au fost urmăriţi cu înverşunare ani de zile şi condamnaţi.

Dacă preluarea aurului românesc de către Sovietici după cel de-al Doilea Război Mondial nu este doar un *"zvon"* persistent, este atunci dela sine înţeles că dispariţia a două tezaure naţionale la interval de 28 de ani a avut grave repercursiuni asupra economiei româneşti. Poate mai sunt oameni care-şi amintesc că exploatarea minelor de aur în timpul regimului sovietic era strict controlată de Uniunea Sovietică, pentru ca România să nu ajungă să posede o monedă convertibilă.

Spolierea României de ocupanţii sovietici

În jurul anului 1950, plecau anual din România spre URSS 2 (două) tone de aur şi 8 (opt) tone de argint. Se pare că în total 3,5 milioane de tone de minereu de uraniu au luat calea marelui vecin, până când minereul a fost practic epuizat. Regimul de ocupaţie de război (la început, un milion de militari sovietici au staţionat pe teritoriul României) s'a menţinut până în 1947, armata sovietică continuând să fie întreţinută însă până la plecare, în 1958. În aceste condiţii, prestaţiile către URSS între 1944 şi 1952 ating 2.140 milioane de dolari (Arhiva Comitetului naţional român, v. *România Liberă*, A. Sergiu Marinescu, Aldine, 14 August 1999). Nu s'au inclus în calcul pierderile de 45 de milioane de dolari pe an ale României, produse de impunerea de preţuri mici la export în URSS, prin intermediul faimoaselor societăţi *"mixte"* denumite Sovromuri. Încă din Iunie 1946, subsecretarul de stat al Finanţelor SUA, W. Thorp, arată că România plătise deja 1.050 milioane de dolari din datoria ei de...300 de milioane de dolari fixată ca despăgubire de război. În Iunie 1948, după aceeaşi sursă, restaţiile României ajunseseră la 1.785 milioane de dolari, bugetul ţării fiind de 550 milioane de dolari.

Armata de ocupaţie nu a confiscat numai o mare parte a dotării Armatei Române (flotă, aviaţie, armament, arhivă etc.), ci şi documente de arhivă importante, atestând continuitatea noastră politico-statală, emise de domnitorii Moldovei din secolul XV până în prima jumătate a sec. XIX, în special tot ce a privit relaţiile noastre cu Rusia, tot ce avea legătură cu drepturile noastre asupra Basarabiei şi toate arhivele acestei provincii ce fuseseră salvate la începutul războiului.

Nu se poate însă evalua totalul distrugerilor făcute în România prin instalarea regimului politic şi a sistemului economic comunist. Consecinţele acestui dezastru sunt simţite şi astăzi, în continuarea lui prin jaful mafiot din ultimii zece ani. În nici un caz nu se pot calcula vieţile pierdute şi destinele omeneşti frânte.

O estimare realistă ar fi cutremurătoare şi ar contribui la conştientizarea cetăţenilor României despre cauzele actualului marasm al ţării. Episodul care va urma apare plin de sens.

Ce-a stat zeci de ani la Ruşi?

Egor Stroev şi studierea problemei tezaurului românesc confiscat de Soviete.

Cu ocazia recentei sale vizite în Romania, Dl. Egor Stroev, preşedinte al Consiliului Adunării Federale a Federaţiei Ruse, s'a crezut îndreptăţit să afirme dezinvolt că problema tezaurului României depozitat la Moscova în timpul Primului Război Mondial *"poate fi studiată din punct de vedere istoric şi ştiinţific"*, spunând că între cele două state *"nu există nici un fel de tratate internaţionale sau înţelegeri care să reglementeze retrocedarea bunurilor către România"* şi că nu există nici un document oficial prin care *"România ar putea emite pretenţii tutelare asupra acelor valori"*.

După toate regulile ştiute, orice om politic ce se respectă, lider, diplomat etc., trimis de mai marii săi într'o anume misiune, se informează temeinic asupra problemelor pe care doreşte să le discute sau care ar putea să fie ridicate în convorbirile ce vor avea loc.

Noi, Românii, cunoaştem de mult şi foarte bine arsenalul folcloric folosit de vecina noastră, Rusia ţaristă şi Rusia sovietică, în susţinerea intereselor sale de mare putere pe seama nu numai a noastră, dar şi a celorlalte state şi naţiuni care stăteau în calea politicii sale imperiale. Am nutrit speranţa că, odată cu prăbuşirea regimului sovietic, se va renunţa şi la vechile metode în relaţiile cu noi şi cu alţii şi că Rusia, ce se reclamă democrată, se va alinia conceptelor moderne şi general valabile de respectare a principiilor dreptului internaţional, de asumare a angajamentelor internaţionale prevăzute în tratate şi acorduri semnate de reprezentanţii săi desemnaţi de guvernele ruse.

Dar, plecând dela ipoteza că Dl. Egor Stroev nu a fost informat corect despre relaţiile româno-ruse din acea vreme (1916-1918) şi că a venit astfel nepregătit într'o ţară în care opinia publică este foarte sensibilă la tot ceea ce aminteşte de imperialismul rus şi sovietic, de anii grei ai ocupaţiei sovietice, îi oferim domniei-sale actele internaţionale pe care le deţinem, prin care Rusia s'a angajat neechivoc faţă de guvernul României să asigure securitatea transportului, securitatea depozitării, precum şi înapoierea în România a tezaurului în integralitatea lui. Este vorba de: Protocolul din 14/27 Decembrie 1916 făcut la Iaşi şi semnat de Ministrul Rusiei în România, gen. A. Mossolof, şi de Ministrul de Finanţe, Victor Antonescu, cu ocazia plecării la Moscova a primului transport cuprinzând tezaurul României; Protocolul din 16 Februarie 1917, făcut la Moscova în momentul depunerii la Kremlin a valorilor primului transport, semnat de reprezentanţii oficiali ai Ministerului de Finanţe rus (desemnaţi prin împuternicirea din adresa nr.1267/14 Decembrie 1916 a acestui minister); două Protocoale din 27 Iulie/9 August 1917 făcute la Iaşi şi semnate de ministrul Rusiei în România, S. Poklewski Koziell şi Ministrul de Finanţe, Nicolae Titulescu, cu ocazia plecării a alte două transporturi către Moscova. Pe lângă acestea există un număr mare de alte documente oficiale - procese verbale, scrisori, note, adrese, memorandumuri etc., toate publicate - întocmite cu prilejul depunerii la Kremlin a valorilor româneşti, cu prilejul repetatelor verificări ale depozitelor făcute de reprezentanţii celor două părţi.

Hotărîrea Consiliului Comisarilor Poporului din Petrograd din 13/26 Ianuarie 1918 cu privire la bunurile româneşti depuse spre *"păstrare"* la Moscova de prea-încrezătorul guvern român, spune: *"Fondul românesc de aur care se găseşte la Moscova este declarat intangibil pentru oligarhia română. Guvernul Sovietelor îşi asumă răspunderea de a conserva acest fond şi de a-l remite în mâinile poporului român"*. Această *"Declaraţie"* a guvernului sovietic reprezintă prin ea însăşi: 1) o clară recunoaştere a existenţei, în Rusia, a tezaurului românesc, 2) o recunoaştere a dreptului de proprietate a României asupra lui, 3) o afirmare a faptului că guvernul sovietic confiscă, dar nu-şi însuşeşte aceste valori, 4) angajamentul guvernului sovietic de a păstra (conserva) tezaurul românesc, 5) angajamentul guvernului sovietic de a remite aceste valori proprietarului lor de drept. Această Declaraţie vine să întărească şi nu să anuleze Convenţiile dintre cele două guverne din 1916 şi, respectiv, 1917; totodată, este de precizat că, ulterior, nu s'au încheiat alte convenţii sau acorduri între cele două state care să anuleze pe cele sus-amintite. Mai mult, există nenumărate documente care atestă că, de-a lungul negocierilor româno-sovietice din perioada 1919-1924, partea sovietică a recunoscut explicit şi implicit existenţa tezaurului, dreptul României de proprietate asupra tezaurului. Acest drept nu l-a anulat nimeni şi nimic niciodată. Dimpotrivă, el a fost confirmat cu ocazia diferitelor conferinţe internaţionale postbelice, dacă n'ar fi să amintim decât Conferinţa internaţională dela Genova din 1922, care a cerut imperios Rusiei sovietice să înapoieze României tezaurul. Mai mult, în 1935 şi, respectiv, în 1956, înapoierea de către guvernul sovietic a unei părţi a tezaurului artistic român, reprezintă, la rândul ei, o recunoaştere explicită a dreptului de proprietate a României asupra bunurilor sale expediate spre păstrare la Moscova în 1916-1917.

Istoria este, din fericire, riguroasă cu datele şi faptele, cu documentele ei. Şi ele reprezintă fundamentul pentru orice judecată de valoare; studiul *"istoric şi ştiinţific"*, singurul pe care ni-l recomandă Dl. Egor Stroev, al problemei tezaurului oferă susţinere şi motivaţie abordărilor politice actuale...

Prof univ. dr. Viorica MOIŞUC

CUVÂNTUL ROMÂNESC
THE ROMANIAN VOICE/LA VOIX ROUMAINE
pentru orice schimbare de adresă, anunţaţi redacţia ziarului
cu cel 4 săptămâni înainte

CRONICA VREMII

ÎNTÂLNIREA DELA SNAGOV

——Ion BOIERU——

Întâlnirea dela Snagov a arătat pe deplin poziţia de duplicitate a lui Iliescu şi a echipei sale de guvernare, într'o chestiune de mare şi urgentă însemnătate pentru ţara noastră. Acolo au fost chemaţi vreo 200 de oameni politici, intelectuali şi ziarişti, care nu sunt asociaţi guvernului, ca să semneze un document de solicitare a intrării în NATO. Adică, Iliescu vroia să arate ce aderiune solidară există în această dorinţă de intrare în structurile euroatlantice şi europene, cu oameni din afara straturilor oficiale ale guvernului, ca Patriarhul Ţării, fostul preşedinte Emil Constantinescu, Petre Roman ca preşedinte al Partidului Democrat etc.

În cuvântarea de deschidere şi de explicaţii preliminarii, Preşedintele Iliescu s'a întrecut pe sine, prin afirmaţii şi judecăţi politice, care lasă mult de dorit când este vorba de un asemenea document important, că *"teama joacă un rol marginal"*, vecinii pot sta liniştiţi, că nu-i paşte *"nici o ameninţare"*. Este aici un joc de cuvinte, căci nu vecinii sunt ameninţaţi, ci noi, în existenţa noastră ca popor, şi cu această ameninţare nu se glumeşte sub nici o formă.

Şi, până la urmă documentul nu a fost semnat, urmând să se facă corecturile indicate, şi să fie din nou revizuit, după câteva zile.

Chemarea dela Snagov arată precaritatea poziţiilor lor Iliescu. Acum are nevoie urgentă de consensul acelor personalităţi politice şi sociale, pe care le-a marginalizat până acum, afişând cu îngâmfare poza că este un guvern majoritar care poate rezolva singur toate problemele urgente ale ţării.

Acum, Iliescu doreşte să obţină suportul chiar şi al celor indezirabili, pentru a crea o imagine bună pentru exterior. În fond, pentru Iliescu, chiar dacă se amână integrarea în NATO, *"nu-i nici o tragedie"*.

Ţinând seama de situaţia tulbure care domină zona geo-strategică în care se găseşte ţara noastră, această declaraţie nu este compatibilă cu calitatea de preşedinte al unei ţări, care este îngrijorată, peste măsură.

După unele relatări ale presei, textul documentului care trebue prezentat la NATO, nu a fost prea strălucit formulat, încât s'au adus critici destul de aspre.

Premierul Năstase a avut, şi el, o ieşire tot atât de celebră, în asemenea condiţii: el nu va sta *"cu ochii în lacrimi aţintiţi la fereastră"* privind spre Praga din 2000. Din contra, etapa viitoare o va trata ca pe o campanie electorală americană, adică nu *"porneşti dela ideea că pierzi"*. Astea toate sunt declaraţii de oameni politici ai PDSR, care sunt în tratative cu NATO.

Fostul preşedinte Constantinescu a subliniat faptul că Guvernarea actuală are o viziune despre NATO total schimbată, anume că accentuează numai latura politică, în timp ce Alianţa Nord Americană este, de fapt politico-militară. *"Este o viziune primejdioasă*, spune fostul preşedinte, *pentrucă ea corespunde proiectului pe care forţele din afara NATO ar vrea să-l impună Alianţei şi corespunde unor declaraţii explicite ale autorităţilor din aceste zone cu privire la NATO, promovând o concepţie contrară celei pe care NATO o dezvoltă cu privire la propria sa misiune"*.

Emil Constantinescu a mai criticat textul documentului pentru integrare în NATO deoarece *"include dorinţe generale privind dorinţa unanimă de integrare în NATO"*. Aceasta *"intervine tardiv, deoarece, dacă în 1993-94 ar fi avut loc o discuţie onestă şi publică pentru pregătirea aderării la Parteneriatul pentru Pace, atunci acesta ar fi pregătit mai bine opinia publică pentru dificilul moment Kosovo din 1999, când populaţia a putut să constate care este preţul pentru a participa la o asemenea organizaţie"*.

Şi Petre Roman a avut o intervenţie clară, de punere la punct a terminologiei. *"Nu cred că este bine să spunem noi în ce ne intregrăm. Noi ne integrăm în NATO, al cărui tratat de bază este în vigoare din 1949. Cred că trebue să ne integrăm într'un NATO aşa cum este el"*.

Roman a mai cerut o mai mare precizie în utilizarea termenilor, când se redactează un document atât de semnificativ cum este acela care va fi trimis la NATO. Pe de o parte pentrucă trebuesc înlăturate toate suspiciunile, mai ales în cazul lui Iliescu şi al lui Năstase, care de fapt nu sunt oameni de stat şi politicieni de *High Class*, ci oameni de partid, cu interese restrânse, nu cu interese naţionale. De altfel, nimeni nu i-a acuzat că ar fi ceea ce nu sunt. Ei se joacă totdeauna cu termenii pe care-i întrebuinţează, lăsând pe alţii să ghicească ceea ce au dorit să spună.

În momentul de faţă al istoriei, când România, prin incapacitatea conducătorilor politici, are spre Răsărit o graniţă vulnerabilă şi spre celelalte orizonturi graniţe destul de fragile, guvernul PDSR nu are capacitatea de a dispune de o viziune naţională, cuprinzătoare, care să fie sensibilă la toate interesele naţionale. Nu se vede de nicăieri că şi-a dat seama de criza morală care domină România, fiindcă nici unul dintre conducătorii săi, nu are o altă educaţie decât cea marxistă. Ori, ţara noastră nu are nevoie de o ideologie marxistă. Se ştie, doar, ce ne-a adus această ideologie, pe care până şi Silviu Brucan a lepădat-o la gunoi, din interes de salvare. Marxismul nu este izvorît din realităţile naţionale şi nu se potriveşte sufletului românesc. Marxiştii, pe care i-a trimis Ceauşescu la studii în străinătate, nu au putut să găsească modalităţi de acomodare cu alte ideologii şi, în felul acesta, au ieşit forme hibride de gândire şi orientare. Când Ceauşescu a fost înghesuit de neputinţa de a rezolva anumite probleme cu teoriile marxiste, cum a fost cea maghiară, a fost nevoit să apeleze la ideologia naţionalistă, nu din convingere, ci numai din constrângere. Apelul lui Ceauşescu la formele naţionaliste, a fost o trişare de moment. Aşa, de exemplu, a fost înşelat şi Tismăneanu, care nu poate face nici o distincţie între naţionalism şi comunism, o variantă minoră a marxismului. Mai cu seamă naţionalism românesc, care este creştin, în vreme ce comunismul este anti-creştin şi internaţional, nu aparţine nici unui neam, ci mai degrabă este dărâmător de neamuri.

Nu ştim cum se va descurca Iliescu în ciocnirile ideologice de astăzi, când România a pierdut Basarabia, când Miloşevici a pierdut puterea complet şi a distrus o ţară cu un mare trecut istoric, lăsând în urma lui numai jale şi ruine. Ce perspective i se vor oferi lui Iliescu, care a susţinut politica lui Miloşevici şi, pe de altă parte nu a fost deloc ataşat intereselor naţionale din Basarabia. Nu a ridicat nici un semn de apărare faţă de prietenii lui dela Moscova. În orice caz, este strâns şi el în chingile unor probleme grele, cărora nu le va putea face faţă singur, fără ajutorul celor cu dragoste de neamul românesc.

Un guvern fără suport naţional nu va putea niciodată să supravieţuiască.

INFORMAŢIE

În urma consultărilor care au avut loc cu conducerea Asociaţiei Foştilor Deţinuţi Politici din România (AFDPR), preşedintele ei, Dl. Constantin Ticu Dumitrescu a anunţat oficial la întrunirea ce a avut loc la Biserica Trei Ierarhi din New York, Duminică 25 Martie, a.c. desemnarea D-lui Aurel Sergiu Marinescu ca reprezentantul AFDPR pentru Statele Unite şi Canada.

Această hotărîre a devenit necesară după decesul regretatului Zahu Pană, urmând conform statutului, ca în termen de 6 luni Dl. Sergiu Marinescu să fie confirmat prin vot.

Preşedintele AFDPR,
New York, 25 Martie 2001

CUVÂNTUL ROMÂNESC
The Romanian Voice / La Voix Roumaine
ISSN 0705-8365
Redacţia şi Administraţia:
P.O.BOX 78010
WESTCLIFFE POSTAL OUTLET
HAMILTON, ONTARIO
CANADA
L9C 7N5
TELEFON: (905) 387-1832
FAX: (905) 388-4651

CUPON DE ABONAMENT

COMPLETAŢI CU LITERE DE TIPAR

☐ NOU ☐ REÎNNOIRE

NUMELE DE FAMILIE.....

PRENUMELE.....

STRADA/ Nr. .....

ORAŞUL.....STATUL/PROVINCIA.....

CODUL POŞTAL.....ŢARA.....

PREŢUL ABONAMENTULUI ANUAL:

PESTE $ 60 ABONAMENT DE SUSŢINERE
$ 50 ABONAMENT INSTITUŢIONAL
$ 40 ABONAMENT INDIVIDUAL (TOATE ŢĂRILE)

ROMÂNIA ÎN AFARA NATO ŞI A UNIUNII EUROPENE

Summit-ul NATO din 1999 dela Washington, în cadrul căruia au fost primite în alianţă Polonia, Republica Cehă şi Ungaria, foste membre ale Tratatului dela Varşovia, a dat asigurări celorlalte ţări din Europa Centrală şi de Est că porţile NATO vor rămâne deschise. Din păcate, europenii nu mai fac declaraţii despre problema lărgirii Alianţei Nord-Atlantice, pentrucă au fost absorbiţi de proiectele lor megaistorice: extinderea UE şi adoptarea reformelor necesare funcţionării unei Uniuni care va avea 27 de membri, sau chiar mai mulţi.

Este posibil ca unele state europene să spere în secret că se va înregistra o opţiune zero a NATO în 2002. România şi Bulgaria au cerut însă ca porţile NATO să rămână deschise. Occidentul nu-şi poate permite o slăbire a forţelor democratice sau să riste o mişcare anti-Occident undeva în Europa de Sud-Est. România şi Bulgaria au un rol cheie în Balcani, iar regiunea are şansa să se stabilizeze după ce regimul lui Miloşevici s'a prăbuşit. Cele două state balcanice reprezintă un avantaj strategic pentru NATO şi SUA, prin asigurarea unui acces larg la Marea Neagră. Pentru a echilibra extinderea în UE, România şi Bulgaria trebue să primească un semnal clar cu privire la perspectiva aderării la NATO până în anul 2005.

În etapa finală, extinderea UE şi a NATO trebue să ducă la consolidarea celor două organisme. Toate ţările din Europa Centrală şi de Est ar trebui să fie membre, fie în UE, fie în NATO, după 15 ani dela revoluţiile din 1989-1990. Atunci Occidentul îşi va fi îndeplinit, mai mult sau mai puţin, obligaţiile istorice. Desigur, această logică va duce la o nouă dinamică a extinderii NATO. Slovenia este pregătită să adere la NATO din 1997. Slovacia trebue admisă pe considerente geostrategice. Cu aceşti patru candidaţi, NATO va da semnale clare că, după patru războaie balcanice, stabilitatea în Sud-Estul Europei rămâne o prioritate strategică pentru SUA şi Europa.

Dar, care este situaţia statelor baltice? Un lucru este clar: nici una dintre cele trei democraţii nu va fi lăsată deoparte. Factorul Rusia nu va împiedica integrarea acestor state în instituţiile euroatlantice. Statutul de membru cu drepturi depline în UE va însemna întoarcerea definitivă a acestor state în Europa. Pe termen lung, problema statelor baltice va reprezenta un test de credibilitate pentru NATO. La aproape 35 de ani dela Actul Final dela Helsinki (1970), trebue să fie clar că statele sunt libere să-şi aleagă aliaţii. Problema statelor baltice va fi un test şi pentru Rusia Preşedintelui Putin. O Rusie modernă şi democratică trebue să înţeleagă că va avea de câştigat de pe urma stabilităţii flancului său vestic.

În cel de-al doilea val de exindere a NATO, dintre statele baltice, numai Lituania ar putea fi primită în Alianţă, deoarece nu se confruntă cu problema minorităţii ruse. Pentru a reafirma politica uşilor dechise dusă de NATO, Estonia şi Letonia trebue să fie considerate candidate, nu doar aspirante la calitatea de membru al NATO.

Includerea Rusiei în arhitectura de securitate a Europei este în interesul Occidentului. De aceea este vitală reîmpulsionarea relaţiilor dintre Rusia şi NATO şi stăbilirea unei agende de securitate transparente şi pe termen lung cu Moscova. Extinderea NATO trebue să se facă treptat. Sarcina istorică de a trece peste divizarea Europei dela Yalta nu poate fi amânată la nesfârşit. Primirea în NATO a patru sau cinci noi membri va sprijini extinderea UE, va consolida politica uşilor deschise a NATO şi va întări alianţa dintre SUA şi o Europă viitoare mult mai mare.

Extinderea UE va reprezenta o piatră de temelie în asigurarea păcii şi stabilităţii Europei Centrale şi de Est. Se pare că vor fi acceptaţi până la zece noi membri până în 2005. Dintre actualele state candidate numai România şi Bulgaria nu vor adera. Ambele ţări ştiu că nu sunt pregătite să o facă şi şi-au stabilit un calendar diferit de aderare.

Pentru a se menţine pe făgaşul reformelor pentru încă zece ani, aceste două ţări trebue crutate de şocul dublei respingeri, din NATO şi UE.

Drumul României însă, spre aderarea la Uniunea Europeană (UE) va fi *"foarte lung şi foarte dificil"*, dar UE intenţionează să ajute autorităţile dela Bucureşti în eforturile lor, a declarat - la 19 Martie - comisarul european pentru extindere, Guenter Verheugen. *"Moştenirea politică, socială şi culturală preluată dela fostul regim"* (comunist) face ca România să se confrunte cu *"cea mai rea"* situaţie dintre toate ţările candidate la aderarea în UE, a adăugat Dl. Verheugen în cursul unei conferinţe de presă ţinută la încheierea Consiliului de asociere dintre UE şi România, ce a avut loc la Bruxelles.

"Mingea se află acum în terenul României. Un start bun este indispensabil, iar noi încurajăm energic noul guvern în acest sens", a mai spus comisarul european, Guenter Verheugen. *"Trebue să recuperăm rămânerea în urmă (a ţării noastre) în domeniul economic şi în cel social"*, a admis Ministrul român al Afacerilor Externe, Mircea Geoană.